

Ivan Antić

SAMADHI
Jedinstvo svesti i postojanja

Beograd, 2017.

Izdavač:
Samostalno izdanje
© Copyright: 2017 by Ivan Antić

Registrovano u JAA - Autorskoj agenciji za Srbiju A.D.
kao autorsko delo.

www.ivantic.info

Posvećeno
Dojni Lapadat
(1943-2016)
u maha-samadhiju,
s ljubavlju.

SADRŽAJ

Uvod	7
Priroda postojanja	11
Priroda energije	15
Ne kreće se tvar nego informacija – sve je trenutno i ništa nije supstancijalno	18
Nema mnoštva čestica: sve je samo jedna, božanska čestica	19
Paralelne stvarnosti	24
Dimenzije postojanja	30
Čovek je mikrokosmos sastavljen od svih dimenzija prirode	33
Priroda svesti	38
Svest duše i njena inkarnacija u telo preko višeg uma	40
Jedinstvo svesti i postojanja, duše i tela	49
Ako je sve izraz božanske svesti, otkuda zlo u svetu?	56
Zakon broja sedam i sedam čakri	72
Podela čakri na tri dela	77
Hercijanske i ne-hercijanske frekvencije čakri	81
Polarizacija suprotnosti u čakrama	86
Viša i niža egzistencijalna priroda čakri	89
Osnovna priroda i značenje svake čakre	94
Principi delovanja čakri u svetu i istorijskom razvoju	109
Primeri delovanja čakri u istoriji duhovnosti	111
Primeri delovanja čakri u čovekovom ličnom razvoju	113
Energetsko aktiviranje čakri	118
Fizičke vežbe za skladno aktiviranje čakri	123
Vežba imaginacije i disanja za aktiviranje čakri	126
Princip očuvanja energije radi uzdizanja svesti	127
Osnovni principi uzdizanja svesti kroz čakre	131
Samadhi - jedinstvo svesti i postojanja	143

UVOD

Postojanje i svest o postojanju sačinjavaju sve-što-jeste i nije moguće ništa izvan toga. U svojoj suštini oni su jedno, ali ispoljavaju se kao da su odvojeni, kao da su u nekom odnosu, tako da odnos svesti i postojanja stvara i omogućava spektar svega drugog, celu prirodu i sav kosmos. Njihov odnos je takav da cela priroda i sav kosmos postoje kao težnja da se postojanje osvesti sebi samom u svim mogućnostima. Sve-što-jeste ispoljava se kao sve-što-može-da-bude. Naš um je samo činilac koji, kao prizma, prelama jedinstvenu svetlost svesti na spektar sveg postojanja. Izvan našeg uma postojanje i svest su jedno.

Odnos svesti i postojanja je u suštini svega, svih pojava, stvari i događaja, ali ta suština nigde tako jasno ne odražava svoju prirodu i složenost kao u čoveku i kroz čoveka. U čoveku se svest i postojanje najjasnije razlikuju i zato se samo u čoveku najjasnije spajaju u razumevanju i smislu. Može se stoga reći da je suština čovekova da bude u srži tog odnosa svesti i postojanja, da ga sprovodi i razume, i da podnosi sav teret tog truda. Suština čovekova je određena u svom odnosu prema postojanju, odnosno prema suštini Bića.¹ Spolja se taj odnos izražava kao razvoj

¹ Ovako je i Martin Hajdeger (Heidegger) definisao suštinu filozofije. Pojam postojanja (ili egzistencije) ovde koristimo u istom značenju kao i filozofski pojam Bića. S tim jedino treba imati u vidu suptilnu razliku između pojma Bića kao ispoljenog postojanja koje predstavlja svačije iskustvo, od Bitka kao suštine postojanja koja je skrivena opažanju, koja nadilazi ili transcendiru um koji može samo čulima da opaža ispoljeno postojanje, egzistenciju ili Biće. Dakle, Bitak je transcendentna suština Bića, i samo u tom smislu se razlikuje od Bića, iako u apsolutnom smislu nije različit od Bića. Ovo razlikovanje ispoljenog Bića i neispoljenog Bitka je u suštini osvešćenja čovekovog i naziva se ontološka diferencija.

civilizacije, kulture i tehnike. Unutar čoveka spoj postojanja i svesti izražava se najpre kao razvoj jezika i mišljenja, a na kraju kao samospoznaja, bogospoznaja ili prosvetljenje.

Postojanje i svest su u osnovi jedno, ali to jedno se izražava kao suprotnost, kao postojanje i svest o postojanju. Postojanje je uslovljeno sopstvenom uzročnošću, dok je svest neuslovljena. Postojanje je jednostavno sve što postoji na bilo koji način, dok je svest kao prostor koji omogućava bilo čemu da postoji. Na taj način je svest uvek iznad svakog postojanja i u suštini nezavisna od svega, transcendentalna. Samo zahvaljujući svojoj transcendentalnoj suštini svest omogućava spoznaju apsolutno svega što postoji. ***Samo zato što svest nadilazi postojanje moguća je objektivna svest o postojanju.*** Svest je sama spoznaja, sama transcendencija. Mogućnost za transcendenciju je suština svesti.

Čovek je veza između postojanja i svesti koja omogućava postojanje. On ih spaja. Sva druga bića imaju samo postojanje, manje ili više složeno, ali uvek uslovljeno svojim ograničenjima, cela priroda i postoji na toj spontanoj uzročnosti kojoj nije ni potrebna svest o sebi. Samo čovek može da ima objektivnu svest o postojanju u svim oblicima i mogućnostima, o celoj prirodi, i samim tim objektivnu svest o sebi. Simbolika krsta dobro oslikava odnos postojanja i svesti. Horizontalna linija je postojanje u vremenu, vertikalna linija je nadilaženje ili transcendencija takvog postojanja vertikalnim uzdizanjem u svesti i razumevanju, nadilaženjem vremena i uzročnosti. To je krst koji svaki čovek mora da nosi na ovom svetu. To je u suštini diferencijacija svesti, odnosno razlučivanje šta sama svest jeste. Može se konačno reći da upravo diferencijacija svesti i postojanja ustanovljavaju samu svest i samo postojanje.

Spajanje svesti i postojanja nije ništa drugo do samo razumevanje postojanja, osnova za um i kreativnost. Uvek kada nešto razumemo mi smo spojili svest i postojanje. Uvek kada smo nešto novo napravili, ispravili ili popravili, mi smo spojili svest i postojanje. Tako je nastala sva duhovna i materijalna kultura, sva civilizacija je posledica spajanja svesti i postojanja kroz čoveka.

Naš um dela na osnovu percepcije, a percepcija postoji radi ustanovljavanja. Mi stalno ustanovljavamo sve što opažamo, sve što se zbiva, oko nas i u nama. Ustanovljavanje je upravo čin spajanja svesti i postojanja.

Zapravo, ovde je naglasak na tome da čovek *može da ima* objektivnu svest o sebi. Nema je u potpunosti i samim rođenjem. Čovekov razvoj je predodređen da razvija sve veću svest o postojanju na sve moguće načine, čovekove aktivnosti i sva iskustva predstavljaju sav spektar mogućih stanja između pukog postojanja i objektivne svesti o postojanju. Neki ljudi su bliže postojanju a dalje od svesti, i za njih se kaže da su više nesvesni, dok su neki bliže svesti a dalje od slepe uslovljenosti postojanja. Razlike u stanjima svesti u čoveku i među ljudima uopšte jesu razlike u stepenu odnosa svesti i postojanja u svakom čoveku posebno. Te razlike u stanjima svesti u ljudima, odnosa svesti i postojanja, jesu osnova za sve razlike među ljudima, za sve životne drame, karakter i dinamiku civilizacijskog razvoja. Što su ljudi više svesniji to su više u jedinstvu, razumevanju i ljubavi; što su nesvesniji to su više uslovljeni prirodnom uzročnošću, u sukobu sa prirodom i u međusobnom sukobu.

Zato što je čovekova suština određena odnosom njegove svesti prema postojanju, čovekova suština je isto tako transcendentalna kao i suština svesti. Da nije, ne bi mogla da spaja postojanje i svest. Čovek zapravo i spaja i razdvaja svest i postojanje. To može samo zato što je iznad

oboje. Samo zato što je iznad oboje on može da razume oboje. Ne može da ima iskustvo spajanja i jedinstva svesti i postojanja bez iskustva njihove razdvojenosti. Kada je čovek svestan ne samo postojanja kao takvog, i ne same svesti o postojanju kao takve, već i sebe samoga kao ključnog činioca koji stoji u odnosu svesti i postojanja, onda je takav čovek potpuno prosvetljen ili ostvaren u svojoj transcendentalnoj suštini.

Jedino učenje koje predstavlja takvu čovekovu suštinu jeste učenje *sankhye*.²

Jedina praksa koja na osnovu učenja *sankhye* sistematski dovodi čoveka do njegove suštine, koja u čoveku spaja svest i postojanje, jeste učenje *yoge* koje je sakupio Patanjđali u njegovom delu *Yoga sutre*, ili *Izreke o jogi*.³ U njemu se spoj svesti i postojanja naziva *samadhi*. Reč *samadhi* na sanskritu doslovno znači 'držati skupa' ili 'sabranost'. Patanjđali je *samadhi* definisao kao jedinstvo subjekta i objekta opažanja, svest jedinstva ili transcendentalnu svest, koja nadilazi podele na subjekt-objekt.

Potpuno ostvareno jedinstvo svesti i postojanja u čoveku događa se kao samadhi.

Ovde ćemo doprineti tom jedinstvu tako što ćemo ga opisati sa svim detaljima, kako se ono događa i spolja i unutar čoveka.

² O tome videti u mojoj knjizi „Sânkhya – drevna nuka o prirodi i čovekovoj duši“.

³ Da bi se ispravno razumeo Patanjđali neophodno je upoznati se sa savremenim prikazom *Joga sutri* koje je izneo Osho u delu *Yoga: The Alpha and the Omega*. Tu su izneti najbolji komentari Patanjđalijevih *Joga sutri*.

PRIRODA POSTOJANJA

Postojanje je, prosto rečeno, sve što postoji na bilo koji način. Samo postojanje postoji. Nepostojanje nije moguće. Postojanje je apsolutno. U svojoj suštini ono je kao prostor koji omogućava sve drugo. Svaki oblik postojanja mora da se dogodi u prostoru koji ga omogućava, dok je sam prostor neuslovljen svakim oblikom postojanja. Stoga može se reći da se postojanje deli na sam prostor koji sve omogućava, i na sve što je oblikovano u prostoru. Ta podela je, međutim, samo prividna. Priroda naše percepcije prisiljava nas da tako vidimo stvari. ***Postoji samo prostor kao neuslovljena celina koja se oblikuje u svako posebno postojanje.*** Sve što postoji u nekom posebnom obliku jeste sam prostor koji se trenutno oblikovao u taj oblik postojanja. Stoga, priroda svakog oblika postojanja, svih bića, stvari i pojava jeste trenutnost, sve to postoji samo kao trenutno oblikovanje prostora u taj posebni oblik. Ne postoje bića ni stvari po sebi, kao odvojene i zasebne (supstancijalne) pojave, već samo kao trenutne modifikacije neuslovljene celine ili prostora.

Na taj način sve je trenutno, sve je povezano u jedinstvo i celinu.

Kvantna fizika je početkom dvadesetog veka otkrila da je naša materijalna stvarnost u suštini polje čiste energije. To energetske polje nazvano je kvantno polje, ili univerzalno polje. Otkriveno je da ono postoji i deluje zapravo kao područje u kome se već nalazi sve ono što vidimo u svom grubom materijalnom svetu kao ispoljeno. Kvantno polje stoji kao skriveni ili implicitni poredak ovom našem otkrivenom ili eksplicitnom svetu u kome živimo.⁴ U

⁴ David Bohm – Wholeness And The Implicate Order (First published 1980 by Routledge & Kegan Paul)

njemu su već prisutne sve mogućnosti koje će se u skladu sa okolnostima ispoljiti u vidljivi svet, kao neki oblik ili pojava, događaj.

Prema tome, priroda stvarnosti je uvek jedna ista, ali postoji na dvojak način: kao skrivena i otkrivena; kao neispoljena u svom kvantnom polju u obliku čiste energije, i kao ispoljena u nekom grubom obliku, ili kao događaj. Na taj način ne postoji ništa novo u univerzumu, našem opažanju samo izgleda kao novo ono što se iz već postojećeg kvantnog polja svih mogućnosti ispoljava u našem iskustvu i opažanju. Samo zbog našeg ograničenog opažanja nama izgleda kao da nešto novo nastaje. Sve što se ispoljilo već je postojalo u svom potencijalnom obliku. Ništa ne može da nastane iz ništavila, ako već nije postojalo kao mogućnost. Sve ima svoj uzrok. Prauzrok svih uzroka je univerzalno kvantno polje. Ono je u davna vremena identifikovano u ezoteričnoj filozofiji kao *etar* i kao *akaša* na sanskritu.

Akaša u prevodu znači prostor.

Zato smo rekli da samo postojanje postoji i da nepostojanje nije moguće. Postojanje je apsolutno: mi sami, svaka misao, iskustvo, svako delo, svaka stvar i svaki događaj u kosmosu oduvek su postojali i uvek će postojati, tačnije, postoje bezvremeno. Sve su to samo modifikacije prostora, ništa po sebi i za sebe. Naše životno iskustvo je sačinjeno samo iz izdvajanja detalja iz te celine postojanja u vremenu i prostoru. To izdvajanje detalja je upravo diferencijacija svesti o postojanju ili ontološka diferencija.

Eksperimentalno je dokazano da taj subatomske svet kvantnog polja deluje nezavisno od vremena i prostora, da je u njemu sve povezano, da se informacije svih subatomske čestice trenutno prenose s jedne na drugu iako su one (prividno) odvojene u prostoru. Drugim rečima, u tom kvantnom polju, osnovnom polju prirodne

stvarnosti, sve je povezano u neraskidivu celinu. Priroda je u svojoj osnovi jedna jedinstvena Celina, bez ikakvih podela.

U skladu sa ovim otkriveno je da priroda stvarnosti odgovara hologramu. Tako je nastala teorija holografskog univerzuma koja kaže da je sve u kosmosu povezano na sličan način kao hologram u kome svaki delić sadrži sliku celine.⁵

Ovo je važno za razumevanje svesti jer iz svega toga proizilazi da je svest u osnovi cele prirode. Svaka čestica i svaki atom trenutno komuniciraju sa svim ostalim česticama i atomima u celom univerzumu. Cela priroda je jedan veliki informativni sistem koji trenutno komunicira u svim svojim prividno odvojenim delovima. Pored toga što je odlika suštinske povezanosti, komunikacija je osnovna odlika svesti. Holografsko jedinstvo univerzuma omogućava njegovu trenutnu komunikaciju koja je odlika svesti. Ovo je jedan složeniji način da se ukaže kako je svest povezana sa postojanjem.

Naš nervni sistem postoji u toj celini kao mehanizam koji usporava te trenutne komunikacije svega sa svim, kao filter koji onemogućava da trenutno informaciono kretanje svega u prirodi dospe do našeg opažanja. Naš mozak sa nervnim sistemom služi samo tome da zbivanje prirode uspori ispod brzine svetlosti i zato mi opažamo samo stvarnost koja postoji sporije od brzine svetlosti i u

⁵ O univerzalnom polju u savremenoj fizici videti knjigu Lynne McTaggart: *The Field: The Quest for the Secret Force of the Universe* (2003). O holografskoj paradigmi videti u knjizi Michael Talbot: *The Holographic Universe*, 1991. O razumevanju i povezivanju svesti i kvantnog polja sa holografskim univerzumom videti u delu Gregg Braden: *The Divine Matrix: Bridging Time, Space, Miracles, and Belief*, 2006.

linearnom vremenu. Nervni sistem ne služi ni da stvori ni da prenosi svest, već da je uspori dovoljno da bismo mogli da komuniciramo i postojimo u trodimenzionalnoj fizičkoj stvarnosti, ovako kako postojimo. Da nije tako, bili bismo izgubljeni u celini prirode, ne bismo uopšte postojali u ovom fizičkom obliku. Iz istog razloga, kada se rad mozga ili nervnog sistema onemogućí, mi doživljavamo viša stanja svesti, više dimenzije, a fizički svet vidimo kao san jer u njemu boravimo sa vrlo ograničenom svešću. Ali takav nervni sistem nas ne ograničava u potpunosti jer naša svest je daleko veća od njega. Ako bismo koristili samo nervni sistem bili bismo okoreli materijalisti i imali bismo opažanja u ravni sa životinjama. To nije tako kod svih ljudi. Možemo da koristimo daleko veću svest i da menjamo stvarnost, i svoju i svoje okoline. Naša svest je u suštini ista svest koja omogućava samo kvantno polje. Te više mogućnosti naše svesti neki nazivaju božanskom svešću, ili je određuju kao našu vezu s Bogom, neki je od nedavno nazivaju kvantnim umom ili mišljenjem, kvantnom svešću. Ovde ćemo je nazivati jednostavno svešću ili svešću naše duše, s tim što ćemo podrazumevati da je naša duša individualni izraz božanske svesti koja sve omogućava, koja omogućava samo postojanje.

PRIRODA ENERGIJE

Ako je u osnovi svega energija, šta je onda ta energija? Sama reč je grčkog porekla i znači 'biće u pokretu'. "En" je predlog i znači "u", a "ergon" je neko delo, tako je nastala kovanica *energeia*, što znači rad u nekom delu, u delanju. Dakle, energija je rad i stvaranje u nekom obliku, to je samo kretanje koje neku ideju pretvara u konkretan oblik ili pojavu. Drugim rečima, to kretanje je vibracija s kojom se neka ideja ispoljava. U osnovi svakog kretanja i ispoljavanja jeste vibracija. Vibracija se zasniva na elektromagnetskoj polarizaciji. Polarizacija koja je u osnovi svega, izaziva kretanje svega, od elektrona do gravitacije. To kretanje je energija. Zato se energija uvek ispoljava kroz neko delovanje i pokret. Energija je vibracija, a osnovna vibracija prirode je ona kojom vibrira kvantno polje. Ono se i sastoji samo od vibracija. Zato se kaže da je to polje čiste energije, ili da je izvor sve energije (bezgranična energija nulte tačke, tamna materija). Te vibracije se nazivaju i kvantna fluktuacija.

Od početnih finih razlika u vibracijama, odnosno od kvantne fluktuacije, prema modelu fraktalne geometrije, postepeno nastaju sve veće i složenije energetske razlike u vibracijama, odnosno različite vibratorno-energetske strukture i tvorevine. Od njih dalje nastaju još složeniji oblici koji se na grubljem nivou pokazuju kao čestice, kao skupovi čestica i kao atomi, koji se dalje prema prirodi svojih vibracija privlače i odbijaju i tako stvaraju još veće oblike kao što su molekuli, dok na kraju skup molekula ne oblikuje ono što ovde vidimo kao neki fizički oblik, neko biće ili kao pojavu ili događaj.

Tako nastaju sve stvari i sve pojave, od najfinijih energetskih vibracija kvantnog polja do grubog fizičkog

sveta koji opažamo čulima. Zato je rečeno da je u osnovi svega energija. Kada smo rekli da je sve samo prostor koji se oblikuje u posebne oblike, rekli smo da je zapravo sve samo *akaša*, kvantno polje, koje postoji samo kao energija koja se različitim frekvencijama oblikuje, odnosno izražava u različite pojave. Stoga sve razlike koje ovde opažamo, na primer, između metala i plastike, jesu u suštini samo razlike u vibracijama na subatomskom nivou, čestice koje sačinjavaju metal vibriraju na jedan način, a plastike na drugi. To je sve. Nema nikakvih razlika u materijalu jer ništa i nije materijalno, sve je samo energija koja vibrira na različit način.

Ali to nije sve što se o prirodi energije može reći. Njenu suštinu tek možemo objasniti na sledeći način.

Ako je energija, koja je biće u delanju, u svojoj osnovi kvantno polje koje je bezvremeno, ***energija je sve što se u kosmosu događa i može da bude, energija je sažeto zbivanje svega, najfiniji izraz zbivanja, zato što je i kvantno polje takvo.*** Energija je u svojoj kvantnoj suštini potencijal (informacija) za svako moguće zbivanje, nijedno zbivanje nije moguće bez energije. Energija kvantnog polja i svo kretanje i zbivanje u kosmosu su jedno isto, ali zato što se to jedno zbiva u različitim dimenzijama i razmerama, ***energija se spolja, u svom grubom izrazu događa kao zbivanje sveta, dok u svom najfinijem stanju, kvantnom polju ostaje kao čist energetski potencijal.***

Postojanje se u celosti zbiva izvan vremena, vreme u suštini postojanja ne postoji. Zato energija za svo zbivanje uvek može da se ispolji u postojanju tokom vremena, može da se vrati sebi samoj, dok je još bila postojanje u kvantnom polju. Krajnji ishod postojanja, energija kvantnog polja, može uvek da dođe do svakog čina postojanja u vremenu i prostoru. Ona to stalno i čini. Bezvremeno kvantno polje se stalno ispoljava kao svekoliko postojanje

u vremenu i prostoru. Zato svuda postoji energija u postojanju i nije odvojena od postojanja. To je moguće jer je kvantno polje nezavisno od vremenskog procesa. U grubom ispoljavanju energija je malo ograničena namenom i oblikom delanja, ali uvek zadržava svoju izvornu kvantnu prirodu, inače ne bi bila energija.

Energija je najfiniji oblik zbivanja, informacija za zbivanje. Početni kvantni oblik energije i krajnja posledica u obliku nekog zbivanja su jedno isto, jer vreme ne postoji u suštini postojanja. ***Na taj način postojanje samo sebi daje energiju za svo zbivanje. Zahvaljujući relativnosti vremena ne postoji spoljašnji izvor energije za sve što se događa u kosmosu.***

NE KREĆE SE TVAR NEGO INFORMACIJA – sve je trenutno i ništa nije supstancijalno

Ako je suština energije kretanje, šta se onda kreće? Kreće se informacija. Talas je sinhronizovano osciliranje koje pokreće sledeće osciliranje. Talasom se ne prenosi jedna tvar, čestica kroz prostor, već samo jedna informacija koja pokreće sledeću sebi odgovarajuću informaciju. Svi grubi oblici nastaju na osnovu suptilnih informacija. Kao talas na okeanu. Ne kreće se površinom okeana jedan isti talas vode, već se voda sinhronizovano podiže i spušta tako da izgleda kao da se kreće jedan isti talas. Na taj način ništa nije supstancijalno, ne postoji materija koja se kreće kroz prostor i vreme. Svi takvi oblici su zapravo trenutno stanje određenih vibracija prostora, *akaše*, odnosno kvantnog polja. Sve postoji po tom principu trenutnosti.

To je način na koji se prostor modifikuje u svaki oblik. Rekli smo da ne postoje posebni objekti u prostoru već da postoji samo prostor koji se trenutno modifikuje u svaki oblik. Sada je jasno da je to bio drugi način da se kaže da prostor, koji je *akaša* ili kvantno polje, svojim vibracijama daje energiju i oblik svakom obliku postojanja kojeg mi, usled ograničavajuće prirode naše percepcije, opažamo kao poseban oblik koji se zbiva u prostoru. Sada nam takođe može biti jasnije da je svaka vibracija zapravo određena informacija.

Informacija je u suštini energije i oblikovanja zato što je svest u osnovi informacionog uobličavanja.

Svest je u osnovi svega.

NEMA MNOŠTVA ČESTICA: sve je samo jedna, božanska čestica

Da bismo razumeli prirodu postojanja nije dovoljno samo da kažemo da je ona u suštini energija kvantnog polja, niti da je kao takva uređena po modelu holograma i da je trenutna. Neophodno je da ukažemo zašto je priroda postojanja takva. Samo tada ćemo zaista moći da razumemo zašto je svest u osnovi celog postojanja.

Svest se, naime, ne razlikuje od samog postojanja. Inače ne bi bilo svesti o postojanju, kao što ne bi bilo ni samosvesti čovekove. Stoga prirodu postojanja ne možemo odvajati od prirode same svesti, kao ni svest od samog postojanja, a postojanje i svest o postojanju ne možemo odvajati od čovekove samosvesti.

Sledeći svest samog postojanja poslužićemo se najosnovnijom logikom da bismo razumeli samo postojanje. Postojanje je ono što uvek postoji kao osnova svega što postoji, što je u suštini neprolazno i apsolutno. Sve što postoji ima neku širu osnovu na kojoj postoji, neki uzrok; najšira osnova koja omogućava sve što postoji je Apsolut (ili Biće u platonističkoj filozofiji). Njegova definicija je potpunost; ništa nije moguće izvan njega, pored njega niti bez njega. Takođe i neuslovljenost, Apsolut je sloboda koja omogućava sve drugo. Stoga Apsolut ima božanska svojstva. Takođe ima svojstva prostora ili onoga što omogućava sam prostor u kome može da postoji sve što postoji. Iako Apsolut nema svojstava, prostornost je ono najbliže čime naše razumevanje može da mu se približi. Stoga zamislimo božanski Apsolut kao čist prostor u kome nema apsolutno ničeg. Kao takav on je neispoljen, neizražen, nije ni svestan samoga sebe i svojih mogućnosti. To stanje bilo bi skoro isto kao i nepostojanje. Ali nepostoja-

nje po samoj svojoj definiciji nije moguće. Ovo stvara paradoks samoga postojanja. Ako božanski Apsolut ostane neispoljen, ostaće kao ništa ili praznina, a ništa ili praznina ne može da postoji. Taj paradoks stvara napetost u božanskom Apsolutu i tera ga na ispoljavanje samoga sebe, na ispoljavanje koje će ujedno biti i njegovo osvešćenje samoga sebe i svih svojih mogućnosti. ***Stoga Apsolut kao sve-što-jeste ispoljava se kao sve-što-može-da-bude.*** To je osnovni princip postojanja.

Božanski Apsolut se zato najpre ispoljio na najjednostavniji mogući način, ***direktno kao sopstvena suprotnost.*** Drugačije nije ni mogao. Suprotnost čistom beskrajnom prostoru u kome nema apsolutno ničega, suprotnost praznini, jeste jedna jedina čestica. Nazvaćemo je prikladno „božja čestica“ – ali bez ikakvih religijskih asocijacija. Bila je beskrajno mala i sa beskrajnim potencijalom. Takva je bila kao suprotnost beskrajno velikom i beskrajno praznom prostoru. „Božja čestica“ o kojoj ovde govorimo je u suštini samo virtuelna suprotnost neuslovljenoj praznini božanskog Apsoluta; nije različita od Apsoluta, ona je samo njegova imaginacija s kojom on izražava sebe i sve svoje mogućnosti. Ona nema masu niti išta deluje na nju. Neuslovljena je kao i sam božanski Apsolut.

Sličnu ideju izneo je začetnik osnovnog logičnog rasuđivanja u trodimenzionalnoj fizičkoj stvarnosti, Euklid, u svome delu 'Elementi'. Euklidova geometrija nije običan matematički sistem već matematički formulisana Platonova filosofija ideja. Euklid u 'Elementima' definiše tačku kao 'ono što nema delove'. To je u stvari okultna Elejska definicija Bića odnosno Apsoluta; po njoj upravo je Biće - Apsolut 'ono koje nema delove'. Na taj način tačka je geometrijski pojam beskonačnosti ili celine, Apsoluta. Tačka je neprostorni entitet jer nezamisliv je prostor bez

dimenzija, i zato se ovakva definicija tačke podudara sa metafizičkim pojmom Bića ili božanskog Apsoluta.

Tačka je takođe osnova orijentacije u prostoru, prve pojave postojanja. Na taj način, kada se Apsolut izrazi kroz svoju suprotnost, tačku, javlja se osnova za svako objektivno postojanje.

To je takođe ona singularna tačka koja je u mašti fizičara postojala pre navodnog 'Velikog praska'.

Naučnici su sledeći svoj materijalni um razvili teoriju da je ta „božja čestica“ eksplodirala u „Veliki prasak“ od kojeg je nastao ceo kosmos i svi osnovni elementi, da se kosmos i danas širi usled tog praska, pa će tako jednom i da se sažme kada se zamah širenja istroši. Oni smatraju da je iz te jedne singularne tačke nastalo mnoštvo subatomske čestice koje u međusobnim reakcijama stvaraju složenije tvorevine, mnoštvo atoma i molekula i sav materijalni univerzum.

Međutim, svi prosvetljeni ljudi, koji vide stvarnost prirode kakva jeste, kazuju istu stvar: ništa ne postoji izvan božanskog Apsoluta, on je sve što postoji i ispoljava se u sve što je moguće da se ispolji; to njegovo ispoljavanje je upravo svest o postojanju, i ta njegova svest je ista ova svest s kojom smo mi svesni sebe. Oni zapravo kazuju da ne postoji mnoštvo već samo jedinstvo, da se Bog ili Apsolut nikada nije izgubio već da je sve vreme onaj koji jeste ovde i sada, u svemu, kao sve-što-jeste.

Šta se zapravo dogodilo sa onom tačkom ili „božjom česticom“ ako ona nije eksplodirala u „Velikom prasku“?

Nije joj se ništa ni dogodilo, treba samo razumeti njenu prirodu.

Kao kontrast samog Apsoluta, i bivajući u samom Apsolutu, i ona ima sve mogućnosti u sebi kakve ima i sam Apsolut. Ona tako može, kako su to eksperimenti sa subatomske česticama i pokazali, da boravi na dva i više

mesta istovremeno, da se ponaša i kao čestica i kao talas energije, i svi njeni oblici su međusobno povezani u neloikalnoj komunikaciji. Drugim rečima: stvaranje je trenutno i apsolutno, a nije linearno. Ta „božja čestica“ ima takva svojstva, i brzinu daleko veću od brzine svetlosti (brzina veća od svetlosne je takođe dokazana, ali se ti dokazi skrivaju u mraku neznanja javnosti), da ona može da se *pojavljuje i deluje na više mesta istovremeno, zapravo, ona se pojavljuje i deluje na svim mogućim mestima istovremeno*. I ona to stalno radi, trenutno se, odnosno istovremeno, pojavljuje u svim mogućim oblicima, ne može da bude mirna jer njena svrha je da bude odraz svih mogućnosti božanskog Apsoluta. Budući da Apsolut ne može da postoji u vremenu i prostoru, ni njegovoj virtuelnoj čestici ne treba vreme da bi se manifestovala, niti je uslovljena prostorom. Zato je mnogo brža od svetlosti, odnosno trenutna.

Njeno trenutno pojavljivanje na mnogo mesta istovremeno, nedovoljno osvešćenom posmatraču, čoveku sa usporenom svešću, izgleda kao da ima više različitih čestica, kao da one stvaraju mnoštvo različitih atoma i elemenata, objekata u vremenu i prostoru. To tako izgleda samo zato jer je njena brzina mnogo veća od brzine uma, opažanja i same svetlosti, ona je trenutna. Sav ovaj privid mnoštva elemenata i objekata s kojim je ispunjen sav kosmos stvara samo ta jedna jedina „božja čestica“ usled svoje brzine daleko veće od brzine svetlosti i njenog svojstva da kao ogledalo trenutno odražava sve mogućnosti božanskog Apsoluta. Kao što slikar sa jednom četkicom stvara mnoštvo slika u svim bojama i oblicima, tako i božanski Apsolut stvara svet samo sa svojom jednom česticom, koja i nije baš čestica u pravom smislu te reči, već pre trenutni odraz božanskog Apsoluta u svim detaljima i mogućnostima.

Na taj način ne postoji mnoštvo. To je krajnja istina iza svih priča o jedinstvu, o povezanosti svega u Jedno, i o povezanosti svega sa Bogom. To je pozadina budističkog učenja o trenutačnosti stvaranja, jedinog objektivnog učenja o prirodi stvarnosti na ovom svetu; to je osnova *advaita vedante* koja govori o nepostojanju dvojstva u prirodi.

To je osnovni razlog zašto je svest uvek prisutna u celom postojanju, zašto su sva bića plod svesnog, kreativnog dizajna, a ne nekakve evolucije; to je moguće samo usled trenutačnosti samog postojanja. Da je postojanje supstancijalno, da vreme postoji samo kao linearno, zaista bi dugo trebalo svesti da putuje i mnogo energije da utroši pri tome. Trenutno postojanje svega kao jedne jedine (božije) čestice objašnjava kako su i svest i energija inherentni samom postojanju.

PARALELNE STVARNOSTI

Budući da u osnovi postojanja nema vremena i da se sve zbiva trenutnom manifestacijom "božje čestice", u holografskom univerzumu, i da nema ničeg novog jer sve što se ikada ispoljilo u postojanju već je postojalo u univerzalnom kvantnom polju kao mogućnost - ***stvarnost je sačinjena od svih mogućih stvarnosti koje postoje paralelno, ovde i sada.***

Svako kretanje bića jeste sukcesivno pretvaranje prostora iz jednog trenutnog stanja u drugo, a ne kretanje samog bića kroz prostor. Ne postoje objekti koji se kreću kroz prostor, već se prostor (*akaša*, kvantno polje) trenutno i sukcesivno oblikuje tako da, na ovom grubom planu, na kome naša čula opažaju, to izgleda kao da se neki objekat kreće kroz prostor. Slično važi i za stvarnost u kojoj se trenutno nalazimo. Sve stvarnosti već postoje istovremeno ili, bolje reći, bezvremeno. Svojim stanjem svesti, kao vrhunskim privlačiteljem, mi izazivamo da nam se ispolji određena stvarnost, tačnije, boravimo u određenoj stvarnosti. Ona nije bila izvan nas i naše stvarnosti, negde objektivno daleko, već je uvek ovde i sada zajedno sa svim ostalim mogućim stvarnostima. Svojim stanjem svesti mi smo samo aktivirali jednu određenu stvarnost da bude dominantna u nama i našem okruženju. I ona će biti dominantna dotle dok naše stanje svesti to dozvoljava. Sa promenom stanja svesti menjamo i stvarnost tako što jednostavno prelazimo u drugu, koja odgovara novom stanju svesti. Kao što ne postoje objekti koji se kreću kroz prostor, tako ne postoje ni objektivne promene jedne iste stvarnosti, već stanje svesti aktivira prelazak iz jedne moguće paralelne stvarnosti u drugu.

Svaka promena okolnosti i materijalnih stanja nije spoljašnja promena, nikada se ništa ne menja spolja, svet tako ne funkcioniše. Uvek se samo menja jedna paralelna realnost sa drugom. Kada nam se život promeni mi smo samo prešli iz jedne realnosti u drugu, iz jedne frekvencije u drugu, iz jednog stanja svesti u drugo, a nismo promenili svoj život kao neki objekat koji se menja. Svojim stanjem svesti mi smo prešli iz jedne od svih mogućih istovremeno postojećih realnosti u drugu, a našem umu vezanom za telo i čula ta promena izgleda kao spoljašnja promena samo jedne realnosti.

Stoga ako nešto želimo da promenimo u svom životu, ne treba da zamišljamo da je željena realnost negde daleko ili u budućnosti i da moramo da je privlačimo. Ona je već tu ali mi nismo svojom svešću bili usklađeni sa njom, već sa realnošću koja je već prisutna a koje želimo da se oslobodimo. Svako iskustvo, svaka misao, svaki predmet i svaki život koji uopšte možemo da imamo već je ovde i sada (potencijalno prisutan u kvantnom polju), ali ne vidimo ga i ne doživljavamo, nije naša realnost zato jer nismo usklađeni sa njegovom frekvencijom. To će postati vidljivo i aktuelno za nas onda kada promenimo sebe, svoje stanje svesti u skladu sa određenom stvarnošću. Na taj način ništa ne dolazi spolja, sve je već ovde i sada, jedini činilac je samo svesni subjekt objektivnog zbivanja, mi sami, i naše stanje svesti. Ono određuje i aktivira stvarnost u kojoj živimo.

Naše stanje svesti, svaka naša misao, uvek automatski teži da se materijalizuje. Misao je uvek povezana sa materijalizacijom jer misao i jeste samo fina frekvencija neke grube materijalne pojave. Gruba tvar i misao, ideja, jesu jedno isto, ali u različitim dimenzijama. Misao je najfiniji, a fizički oblik najgrublji izraz iste stvari i realnosti. Misao je informacija za oblikovanje svake pojave i stvari.

Zato treba da nam bude jasno da uvek privlačimo sve što nam se događa, svaku stvarnost. Samo što toga nismo svesni pa nam sve to zглеda kao neka spolja nametnuta sila i gruba realnost spoljnјeg sveta.

Za pozitivna i negativna stanja ваži isto pravilo. Mi uvek privlačimo ono s čime smo usklađeni. To se događa automatski. Nije potrebno da neku pozitivnu i lepu realnost namerno privlačimo, jer sve je već tu, već samo da dopustimo da nam se manifestuje. To ćemo dopustiti onda kada prestanemo da sprečavamo da odu od nas negativna stanja i nepoželjne realnosti. Najveća teškoća jeste u otpuštanju negativnih stanja i realnosti zato jer se ona zasnivaju na iluziji supstancijalnosti i objektivne materijalnosti, dakle, na suprotnom od pravog stanja stvari, da je sve trenutno i nesupstancijalno, da je u osnovi svega svest i energija, da je celokupno postojanje zasnovano na božanskoј svesti koja nije različita od nas samih. I logično je da je sve negativno zasnovano na suprotnosti od božanske stvarnosti koja je pozitivna. Iluzija da je svet materijalan i objektivан, odvojen od nas i различit od naše suštine je osnova svih negativnih osećanja i stanja, a otuda i negativnih realnosti. Dovoljno je za trenutak da spoznamo ovo što je upravo rečeno pa da dobijemo inspiraciju za promenu svakog negativnog stanja u kome živimo u pozitivno.

Ukratko, nije potrebno da privlačimo dobra stanja niti da odbijamo negativna, već samo da dozvolimo da nam se dobra ispolje jer ih inače uvek privlačimo samom svešću svoje duše, i da negativna sama odu jer nisu u skladu sa našom suštinskom prirodom. Dopuštanje je u oba slučaja jedini problem. To je problem identifikacije nižeg uma, ulaganja energije u niže čakre, kao što ćemo videti u daljem tekstu.

Još nešto moramo znati o paralelnim stvarnostima.

Sušтина paralelnosti svih mogućih stvarnosti jeste trenutna priroda kvantnog polja. Iz njega najfinije energetske vibracije sve više postaju složene dok ne postanu gruba fizička stvarnost. Ali gruba fizička stvarnost i dalje u svojoj kvantnoj suštini ostaje samo trenutna vibracija, tako da ne postoje objekti realni sami po sebi i za sebe. Objekti samo tako izgledaju zbog prirode našeg opažanja. Svaki trenutak pojedine vibracije kvantnog polja jeste jedna stvarnost. Kako u kvantnom polju nema vremena, sve realnosti su paralelne.

Paralelne stvarnosti imaju veliki raspon prelaznih stanja, od kvantnog polja do grube fizičke stvarnosti koju opažamo. Postoje paralelne stvarnosti koje su neprimetne za naše opažanje. Među nekima je razlika tako fina da se ne primećuje, ili možemo da je primetimo tek naknadno, nakon ispitivanja. To mogu da budu promene raspoloženja ili stanja svesti koje ne primećujemo dok nam se ne dogodi nešto grubo kao njihov rezultat. To su promene stvarnosti u našem umu, i on dela na isti način, sva moguća stanja uma već postoje paralelno, a mi samo prelazimo iz jedno u drugo. Ili su to neke sitne promene u našem okruženju. Neke su promene među njima brže, a neke sporije. Neke se promene odnose na različite dimenzije, neke na svet ideja, neke na grube oblike, pa je i njihova aktuelizacija raznovrsna. Neke promene stvarnosti se odnose na jednog svesnog subjekta, neke na dva, a neke na mnoštvo subjekata koji u njima učestvuju. I od toga zavisi njihova aktuelizacija. Neke stvarnosti služe kao osnova za realizaciju drugih stvarnosti, na primer neki prostor u kome može da se smenjuje mnogo drugih stvarnosti. Kuća u kojoj živimo, grad ili država mogu da budu šira stvarnost u kojoj će da se smenjuje mnogo individualnih stvarnosti. Stoga postoje šira i uža polja stvarnosti, i subordinacija među njima. Planeta Zemlja je verovatno

najšira osnova stvarnosti koja na sebi nosi mnoge druge. Zato zapravo i postoji koherencija u prostoru i vremenu grubog fizičkog sveta u kome živimo: da bi paralelne stvarnosti mogle da se smenjuju u svim svojim oblicima, od najfinijih do najgrubljih.

U stvaranju realnosti postoji i kolektivni učinak, ljudi zajedno stvaraju određenu realnost u kojoj žive, tako da pojedincu može biti teško da je promeni sam. Za neke realnosti potreban je kolektivan napor i rad, a za neke je dovoljan i individualan. To zavisi od prirode realnosti koja se menja. Stvarnosti postoje u više dimenzija i razmera. Za neke stvarnosti dovoljno je malo se potruditi oko načina razmišljanja, za neke je potrebno malo i fizičkog rada, za neke moramo da se trudimo i godinama, a za neke promene realnosti potrebne su narodne revolucije i mnogo krvi i znoja. Sve te stvarnosti su izmešane, od našeg jutarnjeg raspoloženja do vekovnog razvoja ljudske civilizacije.

U stvaranju lične realnosti takođe je važna tema našeg istraživanja i karmičkih iskustava u tekućem životu. Svi mi imamo određenu temu i životni program u skladu sa karmičkom zrelošću. Sa time smo došli na ovaj svet i to znači da ne možemo beskrajno birati realnosti u kojima ćemo živeti i koje ćemo iskusiti. Tema karmičkih iskustava koja je odlučena pre rođenja obično dominira jednim životom, ali ne bezuslovno, već samo dotle dok ne bude osvešćena. Tada se iskustva menjaju i nastavljaju na višem nivou. Svest i ispravno razumevanje uvek menjaju stvarnost. Jedna ista životna stvarnost se ponavlja i mi smo zaključani u njoj samo zato jer nismo svesni zašto nam se događa, jer odbijamo odgovornost za nju tako što ne prihvatamo da se ona događa zbog našeg sazrevanja i osvešćenja; zato jer krivimo druge. U holografskom uni-

verzumu nema "drugih". Mi smo svesni subjekt svega što se dešava.

Na kraju, paralelne stvarnosti ne bi bile to što jesu da ne postoji mogućnost potpunog prelaska iz jedne u drugu sa potpunim prekidom kontinuiteta. Ipak takav prelazak je za svesnog subjekta vrlo redak i zapravo nepotreban, jer za prirodu posla koji svaki svesni subjekat ima na ovom svetu potreban je kontinuitet realnosti i svih njihovih promena kako bi se sačuvala svest o njihovoj prirodi i smislu dešavanja. Kada bi neki svesni subjekat skakao iz jedne stvarnosti u sasvim drugu ne bi mogao da izvrši zadatak zbog kojeg postoji. Delimičan prelazak između sasvim različitih realnosti događa nam se tokom spavanja i dubokog sna bez snova. Potpuni prelazak iz jedne stvarnosti u drugu događa se svima nama spontano nakon smrti fizičkog tela. Takav prirodni prelazak u potpuno drugačiju stvarnost jedino je opravdan. Sve drugo bila bi zloupotreba položaja i sukob interesa svesnog subjekta u procesu osvešćenja postojanja i same svesti.

DIMENZIJE POSTOJANJA

U svim ezoteričnim tradicijama priroda stvarnosti se opisuje pomoću elemenata – zemlja, voda, vatra, vazduh. Ti elementi simbolično predstavljaju dimenzije stvarnosti. Najdetaljnije je opisana u Kabali gde su ovi elementi opisani u učenju o *tetragramatonu*. *Tetragramaton* je četvoroslovna reč JHVH sačinjena od hebrejskih slova Jod, He, Vau, He. Od nje je nastalo 'ime božije' Jehova za upotrebu u narodu koji nije bio upućen u ezoteričnu istinu da zapravo ova formula, JHVH, predstavlja četvoropolni princip univerzalnog stvaranja sveta kroz četiri elementa: zemlje, vode, vatre i vazduha. Ona ujedno predstavlja sve dimenzije postojanja, četiri dimenzije stvarnosti putem kojih se sve u prirodi ispoljava i materijalizuje, od informacije do grubog materijalnog oblika.

U biblijskom predanju se kaže da je Bog stvorio čoveka po svome liku, to zapravo znači da je čovek mikrokosmos, da se u čovekom biću nalaze sažeti u malom svi veliki kosmički zakoni i principi; da je čovek kosmos u malom. To zapravo ukazuje na holografski model postojanja svega u kosmosu, gde svaki delić sadrži obrazac celine, da ništa zapravo nije odvojeno u prirodi.

Iznad ova četiri elementa ili principa stoji još jedan koji je nazvan etar, na Istoku je nazvan *akaša*, što znači prostor. Etar omogućava sve ostale elemente, kao što prostor omogućava sve drugo što može da postoji. Prostor je osnovni uslov postojanja svega drugoga, svih oblika postojanja. Otuda je taj primarni uslov tačno nazvan *akaša* ili prostor. Stoga imamo sledeći poredak u dimenzijama stvarnosti:

Etar
Vazduh
Vatra
Voda
Zemlja

Vazduh, vatra, voda i zemlja simbolično predstavljaju univerzalne principe procesa ispoljavanja svega. Eter ili *akaša* je nematerijalni i nesvodljivi princip protežnosti njihovog dešavanja. Etar takođe odgovara kvantnom polju u fizici.

Budući da je čovek mikrokosmos, različite dimenzije čovekovog bića se prema elementima dele na sledeći način:

Čisto prisustvo svesti i budnost pripadaju elementu etra (*akaša*).

Element vazduha označava inspiraciju idejama, svesnost koja je oblikovana i koja oblikuje ideje, misli, mentalne obrasce. To je prvi način na koji se svest aktuelizuje.

Element vatre je područje mentalne aktivnosti, razmene ideja, pripremanja i ulaganja energije za njihovo ostvarenje, izražavanje volje u skladu sa mentalnim obrascima. Element vatre nastaje kada se udruže vazduh i etar, kada se čista svest aktuelizuje kao ideja i misao. One zajedno ne mogu da se ispolje drugačije nego kao snaga koja pokreće stvaranje, kao energija.

Kada se udruže etar, vazduh i vatra, odnosno čista svest, ideja i pokretačka snaga, nastaje element vode koja simboliše područje gde se u imaginaciji (astral) od mnoštva mogućnosti izabira jedna odgovarajuća ideja i emocionalnim uživljavanjem održava u jednom, stalnom, konkretnom i vidljivom obliku za usmerenje energije, koja se na kraju realizuje na planu zemlje ili fizičkog iskustva.

Tako je, na primer, proizvodnja automobila u elementu vazduha prisutna tek kao čista ideja efikasnijeg kretanja; na nivou vatre su svi mogući modeli prevoznih sredstava ikada napravljeni; na planu vode izabran je i isplaniran jedan određeni oblik (model), i on se konkretnim i stalnim ulaganjem energije na tim višim dimenzijama realizuje na zemaljskom planu putem fizičkog rada. Sve što postoji u fizičkom svetu zbiva se ovim procesom i njegovo bolje poznavanje omogućava čoveku veću kreativnost. Sve što stvorimo idejom i imaginacijom (vazduh i vatra) i uživljavanjem emocija u astralu (voda) materijalizuje se na zemlji.

Ovde je važno uočiti da eter, koji odgovara kvantnom polju, jeste u osnovi svega, ili iznad svega, kao i prostor koji sve omogućava. U našem biću, mikrokosmosu, to je ujedno i naša suštinska svest s kojom smo uvek prisutni u svim dimenzijama, s kojom zapravo i možemo biti svesni svih dimenzija i celog ovog procesa materijalizacije. Da svest nije iznad svega toga, ne bi mogli svega toga ni da budemo svesni.

Takođe je važno razumeti da u etru ili kvantnom polju sve već postoji kao mogućnost, dok je stvaranje svega na nižim dimenzijama samo aktuelizovanje mogućnosti. Sve je samo savijeno (skriveno, implicitno) ili razvijeno (ispoljeno, eksplicitno) stanje jednog istog. Sve je to tako samo zato jer postoji samo jedna jedina božanska čestica, i jedna jedina božanska svest koja deluje na taj način. Nema mnoštva.

Stoga, zbog svega ovoga, najvažnije je razumeti da sva naša moć stvaranja počiva na moći delanja iz najfinijeg nivoa, čiste svesti kvantnog polja ili etra. U onoj meri u kojoj delujemo iz samog izvora svesti i razumevanjem celog procesa ostalih dimenzija, toliko ćemo biti delotvorni.

ČOVEK JE MIKROKOSMOS SASTAVLJEN OD SVIH DIMENZIJA PRIRODE

Dimenzije božanske svesti u prirodi jesu energetski centri ili čakre u čoveku.

Univerzum postoji po holografskom principu, sve se odražava u svemu, a holografski princip univerzuma nije haotičan već sledi antropičko načelo prema kojem su temeljne konstante prirode upravo takve kakve jesu da bi mogao da postoji svesni subjekat, tačnije svest o sebi, koja se, pored same božanske svesti, najjasnije ispoljava u čoveku. Zato je čovek mikrokosmos sačinjen od svih dimenzija prirode.

Rečeno je da smo mi, ljudska bića, stvoreni 'po liku božijem', odnosno kao mikrokosmos upravo zato što smo sačinjeni od svih dimenzija prirode: od etra ili čiste svesti o sebi; od elementa vazduha ili mentalnog tela i misli; od elementa vatre koji nam daje nameru i snagu volje; od elementa vode koji nam daje emocije i imaginaciju; i od elementa zemlje ili fizičkog tela.

Zato možemo fizički da postojimo na zemlji, da osećamo (voda), da imamo svoju volju (vatra) i da mislimo (vazduh). To nam omogućavaju dimenzije cele prirode koje su sabrane u našem biću kao mikrokosmosu.

Čista svest o sebi je iz *akaše* ili etra, odnosno univerzalnog kvantnog polja, progresivnim usložnjavanjem mogućnosti svesti o sebi, preko uma ili mentalnog tela, tela volje i emocionalnog tela oblikovala fizičko telo. Tako mi imamo fizičko telo, osećanja, volju i um. To je način na koji se svest duše ispoljila na ovom svetu kroz nas. To je ujedno i način na koji smo zaboravili svest svoje duše.

Čovekovo biće je tetragramaton.

Kroz čovekovo biće univerzum stvara i osvešćava sebe samoga u svim svojim dimenzijama.

Sva druga bića postoje na ograničen način, nemaju sve dimenzije u sebi, ograničena su na jednu dimenziju i na određen način opažanja.

Na nivou elementa vazduha sve mogućnosti postojanja, koje su bezvremeno sabrane u etru ili kvantnom polju, izražavaju se kao čiste ideje, mogućnosti, one se u nama izražavaju i kao misli. Svi objekti tu postoje kao ideje. Sve misli već postoje, kao i sve moguće stvarnosti. Nijedna misao nije nova niti je naša. Ona se samo događa u nama, zbog blizine svesti duše svet ideja se u našoj glavi brzo smenjuje i iskušava sve svoje mogućnosti. Mi samo možemo da kombinujemo već postojeće misli i da neke sami ponavljamo pa nam otuda izgleda da mi sami mislimo. Mi nikada ne mislimo i ne stvaramo same misli. Misli postoje kao svet ideja samoga postojanja. Taj svet ideja u nama najkristalnije iskušava sve svoje mogućnosti zbog blizine svesti naše duše koja boravi u našem, ljudskom telu. Svest duše je najveći privlačitelj zbivanja prirode ka svom duhovnom ishodu, ka smislu sveg zbivanja, božanskoj svesti Apsoluta. Zato se taj konačni smisao spoznaje samo u čoveku i kroz čoveka.

Iako same misli nisu naše, i sve već postoje, mi možemo da ih kombinujemo na nov način, na način koji bolje i savršenije otkriva smisao zbivanja. To je naš zadatak na ovom svetu. ***Ako samo koristimo misli onda potpadamo pod uzročnost prirode i uslovljeni smo njome. U onoj meri u kojoj stvaramo nove ideje i bolje osmišljavamo stvarnost, usavršavamo je, u toj meri nadilazimo uslovljenost prirode.*** U ovome je sva razlika između čovekovog ropstva i slobode. Nove ideje možemo imati samo boljom povezanošću sa svešću duše dok smo u telu. Samo tako

smo bolje svesni stvarnosti i možemo tu svest ovde da primenimo.

Na elementu vatre ideje se oblikuju u energiju, prepoznaju se kao energija; u nama se to izražava kao namera ili volja da se određena ideja pokrene u ostvarenje, da ne ostane čista apstrakcija; svi objekti u elementu vatre postoje u obliku čiste energije, namere ili volje da se ideja ostvari.

U elementu vode ideja udružena sa namerom i voljom dobija konkretne oblike u svetu imaginacije, u astralu, koji odgovara našem emocionalnom telu. Svi objekti tu postoje u astralnom obliku, gde možemo da ih konkretno zamišljamo u imaginaciji, sa svim detaljima.

Kada se svi ovi prethodni elementi udruže i saberu, objekat koji je prethodno postojao kao ideja, u koju je ulagana energija i tako postao astralni oblik, materijalizuje se na elementu zemlje kao konkretan fizički objekat, neka stvar ili događaj. Tada možemo da ga uzmemo u ruke i opipamo.

Svi ti elementi postoje i deluju zajedno. Kada smo svesni nečega, kada vidimo neki objekat, u nama se automatski rađa misao koja ga identifikuje. Mi imenujemo u mislima, ustanovljavamo sve što vidimo. Kasnije to ne ponavljamo ali podrazumevamo. Tako radimo za svaki objekat koji ugledamo prvi put, identifikujemo ga mislima, osmišljavamo ga, dajemo mu ime. To svi uvek radimo, uvek sve ustanovljavamo i objašnjavamo, šta je šta i kako treba da se uradi, od malog deteta koje prstom pokazuje neku stvar, do naučnika koji otkriva neku kosmološku istinu.

Sve pojave i svi objekti već postoje istovremeno u svetu ideja kao i na fizičkom planu, kada, na primer, držimo kamen u ruci i znamo u umu da je to kamen. To su paralelne realnosti jedne iste pojave. To je jedan isti obje-

kat, misao-kamen, ali samo zato što priroda stvarnosti postoji kroz više dimenzija, on se deli i ispoljava kroz te dimenzije. U elementu vazduha neki objekat postoji kao misao u nama o tom objektu, dok istovremeno držimo taj objekat u ruci kao fizički ostvaren. Taj objekat istovremeno postoji i kao ideja u našem umu i kao fizički objekat u našoj ruci. To je jedna ista pojava koju samo razlike u dimenzijama dele na spoljašnji objekat i unutarnju misao. U nama je on misao, a spolja je on fizički objekat.

Zato je misao u nama jednako stvarna kao i spoljašnji objekti. Samo ih različite dimenzije dele i čine da izgledaju različito.

Da bismo ostvarili svoje ideje treba samo da osvestimo i uskladimo sve procese kroz koje one prolaze od ostvarenja do materijalizacije.

Zato što je čovek *tetragramaton*, jer se u njemu sažimaju sve dimenzije prirode, samo u čoveku se događa svest koja objedinjuje ceo ovaj proces stvaranja i materijalizacije svega. Istovremeno, iz istog razloga, samo se u čoveku događa iluzija da su to odvojeni procesi.

Božanska svest Apsoluta sve omogućava kroz različite dimenzije, od najviše i najfinije, etra, do trodimenzionalnog fizičkog sveta predstavljenog elementom zemlje. To je sve grublji i grublji proces, svet ideja se pretvara u konkretan oblik. Ali to je simultan proces koji se trenutno odigrava, ono što je misao u svetu ideja ili elementu vazduha, to isto je istovremeno konkretan oblik nekog bića ili pojava u fizičkom svetu, na zemlji. To je jedna ista stvar ali zbog višedimenzionalnosti samog postojanja događa se razlika u percepciji i to što je jedno izgleda kao različito, kao neki vremenski proces i odvojeno događanje. Naš nervni sistem i čulno opažanje dizajnirano je tako da trenutni proces zbivanja celog postojanja uspori toliko da on izgleda kao postepen proces tokom vremena.

Svako kretanje je zapravo jedno isto kretanje, od izmene misli do pokreta tela, ali zbog prirode različitih dimenzija to izgleda kao različito kretanje, posebno zbivanje, čak i kao da nema veze jedno sa drugim. Za to odvajanje ali i za spajanje zadužen je um (*manas*). Kao što kristalna prizma prelama jednu svetlost u različite dugine boje, tako i dimenzije, od kojih je sačinjeno čovekovo biće, deluju na prividno razdvajanje jednog istog zbivanja u mnoštvo pojava i oblika.

Privid stvaranja sveta kao mnoštva je samo posledica kretanja individualne svesti kroz dimenzije. U suštini sve je samo jedno i sve se kreće samo u sebi, u božanskom apsolutu kao njegova imaginacija. U savršenoj spoznaji božanskog apsoluta ništa se ne kreće, sve je samo on sam, svaki oblik i svaki pokret je samo potvrda i afirmacija njega samoga. I ta afirmacija njega samoga je upravo svest.

PRIRODA SVESTI

Već smo dosta toga rekli o prirodi svesti govoreći o prirodi postojanja. Možda ostaje još samo da ukažemo na samu suštinu prirode svesti.

Svest je ishod samog postojanja. Svest je postojanje koje je ispoljilo ili aktuelizovalo sve svoje mogućnosti, celog sebe, sebi samome, koje nije nepoznato sebi samome. Svest je postojanje koje je došlo do svog smisla, svrhe ili ishoda, ostvarenja.

Postojanje se u celosti zbiva izvan vremena, vreme u stvarnosti ne postoji zato jer postojanje u svom najfinijem kvantnom nivou, *akaši*, već u celosti postoji. Zato svest o postojanju uvek može da se javi u postojanju tokom vremena, može da se vrati sebi samoj, dok je još bila postojanje u procesu osvešćenja. ***Krajnji ishod postojanja, svest, može uvek da dođe do svakog čina postojanja. Ona to stalno i čini, svakog trenutka.*** Zato i mi ovde imamo svest o postojanju. To je moguće jer je iznad vremenskog procesa. Kada je u nama kao svest o postojanju, tada je malo ograničena vremenskom iluzijom, ali uvek zadržava svoj puni potencijal, inače ne bi bila svest.

Zato je svest uvek povezana sa dobrim, lepim i savršenim.

Svest je samo postojanje koje ustanovljava sebe samoga. To se ustanovljavanje uvek događa kroz čoveka. U svim drugim oblicima postojanje prosto postoji na sve moguće načine. Samo kroz čoveka postojanje dolazi do svesti o sebi, zato jer je samo čovek sposoban za transcenciju vremena, ostvarenje ishoda postojanja, a on je za to sposoban zbog svoje duše koja je po svojoj suštini sam ishod postojanja.

Na taj način nije moguće postojanje bez svesti, niti bi svest bila moguća bez postojanja.

Činjenica da postoji svest u postojanju dokazuje da je postojanje bezvremeno, da ishod svakog postojanja već postoji u svom najsuptilnijem, kvantnom nivou. Zato što je priroda kvantnog polja da već sadrži potencijal svih mogućih zbivanja u prostoru i vremenu, celokupnog postojanja, zato postoji svest u postojanju, zato je svest u osnovi postojanja. Zato se o toj osnovi može govoriti kao o svesti kvantnog polja ili kvantnoj svesti.

Suština svesti je u nadilaženju svakog mogućeg oblika postojanja i njegova objektivna spoznaja. Stoga je svest transcendentna po svojoj suštini. Transcendentalno znači ono što nadilazi, što je iznad. Svest je uvek iznad svakog oblika postojanja zato jer možemo biti svesni svakog oblika postojanja, svake pojave. Da svest ne nadilazi postojanje ne bismo bili svesni samog postojanja. Možemo stoga reći da je svest ishod težnje postojanja da spozna sebe, svaki svoj oblik i sve svoje mogućnosti.

Sav život se sastoji u toj težnji. Svaki oblik života jeste neki oblik težnje da se izrazi neka mogućnost postojanja, da se dođe do svesti o postojanju. Biljke imaju svest, imaju je životinje a najviše čovek. Svi oblici života imaju manju ili veću svest o postojanju i ta njihova svest se ne razlikuje mnogo od samog njihovog postojanja. Ona je određena postojanjem, drugim rečima, imaju svest samo o objektu. Samo čovek može da ima i svest o postojanju i svest o samome sebi u postojanju, svest o objektu i o subjektu. Samo čovek otkriva smisao u postojanju i čovek smisao postojanja može jedino otkriti spoznajom sebe samoga. To je otuda jer čovekova suština nije različita od svesti koja omogućava samo postojanje. Čovekova suština je transcendentna samom postojanju, čovekova duša nije od ovoga sveta, iako sav svet postoji kao projekcija svesti duše, kao njen kreativni dizajn.

SVEST DUŠE I NJENA INKARNACIJA U TELO PREKO VIŠEG UMA

Božanski Apsolut kao sve-što-jeste ispoljava se kao sve-što-je-moguće. On to radi putem procesa individuacije. Prva individuacija svesti o sebi samoga Apsoluta je monada svesti koja je ovde poznata kao duša. Duše su monade svesti božanskog Apsoluta, njegove individualne emanacije ili ispoljavanja.

Ove monade božanske svesti ili duše stvaraju sve moguće oblike postojanja kako bi kroz njih ispoljile sve mogućnosti božanskog Apsoluta. One stvaraju kosmos i sav život u njemu.

Svaka duša se sve više individualizuje kako bi sve finije i preciznije osvestila svaku mogućnost postojanja. Krajnja ili završna individuacija svesti duše događa se u obliku čovekovog bića i života.

Princip je sledeći: Sam božanski Apsolut ne može da postoji bez ispoljavanja, tada bi bio čista apstrakcija ili ništa. On mora da se ispolji u svekoliko postojanje, u sve mogućnosti postojanja. Svaki mogući oblik postojanja, svaku pojavu, događaj ili stvar, manifestuje sam božanski Apsolut. Ustanovljavanje svake mogućnosti jeste svest o postojanju. Božanski Apsolut sebe projektuje u mnoštvo individualnih monada svesti koje treba da sakupe što više utisaka o svim mogućnostima postojanja i da ih vrate božanskom Apsolutu kao svest o njemu samome. To je nalik na kruženje, iako se u svemu tome bezvremeno zbiva sam božanski Apsolut, jer ništa nije moguće izvan njega. Sve je to kruženje unutar njegove sfere. Simultano i paralelno. Postojanje je kao ogledalo u kome se božanski

Apsolut ogleda, a njegovo ustanovljavanje samoga sebe u svekolikom postojanju jeste svest.

To njegovo ustanovljavanje samoga sebe je bezvremeno, što znači da se u celosti već dogodilo, i događa se svakog trenutka. Zato je svest u osnovi samog postojanja i nezavisna od svakog oblika postojanja. To nije vremenski proces, vreme je kolektivna iluzija našeg individualnog opažanja. Ali mi ne vidimo sve to iz perspektive samog božanskog Apsoluta, već iz svoje individualne i vrlo ograničene perspektive koja se kreće po linearnom vremenu. Linerano vreme je neophodno našoj percepciji da bi mogla da iskusi događaje u sledu i sa svim mogućim detaljima. Detalji ne bi bili mogući da nema linearnog vremena i trodimenzionalnog prostora.

Stoga monade svesti božanskog Apsoluta postaju individualne duše koje se inkarniraju i sakupljaju sve moguće utiske kroz dramu života i svest o tim utiscima vraćaju božanskom Apsolutu kao svest o samom postojanju, kao njegovu svest o sebi. Na kraju ciklusa inkarnacija, kada spoznaju smisao samoga postojanja, duše se vraćaju svome izvoru, onome što u suštini jesu, samom božanskom Apsolutu, a to su za sve iluzorno vreme i bile, jer ništa nije moguće izvan božanskog Apsoluta. Sve je on sam. U duši čovekovojoj se ta spoznaja samo najjače i najčistije kristališe i manifestuje. To je stanje *samadhi*ja.

Ta ista božanska svest se manifestuje u obliku elemenata i minerala, i tu upoznaje sve mogućnosti prostog oblikovanja i kombinovanja elemenata. Zatim se manifestuje kroz biljni svet gde se pored još složenijeg oblikovanja upoznaje i sa osnovnom percepcijom i počecima najprostijeg kretanja. Zatim se božanska svest manifestuje u životinjskom obliku gde se pored svih mogućnosti oblikovanja maksimalno usavršava moć kretanja i čulne percepcije. Svi biljni i životinjski oblici nisu ništa drugo do oblici

usavršavanja kretanja i percepcije. Životinjski oblici maksimalno usavršavaju kretanje i čulno opažanje kroz ciklus ishrane. Sve životinje su hrana jedne drugima, jedne su lovci i predatori a druge plen; jedne moraju da razvijaju sposobnosti kretanja i opažanja da bi našle hranu, a druge da bi se sačuvale. Tako se na praktičan način razvijaju moći kretanja i opažanja božanske svesti u obliku životinja. Na kraju dolazi ljudski oblik koji ima sve čulne i delatne organe, pa i ono što životinje nemaju, a to je individualni um, tako da pored svoga tela može da koristi i oruđa. Ima govor i reč, koji omogućavaju pamćenje i čuvanje informacija, njihovu razmenu i daleko brže sakupljanje utisaka iz svih mogućnosti postojanja nego što može sav biljni i životinjski svet zajedno. Za razliku od svih nižih oblika postojanja koji se ograničavaju na puki opstanak, čovek ima dramu života, ima događaje i odiseju svih mogućnosti postojanja koja nadilaze puki opstanak. Čovek ima *karmu* kojom skuplja utiske postojanja tokom više inkarnacija kroz sva moguća delanja. Kroz karmičku dramu i moć delanja čovek upoznaje smisao svih dešavanja, dobro i zlo, stvarno i iluzorno, i spoznajom smisla do kraja kristališe kvalitet svesti o samom postojanju koju kroz sebe vraća svom izvoru, božanskom Apsolutu.

Za razliku od minerala, biljaka i životinja koji su razvijali percepciju svih mogućih oblika postojanja, čovek poseduje i um sa kojim ima percepciju svega toga zajedno, može sve to da osmišljava nezavisno od vremena i prostora, takođe ima još percepciju smisla događaja, rada i delanja. To je najfinija oblast svesti postojanja. *Karma* znači rad, čin i delo, kao i posledice delanja. Stoga *karma* označava svest o uzrocima i posledicama delanja i događaja kao takvih. Nije dovoljna percepcija samog postojanja u svim oblicima, već i svega onoga što se u postojanju može uraditi, kao i koje su sve posledice svakog rada i dela.

Čovek osvešćava delanje i posledice delanja, i smisao svakog mogućeg delanja i događaja vraća božanskom izvoru kao svest o sebi. Konačna spoznaja smisla svih mogućih događaja u postojanju, samog zbivanja, jednaka je konačnoj svesti o sebi božanskog Apsoluta.

Stoga se može reći da je smisao postojanja u percepciji i njenom usavršavanju.

Duša se ne inkarnira cela u telo čovekovo, već to čini samo jedan njen manji deo. Svest duše se razgranava kao stablo u sve manje i manje oblike. Njena snaga je suviše velika da bi cela stala u jedno fizičko telo. To nije ni potrebno. U telu se nalazi samo potencijal svesti duše koji je dovoljan za život tog tela i sakupljanje svih utisaka, svih iskustava postojanja. Sakupljanje utisaka o svim mogućnostima postojanja uvećava prisustvo svesti duše u telu. Ali taj proces mora da teče od strane samog tela, kao da se svest u njemu po prvi put javlja, kao izdvojena i otuđena od celine (kojoj izvorno pripada). Ta mala prividno izdvojena i otuđena svest u telu je ego čovekov, njegovo malo Ja ili fizički um. To je svakodnevna svest uma sa kojom se služi običan čovek na javi, na ovom svetu.

Taj mali um/ego, identifikovan sa fizičkim telom, jeste krajnja tačka projekcije božanske svesti od sebe same, u drugo, u svoju suprotnost. Tu se događa najveće pomračenje svesti o sebi. Takav čovek je potpuno otuđen od izvora i celine kojoj pripada. Ali ništa nije moguće izvan celine božanskog Apsoluta i stoga je njegovo stanje samo iluzija. Ta iluzija odvojenosti od same sebe je ujedno i krajnja tačka kreativnosti božanske svesti. Imati individualnu svest koja je ubeđena da je odvojena od svega je krajnji domet kreativnosti svesti koja sve Jeste. To krajnje stanje otuđenosti od same sebe je potrebno da bi božanska svest kroz nju iskusila sve svoje suprotnosti. Od te tačke moguć je samo povratak izvornoj božanskoj svesti i to je

ono što se čoveku uglavnom događa, on na sve moguće načine uči o prirodi stvarnosti i o delanju u njoj. Čovek gradi život i razvija civilizaciju samo zahvaljujući tome što je iskusio tu krajnju tačku najveće otuđenosti od sebe samoga, svoje božanske suštine. Sva ljudska civilizacija i sve ljudske težnje zasnivaju se na povratku svojoj božanskoj suštini.

Ta mala svest ili Ja u telu ne može mnogo da učini sama od sebe, ona mora da ima pomoć više svesti, neku vezu sa dušom. Veza fizičkog uma i svesti duše jeste više Ja ili viši um. On nije inkarniran u telo čovekovo ali ima stalnu vezu sa njim. Viši um ostaje na višoj dimenziji, između elementa vazduha i etra, i deluje kao posrednik fizičkog uma sa objektivnom svešću duše.

Samo zahvaljujući toj vezi um može da ima objektivnu svest o sebi i o svakom događanju. Da je nema imao bi istu fizičku svest samo o onome što čulima opaža, kao i životinja. Telo ima svoju inteligenciju, vrlo jednostavnu i uslovljenu, ali dovoljnu za opstanak. Veza sa višim umom i svešću duše daje našem telu sve ono što nas čini ljudima i duševnim bićima. Ta veza, međutim, može kod nekih ljudi biti tako slaba da se oni ne razlikuju mnogo od životinja, da se ponašaju vrlo bezdušno i u svemu pogrešno. Koliko je veza uma sa sveću duše slabija i manja, toliko taj čovek manje vidi celinu i božansku prisutnost u svem životu, toliko se on više oseća otuđen u negativnom svetu, toliko je i sam negativan, pa je zato i u sukobu sa svakom realnošću. On nema objektivnu svesnost. Koliko je veza fizičkog uma sa višim umom i svešću duše jača i veća, toliko je objektivna svesnost u njemu jača, taj čovek je svesniji svog jedinstva sa božanskim Apsolutom, za njega je samo postojanje izraz božanske svesti, i on je uvek pozitivan i dobar jer tu božansku svest prepoznaje kao svoju svest i kao sam život. U svesti, naime, ne postoje nikakve

podele. Samo je jedna svest u svemu, od božanskog Apso-
luta do najmanje travke i čestice, i u nama samima.

Viši um ima višu i širu perspektivu, on vidi iz više dimenzije svako zbivanje u širem kontekstu, i zato može da daje informacije nižem, fizičkom umu ili Egu koji ima vrlo ograničenu perspektivu, vidi samo ono što se čulima opaža, što mu je na dohvat ruke. Te informacije fizičkom umu pristižu kao inspiracija ili intuicija, iznenadni uvid, na javi ali i preko snova, kada je fizički um potisnut i viši um može lakše da deluje na čoveka.

Fizički um je vezan za telo i čulna opažanja. Zato se događa da kada svest napušta telo onda čovek ima mnogo šira i dalekosežnija opažanja, jer ima kontakt sa višim dimenzijama i višim umom. Dovoljno je da se mozak i nervni sistem, koji služe da uspore i ograniče svest, malo poremete i zastanu u radu (usled neke traume ili droge) pa da svest uma izađe iz njihovih ograničenja i opazi ponešto od više dimenzije, neku astralnu pojavu, ili da se čovek nađe svesno u astralu i doživi vantelesno iskustvo.

Vantelesna i astralna iskustva su najbolji primer povezivanja sa višim umom, jer viši um nije u telu. Kada svest nije ograničena telom onda se odmah lakše spaja sa višim umom. Ljudi koji lako postižu vantelesna ili astralna iskustva imaju jaču vezu sa višim umom. Problem može da nastane u tome što je astral blizu fizičkog sveta pa ostaju utisci fizičkog uma, koji se tada mešaju sa inspiracijom višeg uma, tako da ta veza ni u astralu nije sasvim čista. Ali zato sa takvim iskustvom može lakše da se pročisti.

To je, dakle, osnovna struktura svesti u čovekovom biću: **svest duše** koja se samo delimično utelovljuje i **svest fizičkog uma** koja se povezuje sa svešću duše preko **višeg uma** koji stoji između fizičkog tela i božanske svesti duše.

SVEST DUŠE

Sva religijska i mistična iskustva čovekova jesu odraz povezivanja fizičkog ili empirijskog uma sa svešću duše preko višeg uma.

Sav rast čovekov u svesti i spoznaji, svo spajanje svesti i postojanja, jeste rast prisustva svesti duše u telu. Iako ne može cela da se otelotvori ona može da poveća svoje prisustvo u fizičkom telu toliko da se telo pretvori u svetlost.⁶ Mada je njeno veće prisustvo u čoveku vidljivo

⁶ O iskustvima manifestacije svesti duše kao svetlosti videti u delu Mirča Elijade: Mefistofeles i Androgin (Mircea Eliade: *Méphistophelélès et l'Androgyne*), Gradac, biblioteka Alef, Čačak, 1996.

mного češće kao dobrota, ljubav, mudrost i prosvetljenje.⁷

Proces prisustva, rasta i opadanja svesti duše u telu odražen je sistemom čakri. **Čakre su psihoenergetski spojevi svesti i postojanja u biću čovekovom.** Njihova raznovrsnost odražava raznovrsnost stanja svesti u čoveku i njegovom načinu postojanja.

Božanska svest je kroz svoje individualne monade ili duše oblikovala ceo kosmos, svu egzistenciju. U sećanjima duša na život pre rođenja,⁸ u hipnotičkoj regresiji, dolazimo do informacija da su duše kreirale sve ostale oblike života, biljne i životinjske vrste, pre nego što su se inkarnirale u ovom telu. Tada su se uvežbavale u kreativnosti. To su zapravo radile pomoću božanske svesti koja sve omogućava, jer su i one same potekle od božanske svesti. Takođe iz hipnotičkih regresija imamo izveštaje da je naša duša projektovala sadašnji život i telo u kome živimo. To je samo delić istine. Zapravo, mi smo, kao duše, učestvovali u stvaranju samog kosmosa, same planete Zemlje, cele prirode, svih uslova u kojima ovo telo živi. Besmisleno je verovati da smo stvorili ovo telo a ne i sve

⁷ Nikola Tesla je isto izrazio sledećim rečima: "Aristotel je učio da u vasioni postoji nepokretna entelehija koja sve pokreće i misao je njen glavni atribut. Isto tako ja sam ubeđen da je ceo svemir objedinjen kako u materijalnom tako i u duhovnom pogledu. Postoji u vasioni neko jezgro otkuda mi dobijamo svu snagu, sva nadahnuća, ono nas večno privlači, ja osećam njegovu moć i vrednosti koje ono emituje celoj vasioni i time je održava u skladu. Ja nisam prodro u tajnu toga jezgra, ali znam da postoji i kada hoću da mu pridam kakav materijalni atribut, onda mislim da je to SVETLOST, a kada pokušavam da ga shvatim duhovno onda je to LEPOTA I SAMILOST. Onaj koji nosi u sebi tu veru oseća se snažan, rad mu čini radost jer se i sam oseća jednim tonom u sveopštoj harmoniji."

⁸ Michael Newton: Journey of Souls, Case Studies of Life Between Lives, 1994.

uslove u kojima telo živi, a ono živi u holografskom univerzumu u kome apsolutno ništa nije odvojeno od celine prirode. Zemlju koju gazimo, vodu koju pijemo, vazduh koji udišemo sami smo stvorili – naravno ne mi kao ovaj mali izgubljeni ego, um identifikovan sa telom, već kao duše, kao sastavni delovi božanske svesti koja sve omogućava.

Monade božanske svesti, izvori naše duše, stvorile su najpre sam kosmički prostor, zatim zvezde i sva nebeska tela i sve uslove potrebne za organski život. Celokupno postojanje je rezultat inteligentnog dizajna. Dizajna inteligencije naše duše.

JEDINSTVO SVESTI I POSTOJANJA, DUŠE I TELA

Kada ovde govorimo o jedinstvu svesti i postojanja, sve se to odnosi i na jedinstvo duše i tela.

Kao što na globalnom planu svest i postojanje stvaraju sav kosmos, tako na individualnom planu duša i telo stvaraju kosmos događaja jednog individualnog bića, čoveka, magiju događaja koja se još naziva i *karma*.

Karmu i prirodu samih događaja treba razumeti na sledeći način.

Ne postoje granice u prirodi, u stvarnosti; za prirodu ništa nije samo spolja, niti je išta samo iznutra. Tako ni granice našeg tela, naša koža, nije nikakva granica. To je samo iluzija fizičkog (empirijskog) uma/ega.

Svi oblici i pojave u kosmosu su u osnovi elektromagnetske pojave. Takva je priroda kvantnog polja. Tek iznad njega, na mnogo grubljem nivou, postojanje se oblikuje u atomskom i molekularnom obliku, hemijskim procesima prema fizičkim zakonima. Ali u osnovi svega je elektromagnetizam. Kosmos je u suštini elektromagnetska pojava. Zvezde su velike elektromagnetske pojave, gravitacija je elektrostatička pojava u velikim razmerama. Planete su veliki elektromagneti koji samim svojim kretanjem (magnetnom indukcijom) izazivaju životnu energiju kao i događaje - jer, nema granica. Životna energija i događaji su jedna ista pojava, ali u različitim razmerama.

Zemlja je sa jonosferom velika indukciona mašina, a to su i sva nebeska tela koja rotiraju. (Zemlja je nula, a jonosfera faza, i na svaki metar od tla napon je veći za 100V, njihovom indukcijom nastaju gromovi i munje, oko stotinu svake sekunde).

Na koji način prostor sačinjava naše telo i karakter, događaje i sav život? Kretanjem najvećih objekata koji

sačinjavaju prostor - kretanjem planeta i zvezda, jer šira celina sačinjava manju. Sve postojeće sačinjeno je od životne energije, a životna energija na Zemlji potiče od magnetne indukcije koja nastaje kruženjem Meseca i drugih planeta oko Zemlje, kao i kruženjem Zemlje oko Sunca. Sve to zajedno nastaje iz opšte elektromagnetne osnove, etra ili *akaše*. Planete su magnetna tela i svojim kretanjem one proizvode životnu energiju i sva kretanja živih bića. I sve događaje, jer nema granica u prirodi. Zakonitosti po kojima planete izazivaju događaje otkriva nauka astrologije.

Međutim, kako mi gledamo na stvar. Priznajemo da je naš metabolizam, ono što se dešava ispod naše kože, spontano i prirodno uslovljeno, i tu istu spontanu prirodnu uslovljenost pripisujemo i makrokosmičkim zbivanjima. Ali svemu ovome što je između mikro i makrokosmosa, našem ljudskom delanju, dajemo poseban status i pripisujemo mu nekakvu 'slobodu'. To je samo iluzija ega odnosno fizičkog ili empirijskog uma.

Kretanje Zemlje pokreće naše telo. Kada bi Zemlja i sve u kosmosu stalo, i naše telo bi samo stalo i raspalo se u prah. Bez kretanja kosmosa ni mi ne bismo mogli da se krećemo. Tako, neprobuđena bića se nikada ne kreću svojom voljom; ona su u potpunosti sačinjena i pokretana od strane šire celine. Na potpuno istoj osnovi na kojoj se kreće Zemlja oko Sunca, vetar i oblaci, tako se kreću i sva živa bića na Zemlji, kao i mi sa njima.

Nauka koja detaljno pokazuje kako šira celina, planete, pokreću svo zbivanje, od našeg tela i uma, karaktera i temperamenta, do svih vanjskih događaja, jeste nauka astrologije. Astrologija je potpuno empirijska nauka koja se zasniva na principima koji su tek nedavno otkriveni i nazvani 'holografski model univerzuma', 'jači antropički princip' i 'električni kosmos'.

Mi nikada nismo udahnuli vazduh, niti smo pokrenuli ijedan otkucaj svoga srca, kao što nismo niti išta drugo učinili u svome životu; sve je to priroda činila dok smo mi samo zamišljali 'to sam ja učinio' i 'to je moje biće'. Svaka predstava o našoj individualnosti i delanju je čista fantazija. Sve je Jedno. Ništa nije naše. Sve pripada celini. Usled tog jedinstva u svakom biću može se spoznati sav univerzum.

Ali svest o tom jedinstvu prirode takođe ukazuje da ga naša suština nadilazi. Mi smo transcendentalna duša, a ne priroda. Zato svega u prirodi i možemo da budemo svesni. Stoga taj poklopac prirodnog uslovljavanja nije potpuno zatvoren. U svu tu uslovljenost uvukla se svest transcendentalne duše. Tu nastaje čovekova priča, *karma*. Svest duše unosi princip slobode, ona oslobađa od *karme* i uslovljenosti onoliko koliko je prisutna u postojanju, u telu i delovanju. Svest duše privlači zbivanje ka smislu, ka svesti o sebi. Priroda bi bila sama sebi dovoljna, džungla je puna života i ništa osim nje ne bi postojalo na ovom svetu da se nije umešala svest duše da postepeno silazi u telo sve više i više. Tako je nastalo sve što je čovek stvorio svojim rukama.

Postepen silazak svesti duše u telo i njeno delovanje kroz telo izraženo je psihoenergetskim centrima u čovekovom telu ili čakrama.

Čovekova dela su kombinacija prirodne uslovljenosti i svesne slobode. Kombinacija svih planetarnih uticaja, koje opisuje nauka astrologije, sačinjava svo zbivanje kome smo izloženi. Ali nismo u tome uvek pasivni, to nije sve što se događa. Ovde smo kao duše došli da u sve to unesemo princip svesti i smisla, razumevanje svega toga, i sama svest o tome, samo razumevanje će uneti slobodu delovanja. Što više svesti i razumevanja unosimo u život i postojanje, toliko više smanjujemo uslovljenost prirode.

To priroda kao i da traži od nas, da je osvestimo u svim detaljima, i onda se povlači. To se događa kako u svetu tako i u čoveku, u svakome od nas. Sva čovekova *karma* se sastoji od nastojanja da svesno nadiđemo područje nesvesnog i uslovljenog. U velikoj meri smo na ovom svetu samo svesni svedoci koji tek povremeno mogu da delaju svojom voljom. Da bismo povećali udeo svesnog delanja svojom voljom potrebno je više života ili inkarnacija. Kada u poslednjem životu inkarnacijskog ciklusa potpuno ovladamo svesnim delanjem i svojom slobodnom voljom, onda smo se oslobodili, ali ujedno i samu prirodu doveli do smisla njenog postojanja, potpunog razumevanja, ne samo kao svedoci već i kroz naša dela.

Mi smo ovde da bismo postojanju dali smisao.

Da bi se ispravno razumeo odnos prirodne uslovljenosti i slobodne volje treba zapamtiti sledeću definiciju: ***čovek ima slobodu delovanja samo ako dela ka spoznaji i osvešćenju, buđenju, ka jačanju prisustva svesti duše.*** Ako dela iz nekih drugih pobuda i razloga onda uvek dela pod prirodnim uslovljavanjem. ***Razlog za ovo je u tome što je svest duše princip slobode u prirodi.*** Stoga, samo ako dela zbog svesti duše i od nje čovek dela slobodno, nadilazi prirodnu uslovljenost. Svako drugo delanje čovekovo je potpuno uslovljeno prirodnom uzročnošću, iako on to ne može lako da uvidi jer je uslovljenost tako široka i složena da čovek najčešće ima ubeđenje da ona i ne postoji, da on dela svojom voljom i nezavisno, ili samo povremeno priznaje uslovljenost. To je zato jer uslovljenost obuhvata i sam um, koji spada u najfinije, informativno zbivanje prirode. Nesvestan čovek nema svoju volju niti slobodu. Svoju volju i slobodu nezavisnog delovanja čovek može da ima samo od svesti svoje duše zato što je njegova duša transcendentalna u odnosu na um i na celu prirodu, nezavisna i uvek slobodna.

Stoga, kada učimo i radimo na sebi radi osvešćenja onda delamo protiv prirodne uslovljenosti i nadilazimo je. Kada tako dela čovek zrači plemenitošću, dostojanstvom i uzvišenošću. Takvo delanje je izvor sreće za čoveka, možda ne trenutne, ali sigurno trajne. Sva kreativnost čovekova na ovome svetu je nastala takvim nadilaženjem uslovljenosti prirode. Kada sledimo prirodne impulse bez usmerenja ka osvešćenju i učenju, onda delamo kao mašina, potpuno uslovljeni širom celinom iako sebe obmanjujemo da delamo svojom voljom vođeni nekim iluzornim, subjektivnim razlozima. To je zato jer nam je i um uslovljen kao i telo. Kada tako dela čovek se ne razlikuje od ostalih uslovljenih bića koja robuju prirodnim nagonima. Bez svesti duše čovek je nizak i jadan. Takvo delanje je uzrok sve patnje koju čovek doživljava na ovom svetu.

Sve ovo se može sažeti u zaključak da čovek ne može da menja spoljni svet dok ne promeni sebe. Menjajući sebe menja spoljni svet na najbolji mogući način. Zapravo samo sebe i može da menja, to je jedina sloboda koju ima, spolja je sve uslovljeno širom celinom (astrološkim i drugim prirodnim zakonima). Stoga možemo da utičemo na spoljašnji svet samo indirektno, menjajući sebe. Rezultati su uvek vidljivi: koliko ispravno osvešćavamo sebe toliko nam je i spoljni život povoljan. I obratno: sva patnja i neugodnosti uslova života rezultat su čovekove nesvesnosti.

Princip odnosa svesti i postojanja, prirode i duha, davno je izrečen u drevnom tekstu klasične *sânkhya*, *Sânkhya-kârîka* od Išvarakršne: 57. "Nesvesno, kao što nastaje mleko za ishranu teleta, preobražava se i priroda u svrhu slobode čoveka (duše)". 59. "Kao što se povlači plesačica kada gledaocima prikaže ples, tako se odvraća i priroda pošto se izrazila pred svešću duše". 61. "...čini se da nijedno biće nije stidljivije od same prirode (ili čistog

bića), jer kada shvati: „Viđena sam”, nikada više ne izlazi na dogled (duše) čoveka.“

Sve je ovo davno spoznato i u gnostičkim delima a posebno u Manihejskim izvorima (Hegemonius, Acta Archelai, 8. Bar Khoni, Scholia, 315, 22-27) koji u svemu tome naglašavaju astrološki uticaj na inkarnacijski ciklus duša u telu: „Kad je Otac života video kako duša pati u telu... pozvao je Poslanika. A ovaj došavši pripremi sve što mu je potrebno za posao spasavanja duša. Napravio je točak sa *dvanaest* sudova... Pokretan kruženjem nebeskih sfera, taj točak zahvata duše koje umiru... I splav se puni dušama koje ti sudovi zahvataju, pa ih zatim iskrcava... u Eone, gde ostaju u Stupu Slave zvanim *Savršeni čovek*... To je stup svetlosti, jer je ispunjen pročišćenim dušama”.

Stoga, iako postoji uslovljenost, postoji i neuslovljenost na kojoj ta uslovljenost počiva. Sloboda neuslovljenosti je u suštini svih pojava, iako se one spolja, u gubom svetu, pokazuju kao uslovljene. Iako je svet uslovljen, on je na paradoksalan način sačinjen kao savršeno sredstvo za izražavanje neuslovljenosti. Drugim rečima, ***ma kako bio uslovljen, ovaj svet je savršeno podešen za prosvetljenje čovekovo. Na ovom svetu ne možemo ništa drugo niti išta pametnije da uradimo osim da se prosvetlimo.*** Zapravo, sam uvid u uslovljenost sveta nas oslobađa. Sam pojam 'oslobođenja' duše podrazumeva nadilaženje neslobode, nadilaženje koje se događa samo objektivnom svesnošću, jasnim uvidom ili spoznajom šta sve uslovljenost jeste.

Sva uslovljenost sveta tako je podešena da se kroz nju ispoljava neuslovljena božanska svest koja sve omogućava. Ispoljava se kroz čoveka. Da nije tako, svet bi bio obična mračna tamnica bez života, a ne prostranstvo lepote i kreativnosti. Lepota postojanja i beskraj kosmosa dokaz su da ma kakva uslovljenost postojala na lokalnom

području, neuslovljena božanska svest je daleko nadmoćnija. Ta božanska svest je suština naše duše.

Samo su dve stvari beskrajne i neuslovljene: kosmos i ljudska duša. Oni su u svojoj suštini jedna ista neuslovljenost. Što je čovek duševniji, to je više siguran u to.

AKO JE SVE IZRAZ BOŽANSKE SVESTI, OTKUDA ZLO U SVETU?

Priča o prirodi postojanja i svesti ne bi bila potpuna ako ne bismo odgovorili i na pitanje koje se svakome nameće: otkuda zlo u svetu ako je sve izraz božanske svesti?

Rekli smo da se božanski Apsolut ispoljava u vidu monada svesti koje se dalje razgranavaju u još finije oblike koje su nam poznate kao duše. One su naše suštine. Sve se to ispoljava kao težnja božanskog Apsoluta da iskusi sve svoje mogućnosti, sve aspekte svoga postojanja jer sama božanska svest ne može da postoji bez takvog ispoljavanja. ***Božanska svest mora da se ispolji kao svako moguće postojanje*** i zato je priroda svekolikog postojanja da izrazi sve mogućnosti postojanja. Duše su svesni subjekti koji sakupljaju sva iskustva postojanja i vraćaju ih božanskom Apsolutu kao svest o sebi.

Ovde dolazimo do jednog paradoksa. Duše kao emanacije božanske svesti su čisto dobro, lepo i savršeno. Ljudi koji su nosioci duša na ovom svetu zato ne mogu da budu negativni i zli. Oni zbog svoje duše vide božansku svest u celom postojanju i prepoznaju je kao svoju svest, kao božansku prisutnost.

Takva njihova priroda na ovom svetu izaziva dva problema.

Prvi je taj što zbog jake svesti duše u sebi i svesti o sveprisutnoj božanskoj svesti takvi ljudi nisu zainteresovani za naporan rad i razvoj materijalne kulture. Oni vide da je sve već savršeno, da samo postojanje počiva na božanskoj svesti i zato su takvi duševni ljudi prirodno religiozni i osim predaje božanskom njih ništa drugo ne interesuje. Čak ni razvoj materijalne kulture i tehnike. O

tome svedoče svi sveci i prosvetljeni ljudi, koji su ostvarili punu svest duše u telu. Oni mogu da žive i u kolibama i pećinama. Čak se time i ponose. Nedostatak materijalnih interesa smatra se kao dokaz duhovnosti - što je samo izraz nezrele i naivne duhovnosti. Istinska duhovnost počiva na transcendenciji, nadilaženju svih podela pa i podela na duhovno i materijalno, jer materijalno kao takvo ne postoji, a duhovno nikada ne može da nestane jer svest je u osnovi sveg postojanja. Istinska duhovnost je u kreativnom ispoljavanju svesti u postojanju, u kreativnosti koja ne razlikuje svest i postojanje, koja postojanje otkriva kao svest i svest kao samo postojanje.

Drugi problem je zadatak duša da iskuse sva moguća stanja postojanja, a to znači i ona negativna, sve suprotnosti, pa i suprotnosti svemu što je dobro i lepo, suprotnost samog božanskog prisustva. Fizički svet je za to i stvoren. One ne mogu to same da iskuse. Potrebna im je pomoć u tome, pomoć bića koja nemaju istu svest o duši i božanskom prisustvu i koja zato mogu lako da čine zlo, tj. privid suprotnosti božanskom dobru. Ona zbog nedostatka duševnosti misle da ne postoji ništa božansko, da je sve samo materija koju čulima opažaju i da je zato opravdano činiti sve za opstanak, pa i nanositi zlo drugima.

Da bi se monade svesti ili duše naterale da iskuse sva moguća stanja postojanja, i ona najnegativnija, božanski Apsolut se nije ispoljio samo u dobre duše koje su svesne svog božanskog izvora, već i u one monade koje nisu toga dovoljno svesne, u entitete koji imaju jači privid odvojenosti od božanskog izvora. To su negativni entiteti koji su po predanju nazivani satanskim ili luciferanskim.

Božanski Apsolut se ispoljio u razmeri od *dve trećine* monada svesti koje nose u sebi svest o svom božanskom izvoru (anđeoski entiteti), i u *jednu trećinu* monada čiji entiteti nemaju tu svest u dovoljnoj meri (satanski,

demoniski i luciferanski entiteti). Ta razmera je bila potrebna zato jer je za pobjedu dobrog potrebna dvostruko veća snaga od negativnog.

Destruktivni negativni procesi su uvek lakši za činjenje jer se zasnivaju na iluziji odvojenosti od božanskog izvora i jedinstva svega, koja je jaka u nižim dimenzijama, a najjača u fizičkoj realnosti.

Negativni entiteti postoje svuda uporedo sa pozitivnim. Oni igraju ulogu iskušivača koji izazivaju prinudu i pritisak na nosioce duša da iskuse ono što sami ne bi mogli, negativna stanja ili takozvano "zlo".

Ezoterična istorija nam kazuje da je prvobitna postojbina prvih ljudskih bića sa božanskom dušom kao svojom suštinom, u ovoj galaksiji, bila u sazvežđu Lire. Vremenom su se oni sve više spuštali u materijalni svet radi sticanja iskustava o svim mogućnostima postojanja, ali zato su sve više gubili vezu sa svojim božanskim izvorom. Tada su došli u sukob sa negativnim entitetima čiji zadatak je bio da Lirane nateraju da još više iskuse sve mogućnosti fizičkog sveta i suprotnosti postojanja, i kao rezultat tog sukoba potomci Lirana, ljudska bića sa svešču duše, raselili su se na mnoga sazvežđa, Plejade, Tau Ceti, Eridanus, Procyon, Arcturus i druga.

Nakon svih sledećih sukoba sa negativnim entitetima, pa i međusobnim, shvatili su da sve više gube svoju vezu sa božanskim izvorom, odnosno da svo znanje i tehnologiju koju imaju duguju samo sećanju na svoj božanski izvor, na prošlost, i da će to sećanje dalje da se gubi.

Zato su bili naterani da načine krajnji korak u evoluciji božanske svesti, korak koji će da predstavlja zaokret ka povratku u božanski izvor. Taj krajnji korak, koji je ujedno i krajnja tačka u zaboravu božanskog nakon koje može da sledi samo povratak u božanski izvor, jeste stvaranje čoveka na planeti Zemlji, po njihovom liku, naravno.

Sakupili su sve osnovne osobine svoje genetike i stvorili čoveka na planeti Zemlji.

Da bi se čovekov razvoj učinio maksimalno dinamičnim za sticanje svih mogućih iskustava, učinjene su tri stvari.

Prvo je skraćen ljudski vek desetak puta zbog ubrzanja ljudskog razvoja na ovom svetu. Sa 800 na 80 godina.

Drugo, zajedno sa Zemljom napravljen je i ceo sunčev sistem, kao spoljašnji činilac psihodinamike u čoveku i organskom životu na Zemlji uopšte. O uticaju planeta na psihodinamiku čovekovog života govori nauka astrologije već vekovima. O presudnom uticaju planeta sunčevog sistema na sav organski život Zemlje, nauka će progovoriti tek za nekoliko vekova.

Gnostici su znali ponešto o ovome i bića koja su stvorila sunčev sistem nazivali su Arhontima, ili vladarima. Smatrali su ih negativnim jer time zarobljavaju ljudsku dušu u telu i ovaj svet su smatrali zatvorom iz koga treba pobeći. Nisu međutim, znali, mada se u nekim tekstovima samo može naslutiti, da su i solarni sistem i samu Zemlju stvorile naše duše sa mnogo višeg nivoa od ovog u kome se ovde nalazimo, verovatno pomoću naprednih bića. Za takav posao potrebni su kvalifikovani majstori. Nije to bilo moguće izvesti čarobnim štapićem.

Treće što je učinjeno jeste da su u čovekovo telo ugradili sistem psihoenergetskih centara, čakri, koje deluju u skladu sa planetama sunčevog sistema. Ti psihoenergetski centri predstavljaju sva stanja svesti u čoveku i povezanost stanja svesti sa načinom postojanja. ***Preko čakri se svest povezuje sa postojanjem kroz čoveka. Na taj način, zahvaljujući sistemu čakri, čoveku nije moguće da uzdigne svoju svest a da ne promeni svoje delovanje u skla-***

du sa tim uzdizanjem, niti može da razdvoji svest i delovanje. Ako to pokuša onda stagnira u razvoju.

Suština stvaranja čoveka na Zemlji jeste da se načini ključni i "istorijski" preokret u ispoljavanju božanske svesti, da se ona zaokruži i vrati sebi samoj, svojoj potpunoj samospoznaji. To mora da se učini stvaranjem privida potpunog zaborava sebe same. Taj privid maksimalnog zaborava svesti i postojanja događa se u umu i egu savremenog čoveka na planeti Zemlji, koji misli da je svet samo materijalan i onakav kakvim ga vidi čulima. To je dno dna božanske svesti. To je najdalja tačka u otuđenju svesti od postojanja. Ali ako taj proces zamislimo kao kruženje, što i jeste, samo odatle, od te najdalje tačke, moguć je povratak samoj božanskoj svesti. Ako bi se božanska svest vraćala sebi na osnovu stalnog sećanja sebe, onda ništa ne bi postigla. Potreban je privid potpune odvojenosti od sebe same i potpunog zaborava da bi ponovo postala svesna sebe same. Ta odvojenost se događa u čovekovo individualnosti, u umu i egu. Zapravo u svemu tome samo se dovršava onaj proces individuacije božanske svesti koji je započeo od prvih monada iz Apsoluta. Sve se dalje nastavljalo sve većom individuacijom svesti na sve moguće načine. Konačna individuacija je individuacija ega, zatvorenost u jedno biće i jedno telo i iluzija potpune odvojenosti tog bića od celine, od božanskog.

Odatle se započeo čovekov razvoj na ovoj planeti kao da je to stvarni nastanak čovekov. Izbrisani su tragovi starih civilizacija na Zemlji, ali ne svi, i započet je razvoj savremenog čoveka od nule. Čovek je nateran da uči sve od početka, da nauči zakone prirode i da sam razvija nauku i tehniku, svoju civilizaciju, a ne samo da je nasledi od nekoga kao što je to bio slučaj sa starijim ljudskim civilizacijama na drugim sazvežđima. Zato su čoveku zabra-

njeni ezoterično znanje, magija, poznavanje viših dimenzija, i drevno znanje starih civilizacija.

Da bi se takav razvoj usavršio, da bi se ljudi sa ljudskom dušom naterali da rade na stvaranju civilizacije putem usavršavanja materijalnog okruženja, nauke i tehnike, odnosno transformacije prirode ka duhu i božanskoj svesti, kao jedinom pravom nastavku božijeg dela stvaranja, kroz čoveka, stvorena su tri ključna događaja koja su takav tok pokrenula, održala i ubrzala.

Prvi je događaj u istoriji poznat kao vaskrsenje Hristovo. Isus je bio potomak stare ljudske civilizacije ("sin čovečiji") koje su nekada postojale u području Mesopotamije, bio je veliki majstor ezoteričnog učenja starih škola, i preneo je suštinsko znanje za spoj svesti i postojanja u radu na ovom svetu. Takođe je upozorio ljude na postojanje neljudi i na važnost svesti o duši. Od njegove pojave meri se istorijsko vreme. Pre njega sve stare civilizacije su vreme vezivale za prirodne, lunarne cikluse i ono je bilo kružno, tu nije bilo nikakvog civilizacijskog razvoja. Tek od Hrista počelo je da se meri linearno istorijsko vreme i ono je neophodno za razvoj nauke, tehnike i civilizacije uopšte. Otuda je Hrist vezan za solarnu simboliku. Kineska i indijska civilizacija su imale ogroman potencijal za razvoj, ali one su ostale iste milenijumima jer nisu imale impuls razvoja koji je nosilo hrišćanstvo.

Drugi presudan događaj za formiranje savremene civilizacije jeste osnivanje Kraljevskog društva u Londonu 1660. godine (Royal Society of London) i objave Njutnovih *Principia* (Isaac Newton: *Philosophiae Naturalis Principia Mathematica*). S time je konačno započeo razvoj nauke od osnove, i raskid sa mitskim i magijskim pogledom na svet. Istovremeno sa ovim događajem otpočeo je "lov na veštice" u celom hrišćanskom svetu, a to je zapravo bio konačan obračun sa paganskim i magijskim svetom, sa

ezoteričnim manipulacijama svešću i višim dimenzijama umesto sistematskog rada i znanja dostupnog svim ljudima. Pored Euklidovih *Elemenata*, Njutnova mehanika predstavlja ključno kristalisanje čovekove svesti u fizičkom svetu.

Treći događaj je pojava srpskog naučnika Nikole Tesle. On je potpuno nadišao Njutnovu mehaniku i ograničeni materijalni pogled na svet svojim istraživanjima i otkrićem neograničene energije iz etra. On je konačno doneo svetlost na planetu Zemlju i toliko ubrzao razvoj nauke da su vladari ovoga sveta morali da ga uspire. To je i on sam shvatio, da je mnogo ispred svoga vremena, pa je i sam uklonio neke svoje patente, kao što je bežični prenos energije (toranj na Long Ajlendu) i direktan izvor energije iz etra ili energije 'nulte tačke' (električni automobil Pierce-Arrow sedan, 1931. g.). Njegova istraživanja etra i beskrajne energije su potisnuta lansiranjem lažnih i netačnih teorija Ajnštajna u orbitu svetske naučne popularnosti. Tesla je tvrdio da postoje mnogo veće brzine od svetlosne i da je radio sa njima, to se poklapalo sa otkrićima kvantne fizike, ali to bi značilo da je svest u osnovi prirode i to bi bio kraj celokupnog dotadašnjeg pogleda na svet u kome stare društvene i verske tradicije još uvek imaju vrlo važnu ulogu, i za koje ljudsko društvo još nije bilo spremno. Zato je preko Ajnštajna lansirana laž da ne postoje brzine veće od svetlosne, i teorija relativnosti sa 'velikim prascom', koja je trebalo da posluži kao savremena naučna paralela zastareloj biblijskoj priči o stvaranju sveta. Sve je to izmišljeno i na silu nametnuto svetskoj i naučnoj javnosti, preko Jezuita i Cionista, da bi se značaj Teslinog rada potisnuo i naučni razvoj usporio kako bi se ljudi pripremili i društveni razvoj prilagodio za postepenu veću brzinu razvoja. Zaista, nije bilo moguće čovečanstvu da iz

konjske zaprege uskoči u brzinu veće od svetlosne, kako je Tesla velikodušno ponudio.

Da je delo Nikole Tesle bilo konačna prekretnica ljudskog razvoja na ovoj planeti, da čovek nakon detaljne spoznaje materijalnog sveta, kroz sebe aktuelizuje prisustvo božanske svesti u ovom svetu, svedoče i njegove reči: "Onoga dana kada nauka počne da proučava nematerijalne pojave (delanje svesti duše), za jednu deceniju će postići više nego za sve prethodne vekove postojanja."

Bilo je takođe potrebno da se drevno znanje o ljudskoj duši i njenom oslobođenju sačuva za budućnost i za one zrele pojedince kojih uvek ima, a koji su spremni da se popuno oslobode iluzija ovoga sveta, odnosno ciklusa inkarnacija, nezavisno od istorijskog i društvenog razvoja. To je učinjeno u ezoteričnim školama gnostičkog hrišćanstva i u izvornom budizmu. Jedino je u njima sačuvana sva istina o pravoj prirodi ljudske duše i njenom pravom oslobođenju.

Pre pojave Hrista i linearnog istorijskog razvoja ljudske civilizacije na Zemlji, negativni entiteti su se izmešali sa ljudima i postali su njihovi vladari. To se dogodilo u Vavilonu pre oko 13.000 godina. Sve vladarske loze su povezane genetskim srodstvom a njihova genetska posebnost je u tome da iako spolja liče na ljude, njihov ljudski oblik samo služi kao portal preko koga deluju neljudski negativni entiteti. Oni nisu mogli da se pokažu kakvi jesu jer bi ih ljudi prepoznali, a kada su prepoznati onda ne mogu da deluju na ljude. Oni su se maskirali u ljudska bića tako što su napravili ljude hibride, pola ljude a pola neljude, organske portale pogodne da ih opsednu i da deluju preko njih na ovom svetu. Astralni svet je inače njihova prirodna postojbina pa otuda lako utiču na ljude koji su svesni samo fizičkog sveta. Ti hibridi su bili malobrojni, ali su oni postavljeni da budu vladari nad ljudima.

Tako je ta manjina lakše vladala mnogo većim brojem ljudi. Od tih hibrida i neljudi potiče sva vladarska elita i danas na svetu, sva aristokratija. Oni su se iz drevnog Vavilona preselili u Rim, tu su od Isusovog učenja stvorili hrišćansku crkvu kao glavnu polugu vezivanja svesti ljudi za materiju i čula, i za 'rad u znoju lica svog' na ovom svetu, na učenje samih osnova znanja i nauke. Oni sprovode sve prinude i prisile koje su neophodne da razbiju inerciju duševne svesti i natera je na razvoj i rad u fizičkom svetu, rad koji je ključan za sticanje svih iskustava i mogućnosti božanske svesti u fizičkom svetu. Nakon propasti Rima prešli su u Veneciju, a odatle u Holandiju i sve evropske dvorove, pa u Englesku, i na kraju u SAD.

On su nosioci svih negativnosti na ovom svetu, ali negativnosti koja je ovom svetu neophodna radi iskušenja svih mogućnosti božanske svesti, svih suprotnosti, iskustva na koje same ljudske duše nikada ne bi pristale niti bile sposobne same da izazovu.

Zato su svi simboli vladara ili Iluminata, odnosno njihovih nižih izvršitelja, masona, građevinski simboli, njihov bog je 'veliki arhitekta univerzuma', oni služe Luciferu jer je on svetlonoša, donosilac svesti u materiji. Luciferova osobenost je što donosi svetlost svesti u ona iskustva u koja duše, zbog svoje uzvišene, božanske prirode, ne žele ni da privire. To je dobrim delom ovaj svet.

Čovek koji je spoznao svoju dušu nema nikakvih veza niti interesa na ovom svetu, za njega je fizički svet samo privid, on u svemu, u samom postojanju vidi prisustvo božanske svesti. On vidi da je sve savršeno, da sve moguće stvarnosti već postoje paralelno. To je tačno, ali takvi ljudi mogu tako sedeti na zemlji u primitivnim kolibama vekovima. Njih ne interesuje razvoj civilizacije. Međutim, samo preko kompletnog civilizacijskog razvoja, od ljudskih prava i sloboda, do naučnog znanja o kvant-

nom polju, i njegove primene u nauci i tehnici, božanska svest u čoveku dolazi do svesti o sebi, svojoj suštini i smislu postojanja u svemu, i to preko civilizovanog čoveka. Zato je bila potrebna sva ova prinuda i prisila na čoveka od strane neljudi i njihovih hibrida da se savlada opasna inercija ljudskih duša kada je u pitanju rad na ovom svetu.

Da ne bude zabune: civilizovan čovek je onaj koji praktično primenjuje svest o postojanju u samom postojanju. Kroz njega se materijalizuje božanska svest. Kroz civilizovanog čoveka božanska svest ispoljava samu sebe na najbolji mogući način. Dakle, takav civilizovan čovek će biti moguć samo u dalekoj budućnosti. Do sada se tek začela neka slaba i primitivna ideja o njemu.

To je plan za planetu Zemlju, ona je stvorena kao elitna škola za kompletan razvoj svesti o postojanju kroz čoveka, preko transformacije materijalnog sveta do svesti o prirodi materije. Tačnije rečeno: Zemlja je stvorena za kompletno spajanje božanske svesti i postojanja, sa svim detaljima, od početka do kraja, u živom iskustvu kroz biće i delo čovekovo. Za Zemlju je predviđen razvoj tehnologije i materijalne kulture i svako ko se takvom razvoju civilizacije suprotstavlja biće sprečen. Svakako, ima naroda i civilizacija koje nisu tehnološki orijentisane, koje dobro žive od svoje svesti o božanskom prisustvu, ali njima neće biti dopušteno da vladaju ovom planetom.

Treba reći i to da je nezainteresovanost mladih duša za tehnološki razvoj bila opravdana u ranijim vremenima kada on nije ni postojao na ovom svetu. Život je bio mnogo teži i ljudi su opravdano smatrali da su ovde kao u zatvoru i samo su želeli da ga se oslobode i vrate svom pravom, višem stanju. Danas, kada je uveliko pokrenut tehnološki razvoj, mnoge mlade duše su njime oduševljene i privlači ih sve što je novo, 'urbano' i 'progresivno'. Ali to je interesovanje kod većine mladih duša uglavnom nezrelo,

u većoj meri se zasniva na korišćenje već postojećih tehnoloških prednosti nego na ozbiljnom radu na njihovom stvaranju, što je osobina manjine ljudi.

Zbog svega ovoga postoje sukobi i zlo u svetu. Zlo i nasilje se događa na individualnom planu i međuljudskim odnosima zbog razlika u stanjima svesti, nerazumevanju, i potrebi da ljudi iskuse apsolutno sve što se može iskusiti, pa i sve greške, da ne kažemo grehove. Svest počiva na slobodi iskustava, a to znači i na slobodi da se greši. I tako se dolazi do spoznaje. Kada je svest duše u malom procentu prisutna u telu onda se takvi ljudi nazivaju mladim dušama, sa nedovoljno zrelosti iz iskustva postojanja na ovom svetu. Takvi ljudi tek uče veštine snalaženja i rada u fizičkom svetu, ali neki su toliko nezreli da nemaju dovoljno emocionalne inteligencije da bi razlikovali dobro od zla, ispravno od pogrešnog, i budući da su više identifikovani sa telom i njegovim potrebama opstanka, lako se odlučuju da te potrebe brane i nasiljem. Takve nezrele ljude lako opsedaju negativni entiteti sa astrala i tako nastaju su svi oni slučajevi zločina i ekstremnog nasilja među ljudima. Svi oni kasnije svedoče da su u tim trenucima bili 'van sebe', opsednuti, da nisu znali šta rade. Sa rastom iskustva tokom inkarnacijskog ciklusa, svest duše sve više biva prisutna u telu, a zajedno s njom i svest o ispravnom i dobrom. Nije moguće čoveku drugačije da zna šta je ispravo i dobro osim sa svešću duše.

Na globalnom planu se iz sličnih razloga događaju i civilizacijski sukobi. Kao što negativni astralni entiteti utiču na nezrele ljude da čine pojedinačne zločine, tako slično hibridi ljudi i negativnih entiteta, Iluminati i aristokrate, pokreću čitave narode u ratove i masovna razaranja, kada se za to ukaže potreba radi neke promene i kolektivnog razvoja. Ne treba smetnuti sa uma da su ratovi najviše pokretali ekonomski i naučni razvoj. Možda

je to tako zbog same inercije materijalnog sveta u kome živimo, i zbog dijalektike suprotnosti koja u njemu vlada, pa tako ljudi svoje najveće vrline iskazuju kada im je najteže, i često dobri ciljevi moraju da se postižu lošim sredstvima. Dobar primer je ekonomija. Danas i u doglednoj budućnosti sa ovakvim civilizacijskim razvojem neće biti moguć pravedan ekonomski i finansijski poredak. Eksploatacija mora da postoji još uvek, previše je činilaca koji se ne mogu kontrolisati, mlade i nezrele duše u velikoj meri sačinjavaju populaciju na ovoj planeti, da je njima dostupna besplatna energija trošili bi je na svoje niske strasti i to bi pojačalo destrukciju. Slično bi se dogodilo da postoji pravedan beskamatni finansijski poredak. Ekonomski razvoj bi se značajno usporio i možda stao. Zato je i danas neminovno da finansijski poredak koji daje rezultate traje samo neko vreme, nakon čega se mora izazvati kriza i slom koji će dati energiju da se nastavi novi ciklus koji će opet neko vreme davati snagu ekonomskom razvoju. To su sve spoljašnje prisile i prinude koje su neophodne ljudima sa mladim i nezrelim dušama, sa nedovoljno svesti duše u sebi. Ako bi se njima dala sva sredstva na slobodno korišćenje, samo bi im se dala energija da ostvare sve svoje nezrele težnje. Nedostatak svesti, zrelosti i ravnoteže u ljudima izražava se nedostatkom ravnoteže i svesnog uređenja spolja, u životnim uslovima.

Iluminati i aristokrate, vlasnici svih korporacija, takođe vrše prinudu i pritisak na ljude raznim drugim sredstvima, gde god to mogu. Truju ljude preko hrane, lekova i vakcina da bi ljudi sami došli do svesti o zdravom načinu života; izvrću istine i od medija i obrazovnih institucija, čiji su oni isključivi vlasnici, stvaraju legla laži da bi ljude iskušali da sami postanu svesni istine i njenog očuvanja, da sami dođu do naučnih istina nakon ispitivanja svih mogućnosti, posebno ispitivanja svih laži. Ukratko,

njihov pritisak sa negativnostima samo kristališe pozitivnu svest u čoveku. **Oni u suštini samo izazivaju suprotnosti** i teraju ljude da korak po korak upoznaju fizički svet. Ništa drugo ne rade. Ovo je svet u kome vlada dijalektika suprotnosti i to je način da se prisustvo svesti ovde ojača. Svaki čovek zna da je nešto zgrešio i kada se pokajao postao je bolji čovek, svesniji sveta i sebe. To se isto događa i na globalnom planu sa čovečanstvom. Na greškama se uči. Pored samih suprotnosti, u pozadini tog zakona stoji potreba božanske svesti da kroz čoveka iskusi **sve** što može da se iskusi. I to 'sve' treba shvatiti krajnje ozbiljno. Nije moguće da čovek samo prihvati istinu od nekog autoriteta i da je sledi. Čovek mora sam da dođe do istine, da svest o istini bude njegova svest i da istina bude njegovo delo. Samo tako će svest njegove duše moći da na ovom svetu izrazi božansku svest.

Još su gnosticici otkrili da **Arhonti ne mogu da stvaraju, oni mogu samo da modifikuju već stvoreno, da stvaraju simulacije** (gnostici su simulacije i simulakrume Arhonta, ono što danas nazivamo virtuelnom realnošću ili matriksom iluzije, nazvali rečima svoga vremena, kao stvaranje 'loših kopija'). To znači da Iluminati i sve negativne sile samo otvaraju mogućnosti koje ljudi sami ostvaruju. Nijedna negativna sila neće čoveka da zgrabi, podigne u vazduh i baci ga sa mosta ili visoke zgrade u smrt. Ona samo može da navede čoveka da sam to učini. Tako rade i Iluminati. Oni izazivaju suprotnosti, samo navode, otvaraju vrata zlu i negativnosti, a ljudi sami kroz njih prolaze, sami čine zlo iz neznanja i nesvesnosti. Na taj način oni pokazuju ljudima koliko su nesvesni, **oni ostvaruju, objektivizuju i materijalizuju čovekovu nesvesnost i neznanje**. Tako na indirektan način pomažu osvešćenje čovekovo. I zaista, nikada u istoriji ljudi nisu bili svesniji ove zavere

kao danas kada je ona najveća, kada su prinuda i pritisak laži i destruktivnosti na ljude najveći.

Globalni sukobi se uglavnom zasnivaju na suprotnosti dvaju težnji. Prva je težnja duševnih ljudi da ostanu inertni, da ne rade mnogo na civilizacijskom razvoju kroz transformaciju materijalnog sveta, i da se vrate natrag božanskom izvoru, Bogu i carstvu nebeskom. Oni ispravno osećaju da je proces materijalizacije stran ljudskoj duši, ali ne razumeju da ljudske duše nisu došle na ovaj svet samo da bi se neugodno osećale, već da bi prošle kroz nje-ga i transformisale ga u skladu sa božanskom svešću koju same predstavljaju, da bi sakupile sva iskustva postojanja i vratile ga božanskom kao svest o sebi. Takve težnje nezrelog povratka božanskom oličene su u etičkim religijama, judaizmu i islamu, kao i Pravoslavlju. Takođe i u svim starim politeističkim i šamanskim tradicijama postoji težnja ka jedinstvu sa prirodom, i kroz nju ka jedinstvu s božanskim. Stvaralačkog rada kod njih gotovo da i nema.

Druga je težnja da se izgradi materijalna kultura i da se preko usavršavanja svesti u materiji dođe do svesti o božanskom. Takva težnja postoji zato što svest ne može drugačije da se ispolji u fizičkom svetu nego kroz rad i transformaciju tog sveta. Svest je delatna, uvek kreativna, nije ništa statično što može samo da postoji. Da bi zavlada u fizičkom svetu ona mora taj svet da transformiše i da način postojanja ljudi i transfer informacija među njima učini efikasnim kako bi mogla nesmetano da dela u tom svetu. Razvoj tehnike i civilizacijsko uređenje nije ništa drugo do ono što već postoji na kvantnom nivou postojanja u kome je sve savršeno, u kome sve mogućnosti postoje kao paralelne stvarnosti, u kome je sve povezano trenutnim prenosom informacija koja omogućava dostupnost svesti. To isto se ispoljava ovde na krupnom pla-

nu kao usavršavanje životnih uslova i mogućnosti kretanja, dostupnost informacija preko interneta i mobilne telefonije. Tehnološko i civilizacijsko usavršavanje nije ništa dugo do ispoljavanje svih mogućnosti koje već postoje u kvantnom polju. Društveno uređenje kroz ljudska prava i slobode nije ništa drugo do vladavina svesti među ljudima. To je sve način na koji se božanska svest ispoljava kao postojanje. To je spontana težnja da potencijalno postane aktuelno, da implicitni (kvantni) poredak postane eksplicitni. Tu težnju, koju nazivaju "novi svetski poredak" predvode Iluminati sa svojim masonima, ali problem je što ne biraju sredstva da je ostvare pa zato njihov učinak nije mnogo bolji od onih prvih, koji je ne ostvaruju uopšte.

Trenutno se vodi sukob među njima. Jedni civilizacijski razvoj koče i vuku unazad, ka povratku u raj, i ostavili bi zemlju neobrađenu, a drugi vuku napred, želeći da ostvare raj na zemlji po svaku cenu, gaze pri tome sav život pred sobom. I tako razapinju samu Zemlju da sve više strada. Samo zahvaljujući njenoj još uvek superiornoj snazi i svesti život se odvija dalje, civilizacija nekako napreduje, mada sumnjivom brzinom.

Život se ipak odvija i dalje uprkos svim sukobima i haosu na ovom svetu, ljudi napreduju u svom civilizacijskom razvoju, možda samo zato jer svest duše nikada ne može potpuno da zamre, ona je uslov za sam život. Ma koliko bila mlada i nezrela u ljudima ona uvek poseduje svest o svojoj pravoj svrsi na ovom svetu, ma koliko je povremeno gubila uvek nađe načina da je povрати. U tome joj pomaže sama ova Zemlja svojom lepotom.

Etičke religije, judaizam i islam, sputavaju slobodu neophodnu da se svest ispolji na sve moguće načine, one propisuju ljudima sve šta treba da čine i uskraćuju im slobodnu volju i ličnu svest o ispravnom delanju. One pred-

stavljaju diktaturu jednoulja. Iako su kao takve bile potrebne vrlo mladom čovečanstvu da kultiviše svoje ponašanje na neki način, spoljašnjom prinudom verskog autoriteta, vremenom postaju sve veći teret i ograničavaju rast čovečanstva u svesti kroz slobodnu volju.

Problem je što ni jedni ni drugi nisu mnogo svesni svoje prirode i zašto rade to što rade. I jedni i drugi ne znaju za *samadhi*, da je neophodno da se božanska svest i postojanje prvo spoje u srcu čovekovom, pa će tek onda moći da se njihov spoj izrazi u svetu. Koliko se više u svakom čoveku dogodi *samadhi*, toliko će više biti carstva nebeskog na zemlji, kao što je na nebu; toliko će više biti po volji božijoj.

Možda im ova knjiga u tome pomogne kako bi se našli na pola puta svojih težnji, jer niti može biti prave civilizacije bez svesti duše, niti se svest duše može izraziti bez prave civilizacije.

Ovo bi bio prikaz kako se božanska svest ispoljava u postojanju kroz samu prirodu, ljudsko društvo i njegov razvoj.

Sada ćemo videti kako se svest i postojanje spajaju i izražavaju kroz samog čoveka.

ZAKON BROJA SEDAM I SEDAM ČAKRI

Videli smo na početku da se božanska svest izražava kao spektar sveopšteg postojanja. Drugim rečima, sve što-jeste uvek se izražava kao sve-što-je-moguće. Božanska svest Apsoluta izražava se tako što postaje sve što na bilo koji način može da bude.

Taj spektar možemo sasvim prikladno da uporedimo sa spektrom boja sunčeve svetlosti. Ona se kroz prizmu prelama u sedam boja. Sunčeva svetlost se sastoji iz sedam boja zato što se i svetlost božanske svesti uvek izražava kroz zakon broja sedam, ili kroz sedam faza. Princip sedam faza ispoljavanja postoji u svemu, a ne samo u svetlosti, postoji u zvuku, otuda imamo sedam nota, u procesu formiranja kristala i ostvarenja svih drugih materijalnih procesa kao i događaja. Ništa se ne ostvaruje pravolinijski, svaki proces ostvarenja ima svoje ritmove, oscilacije, promene, zastoje, dodatne impulse, i kada ih pažljivo razmotrimo možemo da zapazimo da ih uvek ima sedam. Zakon broja sedam je u osnovi procesa stvaranja. Otuda potiče biblijska priča o stvaranju sveta za sedam dana. To je metafora koja izražava zakon broja sedam.

Čovek je mikrokosmos, njegovo telo je holografski odraz kosmosa u malom. Sve dimenzije od kojih se sastoji kosmos (zemlja, voda, vatra, vazduh i eter), sabrane su u čovekovom biću i otuda on ima fizičko telo (zemlja), osećanja i imaginaciju (voda), energiju i volju (vatra), misli ili informacije (vazduh) i samu svest (etar, kvantno polje). Čovek zato može da razume sve dimenzije zbivanja prirode i da se kreće po svim tim dimenzijama. Zapravo, njegovo 'kretanje' po njima nije ništa drugo do proširivanje nje-

gove pažnje sa fizičkog polja na više i šire dimenzije. On to sve već sadrži kao svoje biće. Stoga 'izlazak iz tela' i boravak u višim dimenzijama nije nikakav izlazak, već samo konkretno proširivanje pažnje i svesnosti.

Zakon broja sedam, pomoću koga se božanska svest Apsoluta izražava kao sveopšte postojanje, odražava se i u čoveku kao mikrokosmosu sveopšteg postojanja. Odražava se kao sistem psihoenergetskih centara poznatih kao čakre.

Čakre su vrtlozi energije u obliku torusa koji spajaju svest sa postojanjem, preko njih se svest izražava kao postojanje. Sama reč *čakra* znači točak ili vrtlog.

Čakre imaju svoje boje koje su usklađene sa osnovnim bojama sučevog spektra svetlosti. Takođe čakre se

nalaze na mestima endokrinog sistema žlezda sa unutrašnjim lučenjem, koje određuju sve hormonalne funkcije i rad svih vitalnih organa. Endokrine žlezde rade pod uticajem informacija iz spoljašnje i unutarne sredine, te informacije telo dobija pre svega preko frekvencija svetlosti, odnosno boja. DNK molekul je u suštini svetlosni kod. DNK dobija suštinske informacije o svom radu od fotona, svetlosnih kodova sunčeve svetlosti. Svaka boja sunčevog spektra je odlučujuća za rad određenog vitalnog organa. Zato postoji lečenje bojama, lečenje suncem. Hipofiza je ključna za rad svih ostalih žlezda. Za rad hipofize ključan je ultraljubičasti spektar sunčeve svetlosti. Otuda je za zdravlje od presudnog značaja primanje sunčeve svetlosti i boja. Telo prima najviše svetlosti kroz oči. Tako su sunčeva svetlost, boje, čakre i rad vitalnih organa tela povezani u jedinstvenu celinu koja daje život.

Svaka čakra odražava jednu fazu u procesu materijalizacije, od čiste svesti, etra ili kvantnog polja, od ideje, do konkretnog fizičkog ostvarenja, grubog fizičkog sveta.

Sa svojih sedam čakri čovekovo biće je prizma koja razlučuje božansku svest i samo postojanje, i koja ih samim razlučivanjem spaja, odnosno ustanovljava njihovo izvorno jedinstvo.

Činjenica da se u čoveku spaja svest sa postojanjem preko čakri otkriva nam razlog zašto se svako stanje svesti u čoveku ispoljava kroz odgovarajući događaj i način ponašanja čoveka. Zbog čakri čovek ne može da odvoji svoju svest od njenog ostvarenja u postojanju, svako stanje svesti ispoljava se odgovarajućim ponašanjem, odnosno dominacijom određene čakre, njenim energetskim delovanjem. I obratno. Svako ponašanje i način života utiče na dominaciju odgovarajuće čakre. Ne samo da čakre utiču na ponašanje, već i ponašanje utiče na čakre. To se koristi u praksi joge, određenim vežbama i obrascima

ponašanja energija i svest se usmeravaju na određene čakre i tako se aktiviraju određeni aspekti postojanja čovekovog.

Na taj način čakre predstavljaju načine postojanja, dominacija određene čakre odražava se u načinu na koji trenutno postojimo, šta trenutno radimo i kako opažamo stvarnost.

Budući da je smisao sveg postojanja u percepciji, kroz samo postojanje kosmosa božanski Apsolut iskušava svest o sebi, svako pojedinačno biće je samo individualni oblik kroz koji božanska svest aktuelizuje svest o sebi. Takođe i svaka čakra u čoveku, kao mikrokosmosu, odražava sav spektar mogućih stanja svesti s kojim čovek može da postoji, sav spektar percepcije božanske svesti u čoveku i kroz čoveka. Od najuzvišenijeg božanskog stanja do najnižeg animalnog, od potpune slobode do potpune uslovljenosti. Od potpunog sećanja na sebe, svoju suštinu ili svest duše, do potpunog zaborava sebe, svoje suštine i svesti duše.

Naime, sistem čakri ne predstavlja ništa drugo do spektar prisustva svesti duše u telu.

U celokupnom čovekovom postojanju ne radi se ni o čemu drugome već o spektru prisustva svesti duše u telu.

Svest duše je zapravo božanska svest koja se izražava kao samo postojanje, kao naše telo.

Kada se svest izražava na najelementarniji način u fizičkom telu, onda se izražava kroz prvu, najnižu čakru, *muladharu*. Kako njeno sjedinjenje sa postojanjem postaje sve složenije, onda se izražava kroz sve više i više čakre. Kada svest sakupi svo iskustvo postojanja tako da može da dođe do svesti o sebi u samom postojanju, ili kada se svo iskustvo postojanja kristališe u svest o sebi, tada se

božanska svest duše u ljudskom biću izražava kroz najvišu čakru, *sahasraru*.

Najviša čakra, *sahasrara*, je najviši domet koji svest duše može da izrazi u ljudskom telu. Sve čakre su veze tela sa dušom, ali progresivno sve manje čiste, dok se za najvišu čakru *sahasraru* može reći da je najčistija veza tela sa dušom.

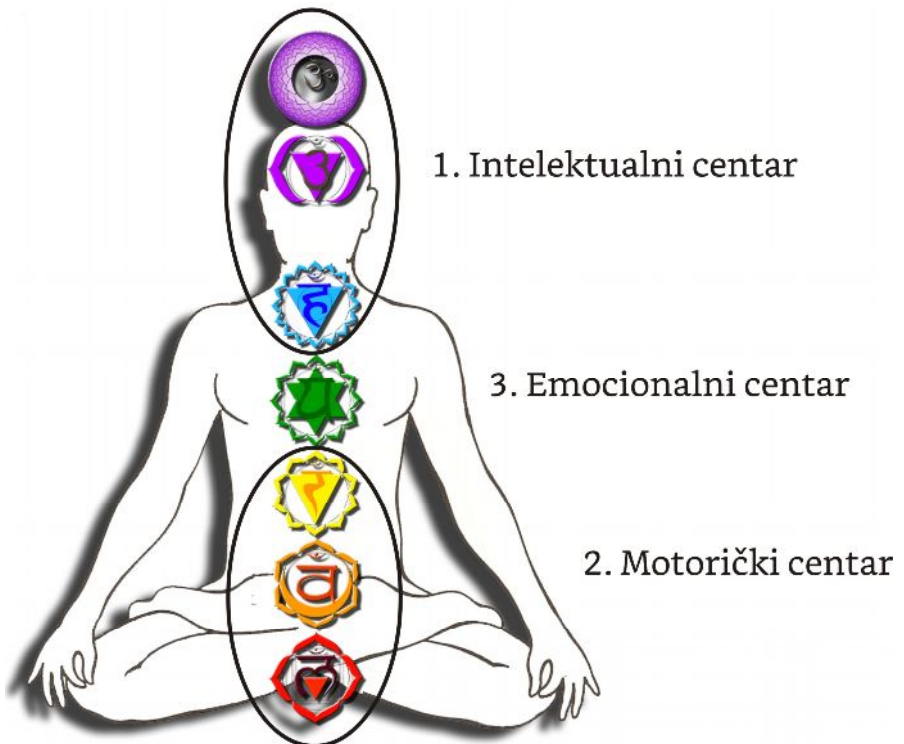
PODELA ČAKRI NA TRI DELA

Čovekovo biće ima tri centra:

1. **Intelektualni centar** koji određuje percepciju, razumevanje i izražavanje;

2. **Motorički i instinktivni centar** koji određuje samo kretanje tela, sve autonomne funkcije i nesvesne nagone; i

3. **Emocionalni centar** koji stoji između ova dva i povezuje njihov rad.

Uopšteno govoreći, ova tri centra predstavljaju spajanje (3) nebeskog (1) i zemaljskog (2) principa u čoveku.

Intelektualni centar predstavlja princip slobode i spoznaje, motorički sve što nas uslovljava i ograničava, a emocionalni predstavlja način povezivanja, razumevanja i kreativnog nadilaženja tih suprotnosti.

Svi ovi centri rade zajedno, ali neujednačeno kada nisu potpuno ostvareni, tako da svaki može da nadjača ostale.

Oni se mešaju međusobno. Tako, na primer, neko može da razmišlja i oseća mehanički, po navici i uslovljavanju (intelektualni centar može da deluje mehanički kada razmišljamo formativno), ali zato veća sloboda izbora koju imaju viši centri, intelektualni i emocionalni, mogu da pomognu da se navike i mehaničko ponašanje tela i uma razumeju i prevaziđu.

Emocionalni centar je najvažniji u povezivanju ispravnog rada svih centara i čakri. On je nezavisan i od uma i od tela i zato može da ih povezuje i usklađuje. Emocionalni centar je između intelektualnog i motoričkog.

Sve čakre se prema ovoj podeli dele na tri dela, tačnije na dve grupe, donju i gornju, i jednu čakru između (*anahata*) koja ih spaja.

Prve tri čakre, *muladhara*, *svadhisthana* i *manipura* sačinjavaju grupu koja predstavlja motorički centar, mehaničko ponašanje i delovanje, niže biće čovekovo, nižu svest uslovljenu telom i telesnim životom. One su naša veza sa prirodom, biološkim i društvenim opstanom. To su centri koje svi ljudi koriste prirodno i spontano.

Gornje tri čakre, *vishuddhi*, *ađna* i *sahasrara*, sačinjavaju intelektualni centar kroz koji svest sprovodi razumevanje, percepciju i izražavanje. One su naša veza sa višim umom i božanskom svešću duše. Da bi njihovo delovanje nadjačalo niži, instinktivni centar, neophodna je viša svesnost koja se stiče karmičkom zrelošću i radom

na sebi. Potrebno je uskladiti rad nižih centara da bi svest nesmetano mogla da deluje iz viših. Za usklađivanje rada nižih centara, neophodno je do njih sprovesti svest iz viših.

Središnja čakra, *anahata*, je u predelu srca i ona igra ključnu ulogu u povezivanju ovih dvaju grupa ili centara, u sprovođenju svesti iz viših u niže centre. Emocionalni centar je presudan u povezivanju božanske svesti i postojanja. Koliko je svest u ovom centru snažnija, koliko smo emocionalno zreliji, odnosno koliko smo svesniji prave prirode svega kao bezuslovne božanske ljubavi koja sve omogućava, toliko je moguć ispravan rad svih ostalih čakri, svih ostalih stanja svesti na svim nivoima.

Stoga samo sa emocionalnom zrelošću možemo ispravno da rasuđujemo, intelekt nije dovoljan za ispravno rasuđivanje, njegova uloga je neutralna i više je usmerena na percepciju. Motoričkim centrom možemo da donosimo odluke, ali one će biti ograničene samo na trenutne ciljeve opstanka. Samo emocionalna zrelost može da nadiđe obe ovakve funkcije i da vidi ispravno. Emocionalna zrelost se u nama pre svega pokazuje i dokazuje kao bezuslovna ljubav. Ljubav je svest koja je iznad svih suprotnosti, iznad svih ograničenja i zato samo takva svest može da spoji nespojivo. Ona to može zato što je najbliža božanskoj svesti koja je izvor bezuslovne ljubavi koja sve omogućava.

Da bi se božanska svest duše potpuno ispoljila u našem biću potrebno je samo da sve čakre ispravno rade svoj posao i da ne blokiraju protok energije i svesti nekim pogrešnim radom. Da bi ispravno radile potrebno je samo da budu ispravno povezane i usklađene. Ta ispravnost se postiže jedino ispravnim razumevanjem prirode samoga postojanja, da je ono izraz božanske svesti u obliku bezuslovne ljubavi koja sve omogućava.

Božanska svest se ne može drugačije na ovom svetu spoznati osim u obliku безусловne ljubavi u svemu, u samom postojanju. Zato je taj ključni centar koji povezuje sve ostalo u srcu čovekovom, u čakri *anahata*.

Ljubav je sposobnost povezivanja svega onoga što ni telom ni umom ne možemo da povežemo niti razumemo. Ljubav spaja i ono što je nespojivo, ona razume i nerazumljivo, ona vidi i nevidljivo. Zato ključna čakra nije na vrhu, već u sredini bića čovekovog, u njegovom srcu.

Sledeće što je važno znati jeste da svaka čakra ima ovu podelu na viši, svesniji deo, i niži nesvesni i mehanički deo. Niži deo svake čakre radi motorički ili mehanično radi samog opstanka, jer je rad svake čakre uvek potreban celom biću. One stoga mogu da rade i sa minimumom svesti, samo mehanički i tada pokazuju svoju najnižu prirodu. Da bi se svest i energija uzdizale, a time i kvalitet života čovekovog bića, neophodno je ojačati rad svesnog dela svake čakre. Osvešćenje čakre se radi osvešćenjem prirode svakog načina postojanja i delovanja koji je predstavljen određenom čakrom. Osvešćenjem njenog nesvesnog dela. Priroda same svesti je takva da na njoj mora svesno da se radi. Samo ono što je nesvesno može da radi samo od sebe, kao sve ostalo u prirodi. Svest se jača i uzdiže samo svešću, naporom koji priroda ne obezbeđuje, to je kreativan napor koji je moguć samo na prethodnom iskustvu svesti. Taj napor uzdizanja svesti ne postoji nigde u prirodi već samo kod ljudi koji svesno rade na sopstvenom osvešćavanju.

HERCIJANSKE I NE-HERCIJANSKE FREKVENCIJE ČAKRI

Govoreći o dimenzijama postojanja videli smo da one sve izviru iz etra, ili kvantnog polja. Iz njega kao najbliža stoji dimenzija vazduha za koju smo rekli da predstavlja svet ideja ili misli u čoveku. To je područje informacija od kojih se oblikuje sve na nižim grubljim planovima. Te informacije su misli. Misli su ideje ili informacije po kojima postoji sve što postoji. Budući da je svet ideja najbliži samom etru ili kvantnom polju, u kome je sve bezvremeno sabrano u jedno, kao sve mogućnosti postojanja, sve informacije o svakom mogućem postojanju tu bezvremeno već postoje. Zato mi možemo da mislimo apsolutno o svemu, prošlom, budućem, sadašnjem i onome što se uopšte nije ispoljilo (a što nazivamo maštom ili imaginacijom). Zato u svojim mislima, u svetu ideja, možemo sve mogućnosti da ispitujemo i kombinujemo na sve moguće načine, bilo povezivanjem u smisao, ili bez smisla.

Zapravo, tačnije bi bilo reći da se aktivnosti tog sveta ideja, elementa vazduha, same odigravaju zbog blizine kvantnog polja ('iznad'), i energije elementa vatre ('ispod'), a da samo prisustvo svesti duše u fizičkom telu čini da se to događa u telu, u našoj glavi, jer *sahasrara* je postavljena na našoj glavi. Prisustvo svesti duše čini da se aktivnosti viših dimenzija, pa tako i obrada ideja, odigrava u telu čovekovom. Duše su kreirale fizičko telo čovekovo da bi se zbivanja svih dimenzija objedinile i osvestile na jednom mestu, u čovekovom biću.

Prisustvo svesti duše daje fokus zbivanju svih ideja da se kreću ka smislu, razumevanju zbivanja, osvešćenju,

svesti o sebi - što konačno vodi ka božanskoj svesti koja sve omogućava.

Priroda kvantnog polja ili etra jeste da je bezvremeno i besprostorno, vreme i prostor nastaju tek u nižim dimenzijama. Takve frekvencije kvantnog polja nazivaju se ne-hercijanskim. Hercijanske frekvencije se prostiru u prostoru i vremenu. Ne-hercijanske su za razliku od hercijanskih statične, ne prostiru se nikuda već su samodovoljne i nalik su sfernom postojanju. Takva je priroda kvantnog polja. Ona je otkrivena kao beskrajn izvor sve energije, nazivan je 'nulta tačka', ili 'energija nulte tačke' ili 'energija vakuuma'. Tu energiju je otkrio Nikola Tesla i od njega potiče naziv ne-hercijanske frekvencije da bi ih razlikovao od uobičajenih hercijanskih sa kojima radi ostala nauka.

Detaljniji tehnički opis bio bi sledeći: Skalarni talasi (ne-hercijanski) nastaju uzajamnim delovanjem dva koherentna elektromagnetna talasa iste frekvencije i suprotne faze. Pri tome, rezultantno energetska polje nastalo prožimanjem suprotnih elektromagnetnih polja, nije njihovo potpuno poništavanje, kako se to obično misli, nego transformacija energije u oblast vakuma, u stanje potencijala i stvaranje tzv. skalarnog polja. Longitudinalni talas (hercijanski) je talas pri čijem prostiranju čestice medijuma osciluju u pravcu prostiranja talasa. Može se kretati samo kroz supstancijalne sredine koje poseduju elastičnost. Primer mehaničkih longitudinalnih talasa su zvučni talasi u vazduhu. Elektromagnetni skalarni talasi mogu nastati odgovarajućom modulacijom strukture plazmoidnih fenomena. U tom smislu, loptaste munje su jedna specifična forma stacionarnog elektromagnetnog polja. Nikola Tesla ih je stvarao i igrao se s njima. One su mu i dale ideju o ne-hercijanskim frekvencijama.

Jednostavnije rečeno, područje hercijanskih talasa jeste svo područje ispod brzine svetlosti. To je područje koje opažamo čulima i fizičkim umom. Područje nehercijanskih talasa je iznad brzine svetlosti, ono je zapravo trenutno. To je ono područje koje su fizičari otkrili kao prirodu kvantnog polja, u kojemu čestica može istovremeno da postoji i kao talas, a da to samo zavisi od svesti i opažanja svesnog subjekta. To područje ne možemo da opažamo čulima i fizičkim umom, ali možemo sa njim da imamo vezu sa unutarnjim čulima i višim umom. Ta veza Tesli nije nedostajala.

Stoga, izvor misli ili ideja, elementa vazduha, je nehercijanski, statičan, sferan i potpun. Zato su misli blizu bezvremenoj sadašnjosti, zato misli mogu da se prostiru preko vremena i prostora. Misli zapravo predstavljaju sažimanje informacija o svemu u vremenu i prostoru nezavisno od vremena i prostora. To mogu jer su najbliže samom etru ili kvantnom polju.

One su u strukturi čovekovog bića na vrhu, kao najviša čakra, *sahasrara*. Kao takva ova čakra je najizrazitije nehercijanska po svojoj prirodi, ona je najviše iznad vremena i prostora, iznad čovekovog tela.

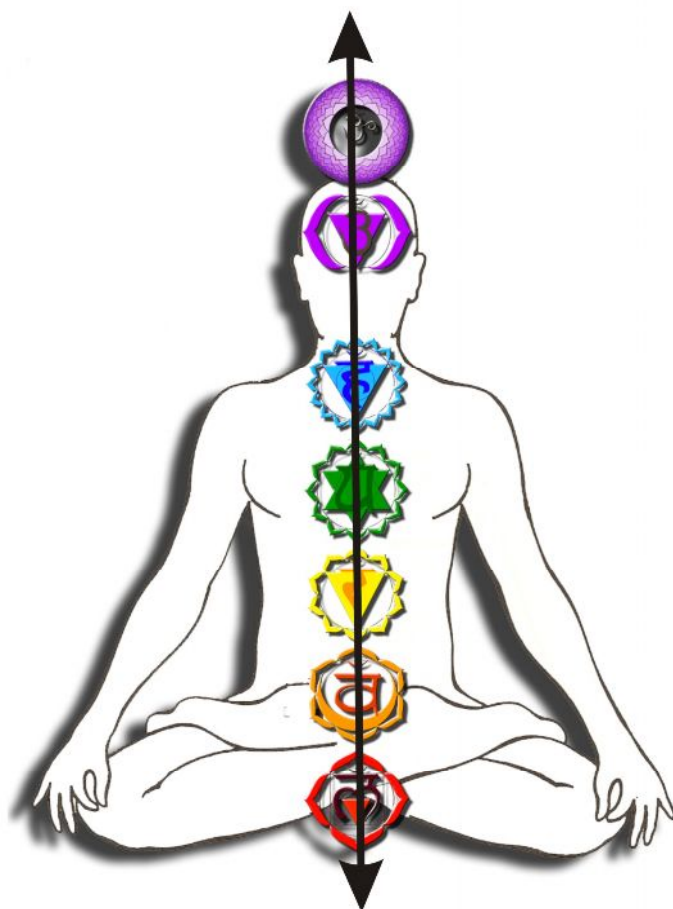
Što su vreme i prostor gušći i čvršći u svom uslovljavanju i delovanju kroz sve niže čakre, to je hercijansko delovanje više izraženo. Frekvencija svake niže čakre je sve više hercijanska.

Najniža čakra, *muladhara*, je najviše hercijanska po svojoj frekvenciji. Zato je u njoj svest najviše izložena suprotnostima fizičkog opstanka, iluziji materijalnosti, linearnog vremena i prostora u kome je subjekt otuđen.

Drugim rečima, frekvencija prve čakre je najniža, a frekvencija sedme najviša.

Svojstva niskih frekvencija su materijalizam, a visokih duhovnost.

NE-HERCIJANSKE FREKVENCije KVANTNE SVESTI

HERCIJANSKE FREKVENCije 3D FIZIČKOG SVETA

Prva i poslednja čakra predstavljaju krajnju polarizaciju postojanja, čistu svest (*sahasrara*) i najkonkretnije postojanje (*muladhara*) kome nije potrebna svest i smisao, već samo prirodna uzročnost. Naša kičma sa celim sistemom čakri nalik je na polugu namagnetisanu suprotnim polovima, pri čemu je najviša *sahasrara* sačinjena od nehercijanskih frekvencija, a prva najniža *muladhara* od hercijanskih.

Zato naša svest može da ima iskustvo i bezvremenog prisustva (ne-hercijanska priroda kvantnog polja) i iskustvo čvrste materijalnosti linearnog vremena (priroda hercijanskih frekvencija) zarobljene uzročnošću. Može da bude potpuno zaslepljena čulnim, materijalnim svetom (*muladhara*), ili da ima iskustvo transcendentne čiste svesti o sebi (*sahasrara*), ili da bude negde u prostoru i vremenu, krećući se između tih krajnosti.

Čakre predstavljaju sve mogućnosti iskustava postojanja, od elementarnog i potpuno uslovljenog, do čiste svesti o sebi, o smislu postojanja, o jedinstvu božanske svesti o sebi koja je slobodna da se ispoljava na sve moguće načine.

Ovakva suprotna polarizacija čovekovog bića, između prve i poslednje čakre, omogućava kretanje energije kroz čoveka. Čovek ne bi imao energije za život da ne postoji ta polarizacija duž njegovog sistema čakri. Otuda je energija koju čovek koristi u svom životu i radu, u svakom delanju, uvek vezana za stanje njegove svesti. Sistem čakri se zato naziva psihoenergetskim sistemom.

Budući da se božanska svest ispoljava u postojanje po modelu holograma, gde svaki detalj sadrži sve principe celine, tako se i ova polarizacija svih čakri od hercijanske do ne-hercijanske frekvencije, odražava ne samo na ceo sistem čakri (od prve do poslednje čakre), već i na svaku posebno. Svaka čakra je i sama polarizovana na hercijanske i ne-hercijanske frekvencije, energija svake čakre se kreće u obliku torusa, kruži od središta ka periferiji odakle se opet vraća središtu.

To omogućava njihovu dinamiku i sposobnost rasta i preobražaja, prosleđivanje energije s jedne na drugu, kao i stalnu energetsku povezanost svih čakri zajedno.

POLARIZACIJA SUPROTNOSTI U ČAKRAMA

Polarizacija čakri ne postoji samo u prirodi njihovih frekvencija, već i u samom odnosu svesti i postojanja. Ceo spektar čakri od prve do poslednje predstavlja jednu veliku polarizaciju svesti i postojanja, svesnog i nesvesnog,

materije i duha, svesti jedinstva sa božanskom celinom, i podeljene svesti, otuđene od celine.

Zapravo, sve čakre zajedno predstavljaju prelaz od hercijanskih do ne-hercijanskih frekvencija postojanja u sedam faza.

U najvišoj čakri *sahasrari*, svest jedinstva je potpuno prisutna jer je tu postojanje ne-hercijansko. Kako se svest sve više spušta u postojanje, kroz sve niže čakre, tako postaje sve više polarizovana kroz princip suprotnosti, sve više uslovljena sve grubljim uslovima, ali i izložena sve većoj dijalektici suprotnosti. U najnižoj čakri, *muladhara*, svest postoji u hercijanskim frekvencijama i zato je najviše čulna, svest je potpuno polarizovana na suprotnosti jer je tu najdalja od svog izvora, božanske svesti duše, u neznanju. Tu postojanje najviše preovladava bez svesti o sebi, izloženo nesvesnoj uzročnosti i uslovljenosti bivanja. Zato se kaže da tu vladaju samo nagoni i instinkti. Borba za opstanak po svaku cenu, pa i po cenu tuđih života, tu je izražena. Može se reći da usled maksimalno izražene polarizacije i suprotnosti u najnižoj čakri, u njoj je život doveden do apsurdna. Iako odatle izvire sva životna energija, život tu može da postane sam sebi suprotnost jer usled nedostatka svesti čovek ne vidi sveprisutni život svuda, pa otuda pod delovanjem ove čakre može da ubija da bi preživeo. Delovanje iz prve čakre je jednako smrtonosno koliko je i životodavno. Na taj način je suprotnost u delovanju prve čakre maksimalno izražena. Ona je izvor sveg stradanja i patnje čovekove, koliko je i izvor života tela.

Zbog ovoga je Buda rekao da je izvor patnje u nagonu za život.

Svaka viša čakra predstavlja sve veće osvešćenje postojanja, sve veće prepoznavanje iste božanske svesti u postojanju i otuda sve veće izražavanje безусловne ljubavi. Svest se uzdiže u višu čakru spoznajom prave prirode

niže čakre. Svaka čakra predstavlja određenu svesnost, način postojanja i pogled na svet, na stvarnost. Kada se svet posmatra sa snažnom identifikacijom svesti u jednoj čakri, onda je veoma teško odoleti subjektivnosti i jednostranosti. Što je čakra niža, to je identifikacija jača. Identifikacija svesti u čakrama je nužna zbog njihovog rada, sama energija u njima ima centripetalno kretanje da bi se rad čakre održao.

Samo zahvaljujući tome što čovekovo biće ima više čakri on može da nadilazi svoju subjektivnost, da upoređuje različite nivoe i stanja svesti i tako da jača objektivnu svesnost. Objektivna svesnost se ne nalazi ni u jednom centru ili čakri, niti u nekom određenom stanju svesti, već samo u iskustvu promene svih stanja svesti kroz sve centre. Svesti jedinstva u najvišoj čakri ne može biti bez iskustva suprotnosti svih nižih centara.

VIŠA I NIŽA EGZISTENCIJALNA PRIRODA ČAKRI

Jedna od najočiglednijih osobina čakri jeste njihov redosled po vertikali. Svaka je viša ili iznad prethodne. To nije slučajno. Vertikalni položaj čakri nam odaje i prirodu kretanja energije i njenu povezanost sa stanjima svesti. Suština čovekova je povezana sa njegovim izgledom, posebno sa načinom kretanja. Za razliku od svih ostalih bića čovek je uspravan i njegova uspravnost nije samo rezultat evolucije kretanja, već je povezana sa usmerekom svesti i energije, za njihovo kretanje od nižeg ka višem obliku postojanja. To se odražava na položaj čakri.

Polarizacija o kojoj smo govorili mora nekako da se izražava u trodimenzionalnom prostoru. Priroda polarizacije svesti i energije je takva da se u trodimenzionalnom prostoru izražava kao nešto što je nisko, dole, uslovljeno, teško i negativno, i kao nešto što je visoko, uzvišeno, lako i pozitivno. Pozitivne frekvencije su 'visoke', a negativne 'niske'. U našem iskustvu sve što je negativno i uslovljavajuće je na neki način nisko i dole, sve što je pozitivno i uzvišeno je gore. Raj je na nebu, a pakao pod zemljom.

Svest je po svojoj suštini neuslovljena i sveobuhvatna, i zato se ona u postojanju uvek izražava kao težnja ka sve većoj slobodi i neuslovljenosti, nadilaženju uslovljavanja, transcendenciji. Otuda se celokupno postojanje kreće ka sve većem znanju ili svesti o sebi. To se u postojanju izražava kao sve bolje usavršavanje funkcija, evolucijom živih oblika u kretanju, delovanju i percepciji, i usavršavanje ljudskog rada i načina postojanja. Lepim, kulturnim ponašanjem uzdižemo svest i energiju na više nivoe.

Svaka čakra je viša od prethodne, i taj njen položaj duguje svom značenju u odnosu na nižu čakru. ***Svaka čakra predstavlja jedan izraz više svesti u odnosu na niže stanje svesti, jednu pobedu nad nižim stanjem.*** I to možemo da prepoznamo u iskustvu. Uvek kada nadidemo neko stanje koje je predstavljalo nisku, uslovljenu svest, to nadilaženje doživljavamo zaista kao uzdizanje. Prethodno ponašanje, koje je bilo vođeno svešću niže čakre, izgleda nam iz perspektive više svesti kao da je činilo neko drugo, niže biće, a ne mi, svoje ranije ponašanje (niže čakre) možemo da sagledamo sa visine, objektivnije, čak se čudimo da smo mogli da činimo nešto tako nisko, negativno i ograničavajuće.

Opet, takav uvid omogućava diferencijaciju višeg stanja svesti, pa možemo reći da ovakav poredak čakri, od niže ka višoj, pomaže u diferenciranju svesti u svakoj čakri posebno. O svakoj možemo steći objektivnu svest samo iz više perspektive, kada se uzdignemo iz nje u višu.

Sva ljudska kultura zasniva se na takvom uzdizanju svesti, od nagona i nesvesne stihije, nižih čakri, ka višem i svesnijem delanju.

Princip uzdizanja svesti prema čakrama vezan je i za delatni princip same svesti, za energiju. Kada se kreće naniže, energija opada; kada se kreće ka višim čakrama energija u nama raste. To kretanje je praćeno stanjima svesti. Kada smo obuzeti uslovljavanjima nižih centara onda gubimo energiju i svest nam je niska, negativna i uslovljena. Kada nadilazimo nesvesnu uslovljenost nižih nagona i mehaničkog uslovljavanja u delovanju, onda imamo više energije i objektivniju svesnost.

Priroda delovanja čakri je takva da povezuju svest u telu sa energijom. Bez energije ne možemo imati prisustvo svesti. Veće prisustvo energije uslov je za veće prisustvo svesti. Zbog povezanosti svesti i energije ne možemo svo-

ju energiju da trošimo na jedan način i u jedne ciljeve, a da pokušavamo da ostanemo svesni na drugi način, sa drugim ciljevima. Drugim rečima, ne možemo da služimo dva gospodara niti da sedimo na dve stolice. Jedno da radimo, a drugo da mislimo. Zapravo možemo, ali tada samo gubimo vreme i energiju, a svest obmanjujemo.

Energija je zbivanje koje sledi svest, ili bolje rečeno, zbivanje koje je proizvedeno samim prisustvom svesti, i u našem telu se kreće uspravno, na gore, i silazno, na dole. To je otuda jer se kreće od jedne čakre do druge, od veće uslovljenosti ka manjoj, od neznanja ka znanju.

Vertikalni položaj čakri i samoga čoveka ima veze sa zemljinim magnetizmom i zakonima fizičkog privlačenja i uslovljavanja svesti. U vertikalnom položaju svaka čakra se gravitacijski oslanja na nižu, svaka niža na neki način štiti višu čakru, služi joj kao osnova, tako je svaka viša čakra manje izložena zemljinoj privlačnosti i to olakšava njeno uzdizanje. U horizontalnom položaju svaka čakra je jednako izložena gravitaciji zemlje i fizičkom uslovljavanju. Zato je to pasivan položaj, prikladan za spavanje. Otuda su uspravna leđa jedini ispravan stav za meditaciju, uspravno stanje je jedino pravo stanje za budnost, odnosno aktiviranje energije i svesti iz najniže do najviše čakre. Čak su i povijena leđa u svakodnevnom držanju odraz blokade kretanja energije i svesti, negativnog stanja.

Da bismo ovo bolje razumeli moramo se podsetiti da je gravitacija elektrostatički fenomen izražen u velikim razmerama. Planete i sva nebeska tela su elektromagneti koji samim svojim kretanjem indukuju životnu energiju. Životna energija se takođe indukuje između same zemlje i jonosfere. Cela priroda je sačinjena od dinamičkih elektromagnetskih odnosa. Čakre u nama su samo mali holo-

grafski modeli tog velikog elektromagnetnog kosmičkog zbivanja.

Stoga nam mora postati sasvim jasna priroda frekvencija ove tri grupe čakri, koje smo odredili kao motoričku ili mehaničku, emocionalnu i intelektualnu. Svako zbivanje sa zasniva na odgovarajućim frekvencijama. Najniža grupa od prve tri čakre, zadužena za mehaničko ponašanje, sastoji se iz niskih frekvencija. Tri najviše čakre koje sačinjavaju intelektualni centar, sastoje se iz viših ili finijih frekvencija.

Osobine niskih frekvencija su teskoba i strah, sužavanje svesti, identifikacija, uslovljenosti i zavisnost, samim tim i sve što se vezuje za materijalizam. To su osobine i prve tri čakre koje spontano deluju kod velike većine ljudi.

Osobine visokih ili finih frekvencija jeste sloboda i jasnoća percepcije i veće prisustvo svesti, pozitivna osećanja i otvorenost. To su osobine triju viših čakri (5,6 i 7).

Negativne arhontske sile koje vladaju ovim svetom svoju vlast zasnivaju pre svega na tome što kod ljudi na sve načine kontrolišu i jačaju niske frekvencije prve tri čakre, i time jačaju rad nižeg centra, a to znači suženje svesti i percepcije ograničene samo na materijalno (što čine preko svojih, kontrolisanih medija i obrazovanja), na stalan strah i brigu za opstanak (pomoću izazivanja stalnih sukoba i ratova, kao i ekonomske nestabilnosti i zavisnosti).

Stvar sa frekvencijama je jednostavna: koju naglašavamo s njom i živimo. Od prirode frekvencije zavisi i naše opažanje. Promenom frekvencije menjamo i opažanje, a s njim i realnost u kojoj se nalazimo. Ali sama priroda svake frekvencije jeste da je trenutna i zato uvek podložna promeni, drugim rečima, ona je uvek virtuelna, počiva na slobodi. Svest uvek može da promeni svaku fre-

kvenciju, svako opažanje i svaku realnost. Jedino što je potrebno jeste imati dovoljno svesnosti, a s njom i dovoljno energije.

Stoga ako mi živimo u virtuelnoj realnosti koja nas uslovljava, koju podržavaju negativne arhontske sile, onda ona uvek može da se promeni jednostavnom promenom frekvencija, promenom stanja svesti. To je uvek moguće jer je sve to u nama.

Svest duše je naša suština, a ne bilo koja frekvencija bilo koje čakre.

Različite frekvencije različitih čakri samo su u svoj vrtlog uhvatile svest naše duše da se zanese i pri-vremeno identifikuje sa stanjima koje karakterišu određene frekvencije zbivanja. Tačnije bi bilo reći da je sve to izrežirala sama božanska svest naše duše. Sve je to njena igra otkrivanja svih svojih mogućnosti, svega što ona sama jeste.

OSNOVNA PRIRODA I ZNAČENJE SVAKE ČAKRE

Čakre predstavljaju sedam osnovnih faza u kojima se svest i postojanje sjedinjuju i ispoljavaju.

Zato za čoveka postoje sedam različitih nivoa svesti i postojanja u kojima se može naći i njih pokazuje jogistički sistem čakri:

- 1) dubok san bez snova (*muladhara*)
- 2) sanjanje (*svadhisthana*)
- 3) java ili prosečna dnevna budnost (*manipura*)
- 4) svedočenje o prva tri (*anahata*)
- 5) mentalna svest o božanskoj svesti (*vishuddhi*),
- 6) osposobljavanje tela da transcendentalna božanska svest aktivno i neposredno učestvuje u postojanju (*ađna*), i

7) potpuna otvorenost bića za prisustvo božanske svesti duše; nestanak svake identifikacije sa objektivnim postojanjem usled potpune otvorenosti za prisustvo božanske svesti duše, odnosno nestanak svake razlike između postojanja i božanske svesti koja ga omogućava (*sahasrara*).

Prvi nivo je stanje čistog postojanja, kao i sedmi, ali prvi je nesvestan sebe dok je sedmi potpuno svestan i sebe i svog jedinstva sa postojanjem.

Kao što se vidi, sedmi nivo jedino je autentičan stvarnosti, dok svi ostali izražavaju nivoe nesvesnosti stvarnosti kao i procese osvešćenja stvarnosti. Kroz te procese osvešćenja izražava se sva dinamika i raznovrsnost postojanja.

Prva tri nivoa ili stanja svesti, dubok san, snovi i java, odgovaraju prvim trima čakrama: *muladhara*, *svadhisthana* i *manipura*. Sa njima deluje većina ljudi prirodno, što znači bez ikakve duhovne kulture i svesne namere.

Mogu se prepoznati i kao nagoni (prva), želje (druga) i volja za moć (treća čakra). Četvrta čakra (*anahata*) odgovara četvrtom stanju svesti ili prvim povremenim iskustvima transcendentalne svesti, svesti jedinstva sa božanskom svešću u samom postojanju. Peta čakra (*vishuddhi*) odgovara petom stanju svesti u kome se transcendentalna svest učvršćuje kao stalna svest, ali samo na nivou znanja i njegovog izražavanja, ne i celog bića. Ona odražava mentalno razumevanje svesti i postojanja. Šesta čakra (*adna*) odgovara i šestom stanju svesti koje transcendentalnu svest duše trajno otkriva celom biću, tu se događa čista i potpuna percepcija božanske svesti u samom postojanju, percepcija koja se ne može mislima izraziti, koja nadilazi um. Sedma čakra (*sahasrara*) odgovara sedmom stanju svesti koje predstavlja najviše prisustvo božanske svesti duše u telu i fizičkom svetu uopšte.

1. *Muladhara*

Muladhara je prva ili korenska čakra. Ona nas povezuje sa čistom energijom prirode, sa energijom Zemlje. Zato je smeštena u području prepona. Od nje naše telo dobija svu vitalnu energiju za život u elementarnom stanju, celovitu i nepolarizovanu. Iz nje dobijamo sav nagon za opstankom u svom najizvornijem obliku. Njena boja je tamno crvena. Ona je u svom delovanju neutralna, podržava i daje snagu svemu u šta se energija ulaže. U njoj je smeštena izvorna energija prirode, *šakti*, zvana *kundalini*. Taj naziv ukazuje da je ona tu 'sklupčana kao zmija', odnosno tu postoji samo kao potencijal koji tek treba da se razvije kroz više centre spajanjem sa svešću, odnosno osvešćenjem.

Izvan čoveka principi ove čakre izražavaju čistu prirodu, životnu energiju koja daje život svemu bez razli-

ke. Ali ovo 'bez razlike' treba doslovno razumeti, jer odavde energiju za ispoljavanje dobijaju ne samo sve pozitivne, već i sve najnegativnije pojave. Ova čakra u svom negativnom aspektu izražava i gubitak energije, a to u ljudskom iskustvu znači smrt i razaranje života u svim oblicima. Razaranje života je negativna strana ove čakre, njena energija je potpuno nesvesna i zato može da uništava život u težnji da ga sačuva po svaku cenu. Jedan prost primer je kada osoba, čija svest je ograničena na delovanje ove čakre, unosi previše hrane i to nezdrave u slepoj težnji da unese energiju u sebe, da živi i opstane, dok time zapravo ubija samog sebe. Drugi primer negativnog delovanja ove čakre je bezobzirno uzimanje životne energije na sve moguće i destruktivne načine.

Zbog svoje neutralnosti ovoj čakri, pored uticaja svih drugih planeta, najviše odgovara astrološki uticaj Merkura.

2. Svadhisthana

Svadhisthana je druga čakra i smeštena je iznad prve, u području polnih organa. To ukazuje da se u njoj izvorno celovita životna energija iz prve čakre po prvi put polarizuje radi rađanja svih oblika života. Ona je izvor seksualnosti i svih načina sa kojima razmenjujemo energiju, u svome telu, sa drugim bićem i okolinom. Zbog razmene energije, ovde je izvor svih životnih radosti vezanih za telesnost, koja se posebno izražava kroz seksualnost, ali i svih njihovih suprotnosti kao što su mržnja, ljutnja, prezir i okrutnost, izvor svih sukoba i nasilja prema životu. Zbog ovakve dualne prirode *svadhisthana* čakre, seksualnost je kod čoveka niske svesti uvek povezana sa nasiljem i mržnjom. Zbog udaljenosti od izvora svesti i objektivne spoznaje (šeste i sedme čakre), i zbog

neposredne blizine prve čakre, čiste energije kojoj je primarni impuls opstanak, svest se u ovoj drugoj čakri izražava kroz princip samozadovoljstva u svakom obliku. Prevod njenog naziva govori da je to 'vlastito sedište'. Svest koja se izražava kroz ovu čakru opravdava i racionalizuje sve postupke koji se odnose na princip zadovoljstva i opstanka, od ljubavi do mržnje.

Prve dve čakre imaju najveću energetske privlačnosti, one su energetske najjače u čoveku. Prva čakra svoju snagu pokazuje u borbi za opstanak i održavanje samog života tela na sve načine. Druga čakra svoju snagu i privlačnost pokazuje takođe kroz nagon za opstanak, ali u razmeni sa drugim polom, kroz seksualnu razmenu. I logično je da se životna energija najpre ispoljava na taj način. Seksualnost je jaka jednostavno zato jer mora da bude takva da bi se bića razmnožavala i da vrsta ne bi izumrla. U seksualnosti se zato osećamo najviše ispunjeni životom (jer je ova čakra najbliža izvoru same životne energije, prvoj čakri). Svest sama po sebi nema nagon za razmnožavanjem jer je sveprisutna kao izvor postojanja. Neophodno je da preovladava snaga bića, materijalnosti i energije da bi nagon za razmnožavanjem opstao. Ta snaga je opravdana, ali usled svog niskog položaja i udaljenosti od izvora svesti (sedme čakre) izložena je i velikoj polarizaciji, zakonu suprotnosti, pa je otuda često povezana sa negacijom života u svim oblicima, a pre svega u povezanosti seksualnosti sa svim destruktivnostima i nasiljem. Seksualnost koja stvara život, koja je izvor najvećeg zadovoljstva na ovom svetu, uvek je išla zajedno sa perverzijama, sa izopačenim životom. Zbog manjka objektivne svesti i blizine izvora životne energije, seksualno zadovoljstvo se može naći u svemu i svačemu, sa istim polom, sa nekim predmetima, čak i sa životinjama, dovoljno je samo iskusiti zadovoljstvo u nekom takvom obliku i pos-

taće opsesija, sa svim racionalnim objašnjenjima i opravdanjima. Um na nivou druge čakre uvek opravdava sve postupke koji slede princip zadovoljstva.

Seksualnost je zato uvek bila i ostala najveći izazov prisustvu svesti u postojanju. Koliko je moćno sredstvo transformacije energije nižeg bića (prve tri čakre) u više oblike postojanja putem nauke *tantré*, toliko je oduvek zbog svoje snage bila i uzrok pada svesti duše u telu, sa svim pratećim posledicama.

Izvan čoveka, u svetu, princip druge čakre se ispoljava u svemu što bog Eros predstavlja, u svim oblicima lepote i zadovoljstava, od cveća i peva ptica čija lepota ima seksualnu funkciju oplođavanja, lepote ljudi i svih ljudskih aktivnosti koje se odnose na lepotu i zabavu u svim oblicima, do najmračnijih mesta gde se izivljavaju najniže strasti sa svim negativnim posledicama, ali koje se uvek opravdavaju i racionalizuju, najčešće kao ljudska prava i slobode, dok u stvarnosti nisu ništa drugo do razuzdanost. Ova čakra je zaslužna što se razuzdanost u svim oblicima pogrešno tumači kao sloboda, i to vrlo poželjna. Iako ne donosi ništa drugo do gubitak energije kroz aktivnosti ove čakre.

Zbog principa samozadovoljstva ovoj čakri, pored uticaja svih drugih planeta, najviše odgovara astrološki uticaj Venere. Boja joj je narandžasta.

3. Manipura

Treća čakra je *manipura*, ili 'grad dragulja'. Smeštena je kod pupka. Za razliku od prve i druge čakre koje svoju energiju dobijaju od Zemlje u sirovom stanju (*muladhara*), i u stanju osnovne polarizacije (*svadhisthana*), ovde se energija prima iz kosmosa, iz šire celine. Zato se ona i koristi na daleko raznovrsnije načine i mnogo svesnije. Za

razliku od delovanja prve dve čakre, koje je ograničeno na telo i nagone za opstankom po svaku cenu, i na polarizaciju energije kroz seksualnost i princip zadovoljstva, energija se ovde po prvi put koristi za druge ciljeve, koji se ne tiču samo tela i njegovog opstanka, već i ljudskog društva i drugih bića, cele okoline. Ovde se energija udružuje u zajedničke ciljeve. Zato odavde svest počinje da deluje i kao kultura življenja, i nije samo uslovljena ličnim akcijama i reakcijama. Odavde svest izgrađuje kulturu i civilizaciju. Otuda i njen naziv koji se odnosi na 'grad dragulja' ili savršeni grad.

Čovek koji je svešću nadišao prve dve čakre, ovde postaje stvaralac na drugim poljima, a ne samo na polju očuvanja svoga tela. Tu razvija širu svest o okolini i interesima društva. Dok je energiju prve dve čakre koristio samo na sopstveni opstanak, i lična seksualna zadovoljstva, ovde je koristi za više ciljeve, pre svega za razvoj i opstanak porodice, za stvaranje potomstva i braka, kao i društvene zajednice zasnovane na širim, zajedničkim vrednostima.

Izvan čoveka, u svetu, može se reći da je božanska svest preko treće čakre stvorila svu civilizaciju i materijalnu kulturu na ovom svetu. Kroz svu borbu i napor koji su bili neophodni za to ostvarenje.

Zato, zbog napora da se uzdigne iznad prve dve čakre, pored uticaja svih drugih planeta, ovoj čakri najviše odgovara astrološki uticaj Marsa. Boja joj je žuta.

4. Anahata

Prve tri čakre predstavljaju prvu, nižu grupu, instinktivni ili motorički centar. Ovaj centar (sastavljen od prve tri čakre) je zadužen za kretanje i delovanje svesti u fizičkom telu.

Kada svest o samom umu dovoljno ojača, javlja se četvrti nivo svesti kao intuitivno nadilaženje prva tri, i sposobnost svedočenja o njima. Prva tri nivoa su obezbeđena prirodom i za njihovu svakodnevnu izmenu i aktivnosti nije potrebno ništa činiti, dovoljno je prepuštanje jer su za prirodan opstanak ona dovoljna u većini slučajeva. Zato u njima boravi većina ljudi celog života, s retkim i kratkim uzletima u četvrti nivo svesti, što obično biva izazvano nekim jačim emocionalnim stresom, ili snažnijom inspiracijom. Trajno ostvarenje četvrtog nivoa je plod duhovnog kultivisanja i uloženog napora da se čovek uzdigne iznad gravitacije prirodnog opstanka, iz prva tri stanja. (Takvom kultivisanju je u potpunosti posvećena budistička praksa kontemplacije, *zazen*, *satipatthâna* i *dhyâna*.) To je delovanje koje priroda nije predvidela i koje dozvoljava samo malobrojnim, jer je za opstanak njenog organskog života potrebno da većina bića bude uslovljena spontanom reprodukcijom prva tri nivoa.

Jedna od glavnih odlika četvrtog nivoa svesti jeste da se, usled prakse kontemplacije i povremenih iskušenja čiste, transcendentalne svesti o sebi, tj. svesti koja je čista od misli, od svih predstava i od samoga tela, javljaju iskustva buđenja u snu, u astralnom svetu, odnosno prva vantelesna iskustva. Ovo je prelazno stanje i odnosi se na početak čovekovog praktičnog rada na buđenju. Odgovara aktiviranju četvrte čakre *anahata*. Tu se događaju prva iskustva jedinstva sa božanskom svešću. Sa prvim vantelesnim iskustvima javljaju se i prva iskustva jedinstva sa božanskim. Ona su uvek praćena potpunom ljubavlju i blaženstvom prema samom postojanju u svim oblicima zato što svest o božanskom ne može drugačije da se doživi nego kao bezuslovna ljubav koja sve omogućava.

Ako se rad na sebi pokaže uspešan, javlja se peto stanje svesti u kome čovek konačno spoznaje razliku

između sopstvene budnosti i nesvesne uslovljenosti sveg prirodnog zbivanja. Tako probuđen vidi celu prirodu kao jednu jedinstvenu celinu i, zahvaljujući takvom viđenju, prepoznaje sopstvenu slobodu i nezavisnost (*kaivalya*) od te celine, od svega što biva. Vidi prirodu kao jedinstvenu celinu zato što je sam postao jedinstven i celovit, postao je oličenje njene stvarnosti, jer kao probuđen može da je prepozna, a samo se slično sa sličnim prepoznaje. Materijalnost nestaje i duhovnost se javlja kao jedina perspektiva sada savršeno jasna, što izaziva ljubav i blaženstvo (*ananda*).

Sve je ovo opis četvrte čakre, *anahata*. Prevod njenog imena jeste 'neokrñjen', što sve ukazuje na celovitost, na prva iskustva celovite svesti o sebi i objektivne stvarnosti koju dobijamo od višeg intelektualnog centra, tri najviše čakre. Njen naziv takođe znači i 'nepovređen' što ukazuje na nadilaženje patnje koja je karakteristična za prva tri nivoa postojanja ili čakri, odnosno na blaženstvo kao direktno iskustvo bezuslovne ljubavi, koja je jedina objektivna stvarnost.

Simbol ove čakre jeste heksagram, dva trougla postavljena suprotno, jedan na dole, drugi na gore. Trougao na dole predstavlja svest duše koja se spušta u telo i materiju, a trougao na gore uzdizanje tako osvešćenog postojanja ka božanskoj svesti duše. Zato je to prikladan simbol prožimanja i spajanja viših i nižih centara u ovoj čakri.

Ljubav za koju je čovek sposoban jeste samo mali odraz bezuslovne božanske ljubavi koja omogućava samo postojanje, ljubavi koja je sama božanska svest, čiji maleni deo, opet mi koristimo kao svoju svest. Zato uvek kada se svesno približimo objektivnoj stvarnosti mi tu svest o stvarnosti ne možemo da razlikujemo od bezuslovne ljubavi prema svemu; ne možemo da je doživimo drugačije nego kao bezuslovnu ljubav prema svemu. Zapravo, samo

takva ljubav može da nam donese takvu svest. To uvek ide zajedno. Spoj svesti i postojanja događa se kao ispoljavanje bezuslovne božanske ljubavi.

Zato je njihovo spajanje smešteno u srcu čovekovom, u čakri *anahata*, između izvora svesti i izvora postojanja.

Princip kretanja svesti kroz čakre je sledeći: ona se spušta iz najviše čakre sve do najniže, od duše do materije i fizičkog tela; tako samim svojim prisustvom svest privlači energiju da se izražava na sve složenije i uzvišenije načine, kroz sve više čakre, samim svojim prisustvom svest uzdiže energiju naviše; u svakoj čakri se događa spoj svesti i energije u skladu sa prirodom čakre.

Sve što je potrebno da bi se svest sprovela do najniže čakre i tako omogućila da se životna energija iz prve čakre uzdigne na više centre i čakre, da se na kraju dogodi potpuni spoj svesti i postojanja, jeste ispravno uskladiti rad svih čakri, jer ispravni spoj svesti i energije ne događa se zbog poremećaja rada čakri. Ispravno uskladiti rad čakri znači samo razumeti njihov rad i principe delovanja. Ispravno razumevanje je moguće samo iz središnjeg centra, *anahata* čakre, koja spaja višu i nižu grupu.

Svest i energija zapravo stalno kruže kroz sve čakre i kroz celo telo, od vrha do dna. Potrebno je samo učiniti ga svesnim, razumeti svaki centar kako radi i zašto tako radi, ***a to je moguće samo ako nadilazimo svesnost niže čakre svesnošću više čakre.***

Stoga aktiviranje čakri i uzdizanje *kundalinija* iz prve čakre ne postiže se nikakvim *mantrama* već pre svega razumevanjem načina postojanja kroz svaku čakru, izražavanjem svesti u postojanju kroz svaku čakru. Na taj način svest sama po sebi uzdiže *kundalini*, na jedini ispravan način. Svako njeno veštačko uzdizanje putem nekih vežbi samo može da pojača snagu nesvesnosti. Dati veću

energiju nesvesnosti i neznanju je recept za katastrofu. Mnogi ljudi su doživeli spontano buđenje *kundalinija*, ili je ono bilo izazvano nekim okolnostima, ali odlazak veće energije u više centre ili čakre nije pratilo i veće razumevanje i svesnost. Zato su takvi ljudi naglo dobili mnogo veću percepciju, ali ne i razumevanje šta ona donosi. Takvi ljudi postaju žrtve poremećenog ponašanja i percepcije koju ne razumeju. Klinike za psihijatrijske bolesti pune su takvih slučajeva.

Kada se o čovekovom razvoju radi, svest je uvek na prvom i poslednjem mestu po značaju. Poremećaj rada svake čakre moguć je samo usled nedostatka svesti, odnosno neusklađenosti svesti i energije (načina postojanja, delovanja).

Izvan čoveka princip čakre *anahata* se ispoljava kao božanska ljubav koja sve omogućava. Ona se takođe u svestu ispoljava samo čovekovom dobrotom i bezuslovnom ljubavlju, delima ljubavi, kroz čoveka koji je svestan božanskog postojanja, odnosno samog postojanja kao božanske svesti.

Zbog veličine i značaja ove čakre, pored uticaja svih drugih planeta, ovoj čakri najviše odgovara astrološki uticaj Jupitera. Boja joj je zelena.

5. *Vishuddhi*

Aktiviranje pete čakre *vishuddhi* karakteriše sposobnost misaonog i verbalnog izražavanja prirode stvarnosti, svesti jedinstva. To je izražavanje na najvišem nivou razumevanja koje se mislima i rečima može postići.

Sposobnost da sve razumemo (*anahata* čakra) ide zajedno sa sposobnošću da izrazimo svoje razumevanje. Zapravo, tek kada uspešno izrazimo određeno stanje svesti ili način postojanja, mi smo to uspešno i razumeli. Otu-

da naziv ove čakre znači pročišćenje, konačno čišćenje od svih nečistoća i nejasnoća.

Kroz ovu čakru postojanje se ispoljava u svim oblicima komunikacije i spajanja značenja i smisla, od jezika i pisma, do nauke i umetnosti. Tu se vrši konačno razlučivanje smisla i značenja, otkrivanje istine. To znači da je negativni aspekt ove čakre njeno skrivanje. Kroz ovu čakru svet ideja deluje kao inspiracija za akciju, volja se izražava rečima i mislima. Otuda je ova čakra važna za delovanje uma ili misli, za kulturu mišljenja i izražavanja energije uopšte.

Zbog temeljnog razlučivanja ispravnog od pogrešnog, čišćenja svega neispravnog, ovoj čakri, pored svih ostalih planeta, najviše odgovara astrološki uticaj Saturna. Boja je plava.

6. *Ađna*

Ako je peta čakra bila potpuno izražavanje, onda je šesta, *ađna* čakra, potpuna percepcija. Svest ovde opaža ono što čulima (prve tri čakre) nije moguće opaziti, a zahvaljujući emocionalnoj zrelosti (četvrta čakra) i sposobnosti izražavanja te zrelosti (peta čakra). Bez tih prethodnih uslova, dakle, nije moguće "aktivirati treće oko" nikakvim prečicama.

Ispravan uvid u stvarnost moguć je tek kada se potpuno uskladi rad prve tri čakre, da one rade ispravno, drugim rečima, kada se osvesti rad motoričkog i instinktivnog centra, a to znači kada svest u njemu bude nadmoćna, kada se u srcu, emocionalnoj zrelosti uskladi rad viših i nižih centara, i kada se sve to na ispravan način izražava (peta čakra). Tek tada se aktivira šesta čakra ili 'treće oko', odnosno, tek tada je moguće ispravno opazati stvarnost. Uostalom, svaka viša čakra se aktivira nadila-

ženjem niže, tačnije, osvešćenjem rada niže, kada u nižoj princip objektivne svesnosti bude nadmoćan nad instinktivnim principom opstanka.

Položaj ove čakre ukazuje na njenu povezanost sa epifizom, pinealnom žlezdom koja luči dimetiltriptamin (DMT) koji predstavlja molekularnu vezu sa višom svešću. DMT je podešen za prihvatanje svesti višeg uma u telu. U zavisnosti od prihvatanja vibracija više svesti on dalje izaziva lučenje neurotransmitera serotonina i hormona melatonina, koji regulišu dalje fiziološke procese u skladu sa prihvatanjem prisustva više svesti u telu od strane nižeg ili fizičkog uma. To bi bilo fiziološko objašnjenje zašto se ova čakra nalazi ovde, u središtu glave, iza očiju, i zašto se naziva i "treće oko". Pravo značenje njenog naziva je 'znati' i 'poslušati'. Još preciznije razumevanje njenog fiziološkog delovanja daje nam njena veza sa sunčevom svetlošću. Pinealna žlezda je povezana sa očima od kojih prima UV zračenje od sunca. UV zračenje je ključno za rad ove žlezde, a preko nje i rad celog imunog sistema i zdravlja. Budući da su fotoni koji dolaze od sunca zapravo svetlosni kodovi, ova žlezda preko sunčevog zračenja prima te informacije koje su neophodne za život. Kako je i naša DNK u osnovi svetlosni kod, to je proces kojim se naš DNK informiše i održava u životu, preko sunca. Sunce je u suštini svetlost božanske svesti, zračenje svesti duše na daleko višem nivou od ove koja je inkarnirana u ljudskom telu. Tako se svest duše u telu spaja sa svešću duše na daleko višem, kosmičkom nivou preko svetlosti sunca, svetlosnih kodova, fotona, preko pinealne žlezde.⁹

⁹ Iz svega ovoga lako je izvući zaključak koliko je štetno nositi naočare za sunce, i za vid, i za zdravlje, kao i za mentalno zdravlje.

Za ovu čakru se u nauci joga vezuje pojam *chitta-kasha*. To je prostor svesti ili uma, tačnije, ovde prostor (*akaša*) koji sve omogućava postaje direktno mentalno (*chitta*) spoznat, tu se spaja svet ideja ili misli (vazduh) i *akaša* (kvantno polje). Ako je peta čakra (*vishuddhi*) bila mentalno izražavanje, govor i reč, ovde je svest koja stoji iza misli. Stoga ovu čakru osveščavamo i potpuno aktiviramo kada smo svedok mislima, celom umu kao takvom.

Svest je u *ađni* najbliža kvantnom polju, stoga je u njoj najčistija svest koja je moguća u telu, svest koja je najbliža kvantnom umu, polju iz koga sve izvire i kome sve pripada. Stoga naziv *ađna* čakre takođe znači i 'zapovest', otuda što svest iz ove čakre ima moć stvaranja, misli se odavde direktno ostvaruju. Zato je ova čakra vezana za ispoljavanje moći (*sidhi*). Priroda je poslušna čoveku kada deluje svešču iz ove čakre.

Zato što svest u ovoj čakri opaža ono što se čulima ne vidi, nezavisno od vremena i prostora, ovoj čakri odgovara astrološki uticaj planete Uran. Boja je purpurna.

7. *Sahasrara*

Kada opaža stvarnost kakva jeste, čovek više nije uslovljen prirodom jer je ona postigla svoju svrhu, on je prevazišao sve što ga vezuje za biće i vreme i postao je mesto otvaranja ka svesti duše koja omogućava samo postojanje kao takvo, i još ga uveliko nadilazi. To je stanje takve budnosti da se bilo kakva individualnost i telesnost više ne primećuju, jer je potpuno i trajno probuđenje neposredan izraz čovekovog jedinstva sa celinom, tačnije, jedinstva sa božanskom svešču koja omogućava celinu postojanja. Potpuna budnost je potpuno učestvovanje u celom postojanju, jednako kao što je i potpuna nezavisnost od celog postojanja. Drugačija budnost nije moguća,

jer je ona jedinstvo sa transcendentálnim Apsolutom koji je ujedno i čovekova bit. Stoga čovek, prepoznavši svoje jedinstvo s njim, prestaje da se razlikuje od njega kao što se voda ne razlikuje u vodi, vazduh u vazduhu, svetlost u svetlosti. To sve predstavlja sedma čakra *sahasrara*, na temenu glave. Ona je postavljena malo iznad temena glave, što označava njenu transcendentálnu prirodu, njenu nezavisnost od tela. Njen naziv je 'hiljadostruko', odnosno beskonačno i neuslovljeno. Boja je bela.

To je viši um čovekov, viša svest s kojom čovek može da bude svestan svega u postojanju. Tu višu svest čovek ima kao vezu sa svojom dušom, to je svest duše koja se nije potpuno otelovila već je ostala dovoljno blizu ali je zadržala nezavisnost od tela i telesnog uma, da bi mogla da bude jemstvo čovekovom buđenju i svesti o sebi, o transcendentálnoj duši. Ona se potpuno osvešćava tek sa potpunim osvešćenjem rada svih ostalih nižih čakri, kada smo objektivno svesni svakog oblika postojanja, prirode svakog delanja, celog svog bića, a to znači i nezavisni od svega. Naime, transcendentálna priroda ove čakre, koja je predstavljena njenim položajem, da je malo iznad temena glave, ukazuje na njenu nezavisnost od tela, od bića i postojanja. Suština svesti je upravo u njenoj nezavisnosti od bića, zato se kaže da ga nadilazi ili transcendira. Samo zahvaljujući tome svest može da osvesti svaki oblik zbijanja bića. Da je svest u istoj ravni sa bićem, ili da je u jedinstvu sa njim, ne bi nikako postojala objektivna svest o celom biću i svakom zbivanju. 'Objektivno' znači 'nezavisno', ali ujedno i 'istinito'. Ta tri pojma su sjedinjena u značenju svesti.

Svest gubi svoju objektivnost i istinitost tačno onoliko koliko biva identifikovana sa bićem. Identifikacija svesti je sav problem ljudske egzistencije, sav problem inkarnacije duše u telo, sav problem neznanja (*avidye*) kao

uzroka sve patnje i svih ljudskih, životnih drama, odnosno sve *karme*.

Ova čakra je izvor svesti duše u čoveku. Bez nje bi ljudi bili samo visoko razvijene životinje. Ona može kod većine ljudi da postoji neaktivna ili vrlo malo aktivna, većinom kroz aktivnosti koje se ne prepoznaju kao njene aktivnosti, kroz intuiciju i kreativnu imaginaciju, snove, može da deluje i spolja, najčešće indirektno, kroz sinhronicitete u događajima.

Zbog takve svoje prirode koja čoveku nije prepoznata i jasna, iako predstavlja otvorenost za svest duše i za božansku svest, ovoj čakri odgovara astrološki uticaj planete Neptun.

PRINCIPI DELOVANJA ČAKRI U SVETU I ISTORIJSKOM RAZVOJU

Delovanje prve čakre bilo je izražavanje čiste prirodne, kosmičke energije. Druga čakra je prva deoba ćelija i razvoj organskog života u svim oblicima. Treća je razvoj društva i naselja, počeci kulture i civilizacije. Četvrta je obeležena pojavom Hrista i prvim jasnim ukazivanjem na povezivanje božanske svesti i postojanja kroz čoveka, ukazivanjem na božansku ljubav kao princip svesti i postojanja. Peta čakra predstavlja informatičko povezivanje sveta i ljudi, obrazovanja i pismenosti, ustanovljavanje i razvoj kritičkog razmišljanja. To je period od renesanse do savremenog doba u kome živimo. Šesta čakra će biti ispravna percepcija objektivne stvarnosti i njena primena na ovom svetu. To nas tek očekuje u narednim vekovima. To je doba kvantnog uma koje će biti obeleženo povezivanjem drevnog znanja o božanskoj prirodi sa subatomskim svetom, praktično ostvarenje kvantne svesti, odnosno svesti o suštini prirode. Tek kada se sve to ispravno sprovede, sedma čakra će biti potpuno ostvarena kao prisustvo božanske sveti na ovom svetu kroz čoveka i njegova dela. To će biti izvesno tek u narednom milenijumu.

Principi delovanja čakri u svetu vide se po načinu postojanja. Donje čakre su odlika prirodnog postojanja koje pored sve svoje lepote i životnosti sadrži i svu nesvesnost i niskost u svakom pogledu. Sve što je ružno, loše, sputavajuće i nedostojno čoveka jeste odlika manifestacije nižih centara. Sve što je uzvišeno, lepo i skladno, plod rada i saznanja, usavršavanja, oslobađajuće i kreativno, jeste odlika ispoljavanja viših centara. Sve je to neodvojivo od ljudskog delanja i stanja svesti. Zato su principi delovanja

u svetu isti kao u čoveku, odnosno, zato postoji sistem čakri: da stanje u svetu ne može biti odvojeno od stanja i delovanja čovekovog. Sistem čakri sjedinjuje spoljašnji svet sa čovekovom psihom i delovanjem. Drugim rečima, čovekova realnost nije odvojena od realnosti sveta u kome živi. Ako ipak jeste, onda je to zbog poremećenog rada centara i nedovoljne svesti u čoveku.

Što je svest više ostvarena kroz gornje čakre, veći je uticaj svesti i razumevanja svega nižeg; što je svest više vezana za niže čakre, više je ograničena, dezintegrisana, razjedinjena i manje autentična i uticajna. Tako se to odražava i u svetu.

Evolucija svesti na ovoj planeti kroz materijalnu kulturu i razvoj civilizacije sprovodi se samo aktiviranjem svesti kroz više, gornje čakre.

PRIMERI DELOVANJA ČAKRI U ISTORIJI DUHOVNOSTI

Hercijanska priroda čakri i njihova polarizacija sastavni su deo svake istinske duhovnosti, iako je to izraženo drugim rečima. Možda je najbolji primer učenje budističkog reformatora iz drugog veka, Nagardžune, koji je ustanovio dva aspekta stvarnosti, apsolutni (*paramartha*) ili transcendentni (ne-hercijanski) i relativni (*samvrti*) tj. empirijski (hercijanski). Apsolutni se odnosi na prirodu etra ili kvantnog polja koje se najjednostavnijim jezikom moglo opisati samo kao praznina (*sunya*). Danas se o istome govori kao o svesti sadašnjosti. Nagardžuna je učio da iako empirijski iskušavamo samo ispoljeni, hercijanski aspekt postojanja, on u suštini i dalje počiva na ne-hercijanskom aspektu, na etru ili kvantnoj svesti. Drugačije i ne može da postoji jer je sama priroda kvantnog polja da nema mnoštva. Stoga ništa ne postoji samo po sebi. On je učio da je praznina kvantnog polja u suštini svih stvari i pojava, i da je naša krajnja samospoznaja ili budnost upravo ta ista kvantna svest.

Lao Ce je takođe govorio o istoj stvari kada je razlikovao Tao (ne-hercijanski aspekt) i Te (hercijanski aspekt) i kada je svu našu mudrost svodio na prepoznavanje razlike ta dva aspekta stvarnosti u prirodi postojanja i u svakom delovanju.

Nauka tantre, od predvedske Indije do kineskih alhemičara, takođe praktično radi sa ova dva aspekta svesti iz koje proizilazi sva životna energija prolazeći kroz sve psihoenergetske centre ili čakre.

Sušтина Patanjđalijeve prakse joge ili meditacije sastoji se u postizanju čiste transcendentalne svesti, a to je

upravo svest koja se izražava kroz kvantno polje. Meditacija ili mentalno mirovanje jeste upravo postizanje nehercijanskog stanja uma, takav um deluje usklađeno sa univerzalnim kvantnim poljem.

U opusu Karlosa Kastanede hercijanska frekvencija postojanja opisana je kao *tonal*, a nehercijanska kao *nagual*.

U ostalim duhovnim tradicijama ova realnost je na razne načine skrivena u mit ili dogmu. Tek su savremena otkrića kvantne fizike otkrila povezanost prirode kvantnog polja sa drevnim učenjima.¹⁰

¹⁰ O tome videti u knjizi Fritjofa Kapre: Tao fizike, Opus, Beograd, 1989 (Fritjof Capra: The Tao of Physics).

PRIMERI DELOVANJA ČAKRI U ČOVEKOVOM LIČNOM RAZVOJU

U čovekovom razvoju postoji proces razmene energije u kome možemo prepoznati delovanje čakri. Na primer, druga čakra je zadužena za seksualnost, odnosno razmenu energije sa suprotnim polom. Ako se ona ispoljava bez više svesti, odnosno bez svesti više, treće čakre, ostaće vezana za nižu, prvu čakru, i zato se takva seksualnost ispoljava kao sirova razmena energije, najčešće kroz promiskuitet. Delovanje druge čakre se takođe odnosi na sve oblike zabave. Ako se seksualna razmena energije poveže sa svešću više, treće čakre, onda će se izraziti kao trajna zajednica zaljubljenog para koji planira porodicu. Dakle, nešto više od trenutnog zadovoljavanja seksualne razmene. Zapravo, tek sa takvim povezivanjem svesti više čakre, seksualna razmena energije će biti prava razmena koja donosi pravo zadovoljstvo. Ako je usmerena na sebe samu onda donosi gubitak energije. Svaka čakra se istinski ostvaruje samo kada je usmerena na vrednosti sledeće više čakre. To praktično znači da seks bez ljubavi narušava energetska ravnotežu. Zbog toga on navodi na stalno traženje ravnoteže i ispunjenja na pogrešan način, promenom partnera, odnosno, ponavljanje iste greške vezivanja svesti druge čakre za prvu, umesto za višu, treću čakru. Da bi se svest iz druge usmerila na višu, treću čakru, jednostavno treba razumeti da seks ne postoji samo radi zabave, nego radi začeca, i zbog ljubavi, on je najintimniji i najlepší izraz ljubavi.

Kada se ispune uslovi treće čakre, a to je trajna zajednica i potomstvo kao viši cilj svesnog ulaganja životne energije, onda se upoznaje delovanje četvrte čakre, delo

ljubavi. Tada se energija razmenjuje sa celom egzistencijom, a ne samo sa suprotnim polom. Kada jednom spoznamo život koji se razvio kroz dete koje smo rodili, onda smo prinuđeni da taj život i tu svest prepoznamo u svojoj deci, u svim bićima, u celom postojanju. Tako se aktivira četvrta čakra, *anahata*. Kada je ona aktivna, u celom postojanju se prepoznaje безусловna božanska ljubav. Možda smo dete začeli zbog lične ljubavi i zaljubljenosti (prelazak iz druge u treću čakru), ali to dete nam, kada ga upoznamo, otkriva prisustvo božanske ljubavi, koje donosi ostvarenje četvrte čakre. Samo se zbog ljubavi rađaju deca. Samo deca ispunjena ljubavlju mogu sve ove energetske procese pravilno da sprovedu.

Potpuno aktiviranje viših čakri, pete, šeste i sedme, u višem, intelektualnom centru, stvar je individualnog razvoja i svesnog napora, duhovnog rada na sebi, i njihov puni potencijal ostvaruju samo malobrojni pojedinci, ali on nikome nije onemogućen i svima je dostupan. Ako se ne ostvaruje to je jedno zbog pogrešnog rada nižih centara i neznanja. Tako je peta čakra sposobnost komunikacije na osnovu sve prethodne zrelosti stečene razvojem svesti kroz niže čakre. To su sve reči mudraca koje se dokazuju kroz vreme. Šesta je sposobnost ispravnog viđenja svih stvari. Sedma je čista svest o sebi.

Iako ovde govorimo o postepenom aktiviranju čakri, pod time mislimo na njihovo potpuno aktiviranje i ostvarenje njihovih potencijala. Sve one, međutim, već deluju u svom osnovnom obliku. Prva čakra nam daje svu životnu energiju; druga svu radost u čulima, zabavu i zadovoljstva; treća nam omogućava svest o zajedničkom radu, uvek kada nešto radimo zajedno sa drugima, na nekom zajedničkom cilju, mi koristimo potencijal treće čakre; četvrtu srčanu čakru koristimo pri svakom ispoljavanju emocionalne zrelosti, ljubavi i saosećanja, odnosno

istinskog razumevanja i doživljaja jedinstva sa celinom; petom čakrom govorimo i izražavamo svoju zrelost; šestom opažamo sve što se može opaziti, pa i ono što nadilazi čulno opažanje. Sedmom smo povezani sa svešču naše duše, sa božanskom svešču koja sve omogućava. Od nje nam pristiže svest u sve ostale čakre. Zato se svaka čakra ostvaruje jačanjem same svesti u njoj. Ispravnim radom čakri svest se vraća samoj sebi, u *sahasraru*, u *samadhi*, u jedinstvo svesti i postojanja.

Uvek kada radimo pozitivno i ispravno mi uzdižemo svest iz niže u višu čakru. Kada radimo negativno i destruktivno mi spuštamo svest u niže centre.

Kroz jedan normalan individualni život energija se kreće i uspinje tim redom, čakre se tako aktiviraju i čovek se tako razvija. Sve nenormalno u čoveku i ljudskom društvu nastaje kada se taj razvoj spreči i blokira u prva tri centra, ili kada se rad energetskih centara međusobno pomeša i tako poremeti. Vidimo da se na kraju božanska svest spaja u najvišoj čakri sama sa sobom kroz probuđenog čoveka, u *samadhiju*. Božanska svest kao безусловna ljubav je najjača sila egzistencije. Ona sve podstiče i ona najviše privlači. Oko nje se sve vrti. Ona je u svakom čoveku dostupna kroz četvrtu, srčanu čakru, kroz iskustvo ljubavi. Da bi se ceo taj psihoenergetski razvoj do kraja dobro odvijao, neophodno je da čovek već na početku svoga života ima iskustvo безусловne božanske ljubavi kako bi pre svega imao svest o njoj, da ona uopšte postoji na ovom svetu, jer mnoge grubosti ovoga sveta to skrivaju. Tu božansku безусловnu, apsolutnu ljubav i dobrotu dete može i mora da iskusi samo kroz roditeljsku ljubav i majčinski zagrljaj i nežnost. Samo to je dovoljno za ceo život, da bi čovek znao da to postoji, da je moguće, i tako mogao da je pravilno razvije kroz sve svoje energetske centre i prenese to iskustvo na drugoga. Onaj ko to nije doživeo u

detinjstvu i ne zna ili ne veruje da to postoji, da su bezuslovna ljubav i dobrotu mogući na ovom svetu, pošto je to najveća privlačna snaga i motivacija, tražiće to na sve moguće načine celog života, pa i one devijantne. Svo ljudsko stvaralaštvo počiva na toj težnji. Tako nastaje i svo zlo među ljudima: zbog nedostatka iskustva ljubavi i dobrote, zbog neverovanja da su oni uopšte mogući uvek i svuda. (Ne kaže se slučajno za nekog nasilnika da 'njega majka nije dovoljno volela'. To je često pravi razlog njegovog nasilništva.) Sva pozitivna ljudska dela svedoče o različitim aspektima iskustva prisustva božanske svesti, ljubavi i dobrote, a sva zlodela o nedostatku tog iskustva.

Ovde treba napomenuti još dve stvari. Prvo, u starijim društvima, u prvobitnim ljudskim zajednicama na ovom svetu, pre svega kod Starih Slovena koja se nekada prostirala od Kine do Evrope, od Sibira do Tibeta, postojala je kultura koja je prirodno sprovodila svest u svakom pojedincu od nižih ka višim čakrama. Svi društveni običaji i norme su zapravo tome i služili.

Pojam *dharm*a u indijskoj tradiciji povezuje kosmički poredak sa ljudskim životom i razvojem. Međutim, *dharm*a je, kao i celo *vedsko* učenje u Indiji, samo degenerisani ostatak izvornog učenja slovenoarijevaca sa severa, danas poznatih kao Stari Sloveni, a nekada kao Sorabi ili Srbi.

Druga važna činjenica koju treba znati o radu čakri, posebno o njihovom poremećenom radu, jeste to da vladari ovoga sveta, koji izazivaju sva negativna iskustva na ovom svetu, kao i materijalni razvoj, posebnu pažnju usmeravaju na remećenje rada prvih triju čakri, pre svega kroz poremećaj seksualnosti, najčešće tako što sve perverzije i nesvesne razuzdanosti nižih centara svesti prikazuju kao 'ljudska prava i slobode'. Time se zapravo pervertuju istinska ljudska prava i slobode. Zapravo oni samo rade

svoj posao, izazivaju stanja suprotna od normalnih, pa tako i svest usmeravaju u suprotnom smeru, na niže umesto na više čakre. To rade zato da bi čovek sam, snagom sopstvenog iskustva svega pogrešnog, došao do svesti o ispravnom. To je po zakonima ovoga sveta (dijalektike suprotnosti) jedini način da se svest ispolji u potpunosti. Svest ne može da se ispolji podstaknuta nečim drugim i spolja, izvan našeg bića. Svest može da se ispolji i aktuelizuje samo pomoću same svesti, a svesti nema bez iskustva postojanja. Takva je priroda svesti.

ENERGETSKO AKTIVIRANJE ČAKRI

Budući da se povezanost svesti sa postojanjem ispoljava kao energija, kao životna energija, *prana*, ali i kao snaga koju ulažemo u svaki rad i delovanje, ovo kretanje svesti između nivoa postojanja, odnosno čakri, doživljava se istovremeno i kao energetski fenomen. Značajnije i naglo kretanje te energije duž čakri ispoljava se kao ona jeza puna ushićenja koja nas obuzima i uzdiže se duž kičme kada doživimo neko otkrovenje, kada učinimo nešto zaista dobro, lepo i značajno. I stanje energije utiče na stanje svesti.

Svako svesno uzdizanje u veće razumevanje i kreativnije delovanje praćeno je energetskim uzdizanjem, povećanjem energije. Takav veći spoj svesti i energije se naziva 'pozitivna energija'. Što energiju koristimo svesnije, to je pozitivnija. Svaki pad svesti u niža i uslovljena stanja uvek je praćeno gubitkom i padom životne energije. To se i u iskustvu određuje kao 'negativna energija'. Ona je uvek praćena pomračenjem svesti. Osnovna odlika pozitivne energije jeste nadilaženje mehaničkog uslovljavanja, ona se širi i daje iz sebe, jer je suština svesti moć prepoznavanja da je sve povezano u jedno. Osnovna osobina negativne energije jeste izolacija od celine, potreba da se ona uzima od drugih bića ili da se nasilno razmenjuje usled nedostatka svesti o jedinstvu postojanja, kao i sveprisutnosti energije i svesti.

Priroda energije u nižim čakrama jeste da je ona više hercijanska po svom talasnom svojstvu. To znači da je više polarizovana, linearna i prikladna trodimenzionom svetu. Ovo se odražava na psihu tako da se i ona više polarizuje, a to znači da je više podeljena na prividne suprotnosti i u sukobu, sama sa sobom i sa spoljnim svetom.

Ova polarizacija daje veću napetost.

Veća napetost daje individualnom umu (egu) veću iluziju snage, značaja i važnosti. Stoga, kada je um izložen većoj snazi energetske polarizacije, on to tumači kao veću životnost i veću realnost. Zato niže čakre imaju tako snažnu privlačnost. One samom svojom energetskom polarizacijom daju privid da su važnije i realnije, to stvara veću identifikaciju za slabu svest, svest se lakše identifikuje za njihovu realnost, punu sukoba i strasti. Zato je ljudima teško da se uzdignu od svojih strasti i navika. Snaga privlačnosti najnižih psihoenergetskih centara, koje su maksimalno polarizovane, uzrok je svim inkarnacijama i padu čovekovom u niža stanja svesti, sve patnje. Otuda potiče sav dualizam u čoveku, da je vezan strastima, iluzijama materijalnog postojanja, dok istovremeno može povremeno da bude svestan same svesti i njene nezavisnosti od svega. On je toga svestan kao svoje niže i više prirode.

Energetsko uzdizanje čakri najbolje se može razumeti kroz prirodu njihovih frekvencija. Prva čakra, *muladhara*, maksimalno je hercijanska, dok je poslednja čakra, *sahasrara*, maksimalno ne-hercijanska. Zato je prva maksimalno polarizovana na suprotnosti i svoju prirodu najotvorenije ispoljava kao čista energija i njeno dejstvo je najviše materijalno. Sedma čakra je iz istog razloga najviše suprotna materijalnosti i najbliža jedinstvu suprotnosti. Sve čakre između njih samo predstavljaju faze od ispoljavanja čiste energije do čiste svesti. Sve čakre zajedno predstavljaju jedinstvo energije i svesti, odnosno ispoljenog postojanja i svesti u svim mogućim fazama, od hercijanske do ne-hercijanske.

To u praktičnom životnom iskustvu znači da prva čakra obezbeđuje čistu životnu energiju, odnosno energetsku celovitost našeg bića. Najbolje se ona vidi kod mladog bića koje je energetski celovito toliko da ima moć pot-

pune regeneracije. Druga čakra deluje tako da izvorna energetska celovitost počinje da se deli i polarizuje, što se ispoljava kao seksualnost. Od tada se energetska celovitost postiže i obnavlja kroz direktan odnos sa energijom suprotnog pola(riteta). To je takođe uslov za nastanak novog života (začeca). U činu tog sjedinjenja postiže se za trenutak ekstaza spoznaje izvornog jedinstva svesti i postojanja, orgazam. U trećoj čakri energija se razmenjuje sa širom okolinom i sa svim drugim objektima i sadržajima postojanja, koji nisu vezani samo na biološki odnos, kao u drugoj čakri, već se proširuje i na sve životne sadržaje koje ljudi mogu zajednički da dele. I na taj još širi način razmene i odnosa, energija postiže svoju celovitost. U četvrtoj čakri razmena energije postaje maksimalno široka i svestrana, odnosi se na sve objekte i sadržaje postojanja, bez ikakvih razlika i ograničenja u odnosima i sadržajima. Tu po prvi put hercijanske frekvencije energetskog ispoljavanja (prve tri donje čakre) gube prevagu i izjednačuju se ili prelaze u ne-hercijanske, odnosno fizičko-energetsko iskustvo postojanja prelazi u duhovno i svesno (tri gornje čakre). Tu svest o energetskom jedinstvu svega doživljavamo kao ljubav. U toj čakri, *anahata*, koja je centralna i središnja, vrši se tačna razmera i vaganje ispoljenog i neispoljenog, materijalnog i svesnog, duhovnog, spoljnog i unutaršnjeg. To odmeravanje i nalaženje tačne mere i smisla kroz energetski doživljaj razumevanja svega, jeste emocionalna zrelost, što je opet sposobnost ljubavi. Drugim rečima, ljubav ovde postaje uslov za ispravno razumevanje svega, uslov za svako dalje osvešćenje. Na kraju će i konačno buđenje naći svoju ravnotežu u ispravnom radu ove čakre.

Sledeći oblik postojanja u cilju energetske celovitosti odnosi se na razmenu iskustava i informacija. To je peta čakra, *vishuddhi*. Sledeća je potpuna spoznaja i percepcija

energije kao oblika svesti u šestoj čakri, *adna*. Tu se konačno spajaju energija i svest, odnosno energija, svaki oblik postojanja se prepoznaje kao svest, i svest kao svaki oblik. Kada se to ostvari onda se događa sama transcendencija oblika i svesti u sedmoj čakri, *sahasrari*.

Na taj način postojanje kroz sve čakre prelazi iz grubog fizičkog ili hercijanskog stanja u sve suptilnije nefizičko ili ne-hercijansko stanje. Na taj način ta dva stanja iz svoje prividne suprotnosti - koja daje privid ispoljenog sveta - postaju jedno stanje božanske svesti, svesti duše.

Da bi se energetske čakre uskladio i tako omogućilo njihovo uzdizanje ka višim stanjima svesti, ka višim čakrama, potrebno je raditi na čakrama sa dva aspekta: energetske i psihološke, odnosno svesno.

U sistemu rada G. I. Gurđijeva odnos energije i svesti je izražen pojmovima 'rad na biću' koji se odnosi na energiju, i 'rad na znanju' koji se odnosi na svest. Veoma je važno da oba rada budu usklađena i ravnomerna. Rad na biću sastoji se iz raznih vežbi koje podižu energetske potencijale tela. On utiče na stanje svesti. Ukoliko taj rad ne prati rad na znanju, koje je razumevanje smisla celog procesa, odnosno objektivna svesnost i razumevanje šta je energija, kojim pravim ciljevima treba da posluži i kako deluje na svest, onda dolazi do njihove neravnoteže koja ceo čovekov razvoj usmerava na pogrešnu stranu. Isto tako, ako rad na znanju ne prati odgovarajući rad na biću, akumuliranju i upotrebi energije, onda takva svest neće biti delotvorna, ostaće apstraktna. Neće imati energiju da ostvari svoje potencijale.

Energetski rad na čakrama sastoji se od ispravne ishrane i određenih vežbi.

Svesni rad na čakrama sastoji se od jačanja samog prisustva svesti i razumevanja rada i delovanja u svim stanjima svesti, svim čakrama. To je praksa meditacije.

Ispravna ishrana je osnova za rad čakri, posebno prve tri niže. One više zavise od kvaliteta energije, a energija im dolazi dobrim delom kroz ishranu. Sirova biljna hrana je idealna za skladan rad nižih centara. Grublja hrana (kuvana, nevegetarijanska) ojačava rad ovih čakri i one se teže nadilaze. Usled nedostatka svesti a viška energije, rad ovih nižih čakri se lakše i remeti.

Postoji više vežbi za 'uzdizanje energije' kroz čakri, cela *hatha joga* je namenjena tome, i dobar deo tantričkih vežbi, koje uključuju imaginaciju (*yantra*) i zvučnu vibraciju (*mantra*) vezanu za svaku čakru.

Međutim, većina tih vežbi je data sa nekih ideoloških predispozicija. Zato se njima nećemo ovde baviti jer ovde iznosimo samo objektivnu stvarnost u vezi čakri, odnosno jedinstva svesti i postojanja.

Stoga ćemo ovde predložiti samo dve vežbe koje su potpuno delotvorne više od ostalih, možda upravo zato jer su ideološki neutralne.

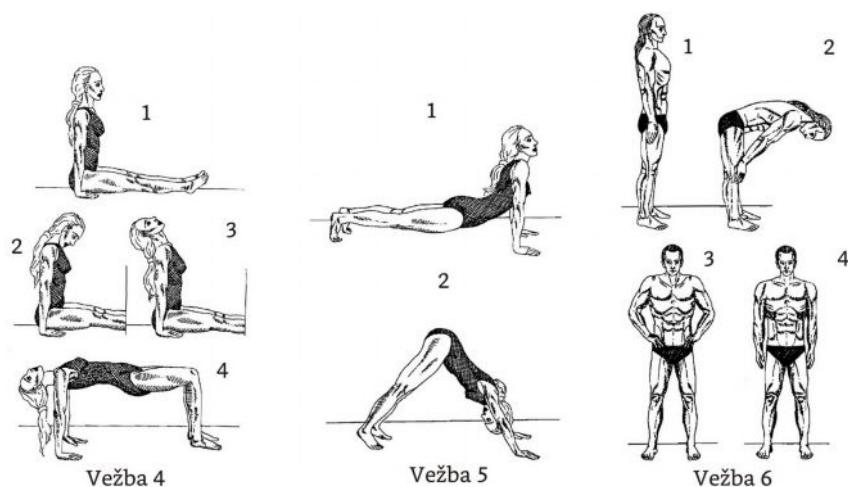
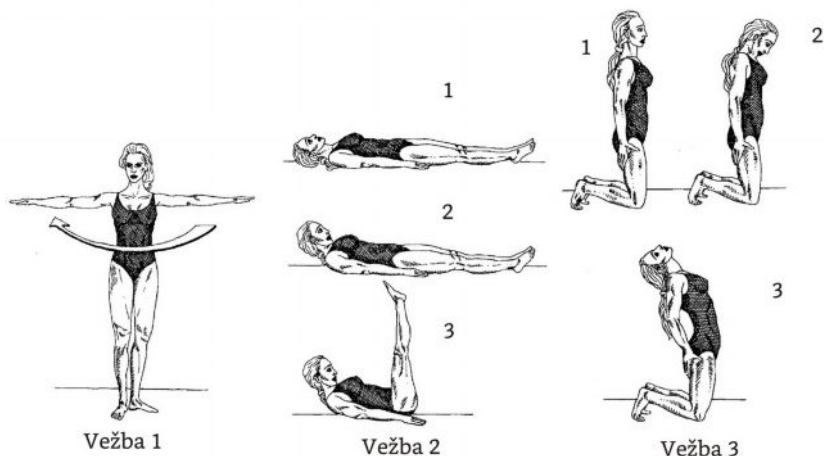
Prva je poznata kao *Tibetanske vežbe za podmlađivanje* koje je sakupio i izneo Peter Kelder u delu *Fontana mladosti (Ancient Secret of the Fountain of youth)*.

Druga je vežba 'kruženja svetlosti' preuzeta iz knjige *Tajna zlatnog cveta*, priručnika taoističke alhemije koju je preveo Rihard Vilhelm (*The Secret of the Golden Flower*), koju ćemo ovde izneti u obliku prilagođenom iskustvima iznetim u delu *Kundalini tantra* od Swami Satyananda Saraswati-a.

Ova dela je potrebno proučiti da bi sve ovo bilo jasnije.

FIZIČKE VEŽBE ZA SKLADNO AKTIVIRANJE ČAKRI

Vežbe koje slede preuzete su iz knjige Petera Keldera *Fontana mladosti* i predstavljaju univerzalne i svakom zdravom čoveku lako ostvarive vežbe za skladno aktiviranje svih čakri zajedno i održavanje zdravlja i vitalnosti.

Prvih pet vežbi se izvode zajedno, jedna za drugom. Šesta vežba se izvodi posebno.

Disanje kod prvih pet vežbi se izvodi tako što udišemo na nos uvek kada se zabacujemo unazad ili podižemo trup, a izdišemo na usta kada spuštamo noge ili trup.

Prvih pet vežbi aktiviraju sve čakre i podižu energiju u telu. Izvode se svakog jutra i uveče, u razmaku od 12 časova. Početnici treba da započnu sa po tri ponavljanja svake vežbe, da postepeno povećavaju broj izvođenja vežbi uvek na neparan broj, dok ne postignu 21. izvođenje odjednom svake vežbe. Od tada sve elemente ove vežbe rade po 21. put stalno, najbolje celog života. Prva vežba se izvodi okretanjem u krug, do 21. okreta.

Šesta vežba služi samo da nakupljenu energiju podignemo iz donjih u više čakre. Konkretno se odnosi na seksualnu energiju. Ova vežba se izvodi samo kada imamo višak seksualne energije i želimo da je preusmerimo naviše. Prvih pet vežbi snažno pojačavaju energetske potencijal u telu, a sa njim i seksualnu energiju, što je i dokaz delovanja vežbi. Ako nemamo višak seksualne energije ova vežba je nekorisna. Takođe je nekorisna ako osoba nije zrela za preusmeravanje energije iz seksualnosti u više oblike izražavanja i delanja, u više čakre. Takođe treba znati da su prvih pet vežbi nekompletne bez šeste.

Šesta vežba se sastoji samo od disanja. U položaju tela pod brojem 1. izdišemo kroz usta sav vazduh iz pluća i istovremeno se savijamo dok ne dođemo u položaj 2. na slici, kada bi trebalo da su nam pluća prazna. Zatim se sa tako praznim plućima uspravimo u položaj 3. sa rukama na bokovima i tako ostanemo koliko možemo da izdržimo bez vazduha. Kada više ne možemo da izdržimo samo opustimo ruke sa strane kao na slici 4. i pustimo da nam vazduh sam uđe kroz nos. Treba ravnomerno udisati

nekoliko puta dok se disanje ne povrati u normalu. Ponoviti vežbu samo nekoliko puta.

Ova vežba je moćno sredstvo za transformaciju seksualne energije u više centre. Ona deluje po principu vakuumske pumpe i trenutno oslobađa od nepotrebne seksualne napetosti. Pored njene jednostavnosti zaista tragikomično deluju svi oni bezuspešni pokušaji monaha i 'duhovnika' da obuzdaju svoju seksualnu energiju, najčešće potiskivanjem koje se ispoljava kroz mnoge devijantne oblike, često i pseudoreligiozne. Zapravo, najveći procenat pseudoreligioznosti sačinjen je od otrova potisnute seksualnosti.

Energija je uvek jedna ista. Ista energija pokreće seksualnost kao i um. Samo je pitanje kroz koji nivo svesti (čakru) deluje. Treba je jednostavno prvo dobro upoznati, prepoznati kako se izražava i nakon dobrog upoznavanja i razumevanja preusmeriti je na više centre.

Bez upoznavanja i potpunog razumevanja nije moguće preusmeriti energiju iz nižih u više centre. Razumevanje je u suštini ono što samo preusmerava i uzdiže načine delovanja, odnosno izražavanje energije. Razumevanje je svest, a energija uvek sledi svest, kao senka putnika prema svetlosti.

VEŽBA IMAGINACIJE I DISANJA ZA AKTIVIRANJE ČAKRI

Pored ovih vežbi za kompletan rad sa čakrama biće dovoljno izvoditi još samo jednu vežbu.

Najpre treba osvestiti položaje svih sedam čakri u telu u njihovim bojama. Zatim uz udisaj vazduha kroz nos vizualizovati belu svetlost kao mlaz koji se uzdiže od prve čakre do druge; kao da samo udisanje podiže i usisava svetlosnu energiju iz prve u drugu čakru; tada izdahnuti kroz usta. Zatim uz sledeći udisaj vizualizovati kao se beli mlaz svetlosne energije uzdiže od druge čakre do treće. Izdahnuti. Zatim isto to učiniti od treće do četvrte, od četvrte do pete; od pete do šeste čakre, i na kraju od šeste do sedme. Svakim udisajem podižemo svetlosni mlaz energije za po jednu čakru naviše. Kada dospemo do sedme čakre, onda vizualizujemo da se, zajedno sa dugim laganim izdisajem, bela svetlosti spušta kao tuš sa sedme čakre svuda oko tela na niže, do prve čakre, gde se opet skuplja i ponovimo ceo ciklus sedam udisaja i sedam podizanja belog energetskog mlaza, od jedne čakre do druge. Ovo se može nazvati kruženje svetlosti. Vežbu završavamo nakon trećeg kruga, a treći krug završavamo spuštanjem svetlosti, ne do prve čakre kao ranije, već samo do srca. Cela vežba se radi tri puta nakon čega se svetlosna energija smiruje u srcu.

Može se raditi posle ranije opisanih vežbi za aktiviranje čakri, a može i nezavisno od njih, kad god je moguće, a najmanje jednom dnevno.

PRINCIP OČUVANJA ENERGIJE RADI UZDIZANJA SVESTI

Jedan od najvažnijih činilaca osvešćenja svih čakri i postizanja *samadhija* jeste očuvanje energije u telu. To je zato što je energija fizički odraz svesti, ono što svest čini u postojanju, energija je snaga delovanja svesti u telu i postojanju, dok je svest namera ili svrha po kojoj energija deluje. Tako su energija i svest dva aspekta iste stvari, jedne grublje i druge finije.

Zato je za jačanje prisustva svesti u telu neophodno jačati prisustvo energije. To drugim rečima znači: ***neophodno je sačuvati energetsku celovitost prve čakre u svim ostalim čakrama, odnosno, načinima postojanja i stanja svesti.*** Ovo je neophodno zato što kada svaka čakra radi sa punim energetskim potencijalom, onda i svest kroz svaku čakru ostvaruje svoj puni potencijal.

Osnovni oblik razmene energije u telu je seksualna energija. Nosioci te energije su polne ćelije. Stoga da bi se energija održala u telu do punog potencijala neophodno je sačuvati polne ćelije. Polne ćelije se stvaraju zajedničkim radom svih žlezda endokrinog sistema. To znači da sve čakre učestvuju u njihovom stvaranju. Zato kada gubimo polne ćelije kroz seksualnost koja ne daje nov život, onda gubimo potencijal svih čakri. Od presudne je važnosti da sačuvamo polne ćelije da bismo tako lakše uzdigli svest do najviše čakre. Kada se ne izlučuju već ostanu u telu, polne ćelije se integrišu u krv i pojačavaju rad neurotransmitera u mozgu, pojačavaju percepciju. Otuda ljudi koji žive u apstinenciji znaju da tako imaju bolje pamćenje, koncentraciju i čak sposobnost natčulne percepcije.

Dovoljno je samo očuvanje energije čiji su nosioci u telu polne ćelije. Ona će prirodno sama rasti od nižih ka

višim centrima sve do vrha, do sedme čakre. To deluje slično punjenju posude vodom do vrha. Ako imamo rupicu na dnu kroz koju voda ističe, nećemo je nikada napuniti do vrha. Slično tome treba zaustaviti oticanje energije kroz niže čakre da bi se ona sama ispunila do vrha. Energiju gubimo pogrešnim radom centara i negativnošću. Tačnije rečeno, negativnost je samo posledica pogrešnog rada psihoenergetskih centara. Zaustavljanje gubljenja energije moguće je samo potpunim svesnim upoznavanjem rada nižih čakri, razumevanjem. A kao dopunska pomoć mogu da posluže i date vežbe.

Očuvanje polnih ćelija, seksualne energije, i njeno preusmeravanje na više centre, nauka tantre naglašava kao osnovnu stvar u praksi buđenja ili prosvetljenja. Da ne bi došlo do opasnog i štetnog potiskivanja seksualne energije, tantra uči da se to postiže osvešćenjem same seksualnosti, kroz seksualni čin, ali bez ejakulacije i orgazmičkog pražnjenja energije. Tako se ceo čin premešta u višu, srčanu čakru, *anahata*, tada se nadilazi sam seks i doživljava pravo vođenje ljubavi. Četvrta, srčana čakra je spoznaja energetske suštine postojanja, a kada se spoje svest i energija to se doživljava kao ljubav, jer energija sve povezuje, otuda ljubav teži jedinstvu sa voljenim. Ljubav se vodi radi najdubljeg doživljava drugog bića, a ne samo njegovog korišćenja radi zadovoljenja ličnih želja. Ljubav se vodi samim dodirom i pogledom, a iznad svega zajedničkim razumevanjem, zajedničkim osećanjem i zajedničkom spoznajom, i to prema celom postojanju, a ne samo prema jednom telu. Celim bićem, i u svim aspektima života, a ne samo polnim organima. Zato ljubav uvek daje, a ne traži. Vođenje ljubavi znači uživanje u svesti duše zajedno sa drugom dušom; zajedničko uživanje u svesti postojanja. Rezultat takvog vođenja ljubavi nije naglo i kratkotrajno pražnjenje i ekstaza kao u običnom seksualnom

odnosu, već stalna ekstaza najdublje ispunjenosti spoznajom, razumevanjem i smislom, a to znači ljubavlju. I energijom. Ako sačuvamo polne ćelije koje daju nov život, one će oploditi nas same, ispuniće nas stalnim blaženstvom, trajnim orgazmom. I podmlađivaće naše telo.

Iskustvo orgazma inače nije ništa drugo do kratkotrajno iskušenje blaženstva potpunog sjedinjenja svesti i postojanja, *samadhija*. Zato je orgazam tako privlačan. Ako sačuvamo svu svoju energiju bićemo u takvom stanju trajno.

Zapravo ispravan rad svake čakre, i svih čakri zajedno, ne zavisi ni od čega drugoga nego od ravnoteže energije i svesti u svakoj čakri. To znači od ravnoteže i jedinstva naših misli i dela, svesti i volje, znanja i rada. Uostalom, zato čakre i postoje, da povežu svest i postojanje kroz naše biće.

Povezanost energije i svesti jasna je već zbog same prirode energije i svesti. Energija znači biće u kretanju i delanju, a svest se uvek izražava kao biće, postojanje. Stoga nema jednog bez drugog.

Naše telo je mikrokosmos. Sve što je u kosmosu, u telu je sažeto. Energija je sve što se u kosmosu događa i može da bude, energija je sažeto zbivanje svega. Slično kao što smo rekli i za misao da je informacija za oblikovanje, da misao i oblik postoje paralelno i da su jedno iako izgledaju odvojeni zbog različitih dimenzija zbivanja, tako da spolja imamo oblik, a u nama misao o obliku. Isto je i sa energijom i zbivanjem: energija je najfiniji izraz zbivanja, ona je potencijal (informacija) za svako moguće zbivanje, nijedno zbivanje nije moguće bez energije. ***Ono što se spolja događa kao zbivanje sveta, to se u nama događa kao čista energija.*** Jer ono što je informacija za oblikovanje, to je energija za zbivanje. Energija je najfiniji oblik zbivanja, informacija za zbivanje.

Svo zbivanje svoj ishod nalazi u svesti, u spoznaji smisla zbivanja. Stoga, da bismo došli do najviše svesti, do ishoda zbivanja, svako moguće zbivanje moramo da iskusimo najpre u sebi, kao mikrokosmosu, u svom telu moramo da pobedimo sva iskušenja svih nižih čakri, svih nižih stanja svesti i zbivanja. To postizemo tako što ćemo potencijal svih mogućih zbivanja, u svom izvornom informacionom obliku, kao energiju, da sačuvamo i sažmemo u sebi. Tako osveščavamo zbivanje u sebi. To je značenje očuvanja i uzdizanja energije duž čakri radi svesti. Čuvajući energiju u sebi mi čuvamo sve mogućnosti zbivanja u njihovom izvornom informacionom obliku. Otuda što više imamo energije, više imamo i svesti. Da bismo bili najsvesniji moramo da obezbedimo sav potencijal bića i postojanja (energiju) pre svega u sebi samome. ***Ako nemamo energije onda nemamo ni potencijal svih mogućih zbivanja u sebi, u telu, i zato nećemo imati šta da osveščavamo u sebi, jer svesti nema tamo gde nema šta da se osveščava. Zato svesti ima samo tamo gde ima energije.***

Ne smemo nikada osvešćenje da projektujemo spolja. U nama se sve rešava. Zbog sveprisutne energije, zbog spajanja svesti i postojanja kroz čakre, samo ono što osvestimo, spoznamo, savladamo i nadiđemo u sebi, to ćemo moći da osvestimo, spoznamo, savladamo i nadiđemo i spolja, u svetu. Nikada to ne ide obrnuto. Postojanje ne dolazi do svesti o sebi, o smislu zbivanja tamo negde u nekom kamenu ili životinji, već je za tu svrhu stvorilo naše telo, sa svim čakrama, kao najpogodnije mesto u kome će da dođe do konačne svesti o sebi. Zato u našem telu mora da bude sakupljen sav potencijal postojanja - energija - da bi se izrazio sav potencijal svesti. Zato što su oni u svom krajnjem ishodu jedno isto.

OSNOVNI PRINCIPI UZDIZANJA SVESTI KROZ ČAKRE

Svest je kao izvor postojanja prisutna svuda, u svim čakrama, ali čakre kao psihoenergetski centri postoje da bi se svest aktuelizovala na određeni način. Način aktuelizacije ili delovanja svesti u svetu, ili biću, jeste određena čakra. Stoga prisustvo svesti u određenoj čakri pre svega se odnosi na način na koji postojimo i delamo. Samo se radi o aktuelizaciji svesti, a ne njenom dovođenju u određenu čakru. Ona je već tu, kao uslov samog života, pitanje je samo šta radimo sa njom.

Zato kada se kaže da treba da aktiviramo određenu čakru, onda se pod tim misli da treba da delamo u skladu sa nivoom svesti koji je svojstvo te čakre.

Svaka viša čakra se aktivira osveščavanjem delovanja niže čakre.

Da bi se svest sprovela na više nivoe nije potrebno ništa drugo činiti već samo uskladiti rad svake čakre da radi svoj posao za koji je predviđena, da se ne meša sa radom drugih, da se ne remeti rad psihoenergetskih centara. Sva drama ljudskih života i sva stradanja sastoje se samo iz poremećenog rada centara, čakri. Ni od čega drugoga.

Primer pogrešnog rada centara je jednostavan. Može, kao što je već navedeno, da se poremeti rad druge čakre, seksualnost, sa energijom i izražavanjem volje, treće čakre, i kada se svemu tome doda imaginacija uma iz viših centara, udružena sa snagom prve čakre koja svemu tome daje snagu sirove energije koja je sama sebi dovoljna, onda se dobije poremećeno seksualno ponašanje, ili je rad uma opterećen nižim oblikom ponašanja, seksualnošću i materijalizmom. Rad svake čakre je ispravan samo kada je ograničen na svoj nivo. Seksualnost je ispravna

samo kada služi svojoj svrsi, ali kada se pomeša sa drugim centrima onda se remeti rad i seksualnosti i drugih centara. Ne postoji ništa loše u radu nijedne čakre. Loše nastaje samo kada se njihov rad poremeti i kada zato ne rade svoj posao za koji su predviđene.

I u svakoj pojedinoj čakri postoje dva dela, niži i viši, mehanički i svesni deo, pri čemu treba da ojačamo prisustvo svesti u svesnom delu, a to se radi osveščavanjem, nižeg, mehaničkog delovanja same te čakre.

Uvek je, dakle, u pitanju samo osveščavanje i razumevanje. Ono nas jedino uzdiže u viša stanja postojanja. Ali uzdiže nas samo osveščavanje i razumevanje koje je povezano i usklađeno sa našim delovanjem (energijom). Ta povezanost je nužna zato što niti je moguće ispravno delovanje bez svesti, niti se ispravna svest u postojanju može izraziti bez ispravnog delovanja. Podsetimo se da energija predstavlja delovanje.

Međutim, kada govorimo o svesti onda mislimo na kvantno polje i njegovu ne-hercijansku prirodu postojanja. To praktično znači da pri uzdizanju svesti i energije u više čakre treba osnaživati ne-hercijanska svojstva. Koja su to svojstva? To je pre svega bezvremena prisutnost ovde i sada koja dolazi kao posledica nezavisnosti svesti od sadržaja uma; stanje bezvremene sadašnjosti kao jedine stvarnosti; da ne treba u budućnosti da se ostvari nešto nameravano, već da je to već ostvareno ovde i sada; osećaj da se ne krećemo kroz prostor već da se sam prostor kreće oko nas; da nema bitne razlike između naše unutrašnjosti i spoljašnjosti, da je spoljni svet samo odraz svesti u nama, pri čemu sinhroniciteti pokazuju i dokazuju spajanje svesti i događaja. Dakle, ne-hercijansko stanje svesti spaja nas sa univerzalnim kvantnim poljem u kome sve već postoji na bezvremen i suptilan način, pa tako i pun potencijal svake čakre.

Hercijanska svojstva pripadaju mehaničkom delovanju svake čakre, i mehaničkom, uslovljenom delanju uopšte. Pre svega linearnom vremenu i na njemu zasnovanoj uzročnosti. Ne-hercijanska svojstva svake čakre pripadaju svesti i svesnom delovanju, nezavisnom i slobodnom, sveprisutnom.

Praksa meditacije je jedina praksa osnaživanja ne-hercijanske svesti kvantnog polja.

Pod meditacijom mislimo na čistu praksu transcendencije uma (mentalnog mirovanja) koja postoji u praksi ranog budizma (*dhyana*), u zen budizmu (*za zen, šikan taza*), a koja je opisana na početku dela *Izreke o jogi* od Patanjđalija.

Osnovno ne-hercijansko svojstvo kvantnog polja jeste statičnost i samodovoljnost, potpunost. To se na našem fizičkom planu svodi na mirovanje bića koje proizvodi osećaj savršene potpunosti i ostvarenja, blaženstvo pronadenosti sebe i svoje suštine. Kada je naše biće u celosti mirno dok sedimo u meditaciji, od najgrubljeg fizičkog kretanja, do najfinijeg mentalnog mirovanja, onda se usklađujemo sa stacionarnim, ne-hercijanskim, univerzalnim kvantnim poljem. Zato je meditacija direktan put do ne-hercijanske, kvantne svesti, odnosno do izvora samog postojanja.

Osnaživanje ne-hercijanskog stanja svesti odnosi se koliko na mentalno mirovanje toliko i na energetsko usklađivanje. Jer energija je biće u pokretu i delovanju, svest u pokretu i delovanju. Otuda ne možemo ništa da učinimo svešću ako to nije praćeno sa energijom, delovanjem, načinom na koji koristimo svoju životnu energiju. I energiju moramo da dovedemo u ne-hercijansko stanje vibracija. To se čini potpunim razumevanje prirode našeg delovanja na energetskom nivou, šta radimo i zašto, svesnim osvešćenjem delovanja. Osveščavajući svaki pokret

našeg bića, od osvešćenja disanja do najmanjeg pokreta koji činimo, dovodimo svoju energiju u sklad sa svešću, osveščavamo je i tako prevodimo u ne-hercijansko stanje. Ta praksa se u budizmu naziva *vipassana* i *satipatthana*.

Takvo osvešćenje se sistematski sprovodi na svim dimenzijama našeg postojanja: na fizičkom telu (zemlja), u osećanjima i emocijama (voda); izrazima volje i svake namere (vatra) i osvešćenjem samog uma odnosno misli (vazduh). Samo takva praksa je kompletna. Samo ona spaja sva stanja svesti u konačno sedmo stanje, sedmu čakru *sahasraru*, u *samadhi*, u jedinstvo svesti i postojanja.

Sve je to moguće samo zato jer to jedinstvo već postoji i sve drugo postoji samo na osnovu tog jedinstva. Sve što radimo na ovom svetu u svim svojim životima jeste da ponovo otkrivamo to jedinstvo. Božanska svest je jedina stvarnost i ništa ne može da postoji izvan nje. Mi smo je u *samadhiju* samo u sebi i kroz sebe potpuno individualno ispoljili, u svom *samadhiju* spojili smo božansku svest koja omogućava samo postojanje sa njom samom, tako što smo spojili svoju individualnu svest sa božanskom svešću.

Da oni već nisu u jedinstvu, njihovo prividno spajanje ne bi ni moglo da nam se dogodi.

Da bi se ono dogodilo čovek treba samo da osnaži ne-hercijansko stanje svesti, bezvremenu prisutnost ovde i sada. Tada će kroz takvog, probuđenog čoveka energija kvantnog polja moći da se ispolji i u svetu kada će tako osvešćen čovek moći da koristi neograničenu i sveprisutnu energiju koja počiva na ne-hercijanskim talasima, koje je otkrio Nikola Tesla.

Na koji način se praktično svest i energija uzdižu duž čakri? To je ključno pitanje svih koji se bave osvešćenjem. Odgovor je jednostavan i već smo ga izrekli: svaka viša čakra se aktivira osveščavanjem delovanja niže čakre.

Pre svega taj proces teži prirodno da se ostvari, ako se ne ostvaruje sam i prirodno, onda je to zato što ga je naš individualni um/ego poremetio. I to remećenje se stalno dešava. Svi naši životi se i zasnivaju na tom remećenju. Svest iskušava sve mogućnosti, a to znači i sve greške. Kada bi se spajanje postojanja i svesti kroz čakre odigravalo pravolinijski i odjednom, bez zastoja i padova, svest se ne bi ni integrisala sa svim aspektima i mogućnostima postojanja, ništa se ne bi ni osvestilo. Upravo padovi i oscilacije daju neophodno trenje koje raspaljuje energiju postojanja da se izrazi na sve moguće načine, da svest učvrsti svoje prisustvo u svim mogućim stanjima bića i postojanja. Samo tako ona može da raste ka sve višim čakrama.

Zatim sve čakre već rade svoj posao. Naš zadatak je samo da njihov rad osvestimo našim umom i tako ga potpuno aktuelizujemo u našem postojanju. Stoga se može reći da je svo aktiviranje čakri zapravo u osvešćavanju uma o njihovom radu. Kada se to dogodi, rad čakri obuhvatiće celo naše biće, svesno i nesvesno.

Kako to osvešćavanje čakri izgleda u iskustvu? Sve čakre rade zajedno i teško je u životu razlučiti njihovo delovanje, mada postoje neki opšti principi za svaku čakru. Sve čakre sačinjavaju lanac međusobnog delovanja. Taj lanac deluje pozitivno i čakre se ispravno izražavaju samo ako je svaka niža povezana sa višom. Ako je neka čakra zatvorena u sebe i ograničena samo na svoje funkcije, i još pri tome povezana samo sa nižom čakrom, onda se izražava negativno.

Prva čakra daje životnu energiju celom telu i svim ostalim čakrama. Kao takva je neutralna. Ona se uspešno ostvaruje kroz drugu čakru, gde se energija polarizuje i ta polarizacija se izražava kroz seksualnost. Tačnije rečeno,

polarizovana energija mora da se razmenjuje, da kruži kroz polove. Zbog toga sva bića postoje kroz dva pola. Seks je samo razmena energije kroz polove. Otuda se kroz seks začinje novi život i životna energija veoma zavisi od toga šta radimo sa energijom kroz seksualnost. Kada se prva čakra uspešno izražava kroz drugu, onda se životna energija (prva čakra) uspešno izražava kroz sve aktivnosti koje se odnose na jednostavnu razmenu energije kroz fizički dodir sa svim objektima, sa suprotnim polom, sa drugim bićima i sa situacijama (zabava, igra, sve vrste fizičkih kontakata i odnosa, i agresivnost u granicama normalnog izražavanja). Usled ispravne razmene energije, njenog ispravnog polarizovanja, i naše telo je zdravo i vitalno.

Bez prave povezanosti sa višim čakrama životna energija iz prve čakre postaje suprotnost životu, takav čovek smatra da mora da uzima životnu energiju na silu od drugih bića, pa to i radi na sve nenormalne načine. Svi abnormalni načini uzimanja životne energije, od ubistava do zlostavljanja i energetskog vampirizma u svakom obliku, nastaju usled blokade prve čakre i nepostojanja njene prave povezanosti sa višim centrima i svešću duše.

Druga čakra se ispravno aktuelizuje kroz treću čakru, kada energiju usmerimo na određeni viši cilj i svrhu, u razmeni sa drugim bićem ili sa celim društvom, interesima zajednice kojoj pripadamo u vremenu i prostoru. Ako svoju energiju razmenjujemo sa suprotnim polom tako da tu razmenu usmerimo na viši cilj, kao što je potomstvo i ostvarenje nekih ciljeva i ideala, onda smo uspešno aktivirali treću čakru. Uvek se priroda jedne čakre maksimalno ostvaruje kada je posvećena višim psihoenergetskim centrima. Tako je i seksualnost izvor maksimalne sreće samo ako je usmerena na više ciljeve, ako nije sama sebi svrha, a posebno ako nije usmerena na niži

centar. Tada postaje destruktivna. Jedan oblik destruktivnosti je i kada se energija u drugoj čakri ne razmenjuje kroz seksualnost sa suprotnim polom, već se to pokušava sa istim polom (ili još gore, sa nečim drugim). Tada se ne događa energetsko kruženje između polova i isceljenje koje vodi u više centre, već se rast blokira u drugoj čakri. Homoseksualnost (kao i sve druge seksualne perverzije) jeste energetski pogrešan čin, to je samo blokada energije u drugoj čakri.

Uspešno povezane i aktivirane prve tri čakre sprovode ispravnu razmenu energije, unutar svakog čoveka i u međuljudskim odnosima. Kada je seksualnost ispravna onda je protok energije od prve do treće čakre ispravan. Poremećaj seksualnosti (druga čakra) je u najvećoj meri uzrok svih ostalih poremećaja (prva čakra: psihofizičko zdravlje; i treća čakra: društveni život i životni ciljevi), kao što i ostali poremećaji uzrokuju poremećaj seksualnosti.

Bez prave povezanosti druge čakre sa trećom, energija u drugoj ostaje zatvorena i samodovoljna u najprostijoj razmeni između polova, ali tako postaje destruktivna, naime, tada usled nedostatka više svesti, i neutralnosti prve čakre odakle pristiže sva energija i sa kojom je jedino povezana, druga čakra svoju energetsku razmenu može da nađe u svemu i svačemu, ne samo u drugom polu iste biološke vrste. Energetsku razmenu može da obavlja sa bilo kojim objektom. Tako nastaju sve perverzije i opsesije (fetišizam), svi nezdravi međuljudski odnosi.

Treća čakra se uspešno aktuelizuje kada se spoji sa četvrtom čakrom. To znači kada osnova svih naših ciljeva i težnji počiva na ljubavi i razumevanju. Četvrta čakra je svest o sveprisutnoj energiji, da se ona ne odnosi samo na naše telo (prve dve čakre) niti na životnu sredinu i društvo (treća čakra) već na samo postojanje u celosti. Svest da

smo jedno sa celim postojanjem jeste ljubav. Zato možemo da volimo sve, i određeno biće i određenu stvar, mesto, muziku, knjigu, biljku, životinju... pa i ono što nije preporučljivo voleti.

Da bismo uspešno ostvarili treću čakru, na primer kroz decu i porodicu, ona neće moći da dela bez ostvarene četvrte čakre, bez sveprisutne ljubavi i emocionalne zrelosti. Upravo nas ostvarenje treće čakre, ostvarenje nekog životnog cilja, ili rođenje deteta, povezuje sa sveprisutnom energijom, sa celim postojanjem kroz četvrtu čakru. Naime, kada sasvim spoznamo to čemu smo težili kroz treću čakru, npr. rođenje deteta, onda u tome prepoznamo bezuslovnu ljubav božanske svesti. Kada sasvim spoznamo šta je jedno dete u svojoj suštini, a u detetu je lako videti svest duše jer je ona veoma blizu njegovom licu i pogledu, površini njegovog bića (naročito dok spava), tada spoznajemo sveprisutnost životne energije u svemu, u samom postojanju, i to je aktiviranje četvrte čakre. Isto važi za ostvarenje bilo kog životnog cilja, kada spoznamo suštinu svih ljudskih težnji (treća čakra) tada spoznajemo da su sve one samo ispoljavanje kreativne inteligencije božanske svesti u samom postojanju.

Kada treća čakra nije povezana sa višom četvrtom čakrom, kada je zatvorena u sebe i samo povezana sa nižim čakrama, prvom i drugom, onda se događa nenormalno ispoljavanje moći i svih pogrešnih ciljeva, diktatura jednoulja, u samom čoveku, porodici ili društvu. Ovde nastaju svi ciljevi koji nemaju osnovu u razumevanju i ljubavi, koji se pravdaju izrazom da 'cilj opravdava sredstva', pri čemu se sredstva ne biraju jer nema povezanosti sa višim centrima i svešću duše. Takvi ljudi bezdušno gaze sve pred sobom na putu do svojih niskih ciljeva.

Povezivanjem prve tri čakre sa četvrtom ostvaren je rad instinktivnog ili motoričkog centra na pozitivan i kreativan način.

Da bi prve tri čakre ispravno radile, i da bi one međusobno bile ispravno povezane, neophodno je da budu povezane i sa četvrtom čakrom. Bez povezanosti sa četvrtom čakrom one po pravilu rade neusklađeno i pogrešno, što rezultira poremećenim životom. Kada su povezane sa četvrtom čakrom takvi ljudi uživaju u najvećoj sreći u privatnom i društvenom životu. Kada nisu povezane sa četvrtom čakrom, onda je takav život najčešće uzrok patnje u samom čoveku i društvu.

Kada je četvrta čakra uspešno povezana sa prve tri niže čakre, odnosno kada su se prve tri uspešno povezale i ostvarile u vezi sa četvrtom, tada četvrta čakra može da se poveže sa petom i tako uspešno aktuelizuje i sebe i sve niže čakre.

Povezivanje četvrte čakre sa petom odnosi se na izražavanje bezuslovne ljubavi i emocionalnog razumevanja prirode samog postojanja kroz misli, reči i dela. Naše razumevanje ne znači ništa ako ne možemo da ga izrazimo. Ljubav takođe nije ljubav ako je ne izražavamo. U izražavanju pokazujemo moć razumevanja. Izražavanje je osobenost pete čakre. U izražavanju se pokazuju sve slabosti i sve vrline našeg razumevanja i naša emocionalna zrelost.

Ispravno izražavanje nije moguće ako se ne zasniva na ispravnoj percepciji, opažanju i uvidu. To znači da se rad pete čakre, *vishuddhi*, potpuno ostvaruje kada je povezana sa šestom, *adna* čakrom. Ni percepcija nije ispravna bez izražavanja.

Čovek se razlikuje od svih ostalih bića po tome što je njegova percepcija nezavisna od vremena i prostora, ona nadilazi čulno opažanje. Čovekova percepcija je takva zato što se ne zasniva na telu i čulima već na čistoj svesti duše sa kojom je povezan sa svojim višim umom, koji nije u telu i zato nije ograničen čulnim opažanjem. Viši um čovekov predstavljen je čakrom *sahasrara*. Da bi čovekova percepcija bila ispravna i potpuna, šesta čakra *adna* mora biti povezana sa sedmom, sa *sahasrarom*.

Jedinu ispravnu percepciju i spoznaju čovek može da dobije od svog višeg uma preko kojeg je povezan sa svešću duše. U onoj meri u kojoj percepcija i spoznaja ne potiču od višeg uma i svesti duše, u toj meri su percepcija i spoznaja ograničeni i pogrešni. Koliko je naša veza sa svešću duše čistija i neposrednija, u toj meri je i naša spoznaja ispravna i potpuna.

Sedma čakra, *sahasrara*, uvek je povezana sa svešću transcendentalne duše, sa božanskom svešću koja sve omogućava. Ona je smeštena malo iznad temena glave, što ukazuje da je nezavisna od tela i uma. Ona ne zavisi ni od čega. To praktično znači da je božanska svest uvek s nama iako je mi zbog identifikacije sa telom i umom ne opažamo. Sedmu čakru ne možemo da aktiviramo, možemo samo da poremetimo rad ostalih nižih čakri tako da ne doživljavamo sve blagodeti sedme čakre. Sedma čakra se sama aktuelizuje ispravnim radom svih ostalih čakri.

Postoji i još jedan opšti i najdelotvorniji princip koji uzdiže svest i energiju ka višim psihoenergetskim centrima ili čakrama.

Prema svedočenju ljudi koji su hipnotičkom regresijom osvestili svoje postojanje između dva života, kao i

prema svedočenju mnogih koji su doživeli kliničku smrt ili stanje blisko smrti, u jednom bezvremenom trenutku sagledali su ceo svoj život, i tada su rekapitulirali sve što su činili, posebno šta su činili drugim ljudima. Ali istovremeno su mogli da dožive i to kako su drugi doživeli njihova dela prema njima. Dakle, mogli su da sagledaju svoja dela i subjektivno i objektivno. To se događa usled holografske prirode postojanja, sve je Jedno u božanskoj svesti, sve se odražava u svemu. Na osnovu takvog osvešćenja sama duša odlučuje kako će se sledeći put roditi da bi nastavila svoj razvoj i ispravila greške. Ta svest, kako su drugi doživeli naše postupke, jeste ključni princip koji nas vodi u sazrevanje tokom svih naših života. Njen značaj je toliki da su je duše donele na ovaj svet svojim sećanjem i postavile ga ovde kao temeljno načelo etike, koje glasi: (ne) čini drugima ono što (ne) želiš da drugi čini tebi.

Ovo temeljno načelo samorazvoja deluje i kada je u pitanju uzdizanje svesti kroz čakre. Ako se negativan rad neke čakre odnosi na neko naše delovanje prema drugim ljudima (negativnost uvek zaustavlja svest na određenom nivou i spušta je na niže frekvencije), onda će nas objektivna svest o tome kako to drugi ljudi doživljavaju uzdići na viši nivo, višu čakru. Kada u nama sazri svest o tome kako drugi doživljavaju naša dela prema njima, a vezana su za neku čakru, odnosno stanje svesti, tada se automatski uzdižemo na više razumevanje, na višu čakru ili više stanje svesti.

Negativan rad se ovde pretežno odnosi na prve tri čakre, razmenu energije na elementarne načine (prva), putem seksualnosti (druga) i volje za moć (treća čakra).

Ako se negativan rad neke čakre odnosi na aktivnosti koje nisu vezane za odnose prema drugim ljudima, već za neke naše lične osobine i navike, ista takva objektivna svesnost prema nama samima daće nam uvid kako to

deluje na naše biće (kao da je u pitanju naše delovanje na nekog drugog iz prethodnog slučaja), kako to sputava našu karmičku zrelost u kontekstu celog našeg života. Zaista, kada sagledamo neku našu lošu osobinu u kontekstu celog našeg života i smrti, onda odmah napuštamo svaku vezanost za nju i nadilazimo je.

Začetak ove zrelosti objektivne svesnosti prema sebi samome, prema pogrešnom radu nižih čakri, Buda je opisao rečima: "Gađenje je prevršilo meru".

Objektivna svesnost uzdiže energiju i postojanje na sve više nivoe. Ništa drugo. Uvek kada smo nečega, u sebi ili izvan sebe, objektivno svesni, mi to nadilazimo. Objektivno ovde znači suprotno od subjektivnog, ograničenog na bilo koji način. Objektivna svesnost znači svest o objektivnoj stvarnosti.

Stanje prosvetljenja ili *samadhija* u najvišoj čakri, *sahasrari*, je upravo stanje najobjektivnije svesnosti. To je svest naše duše koju ćemo inače imati nakon fizičkog života, kada se vratimo u svoje izvorno, autentično stanje (*svarupa*). Ono se zato naziva 'veliki *samadhi*', ili *maha-samadhi*. Svrha sveg našeg osvešćenja jeste da tu svest naše duše koju imamo nezavisno do tela i uma, pre i posle života na ovom svetu, imamo i za života, ovde i sada, dok smo u telu i umu. Uvek. Jer ona i jeste bezvremena.

To se postiže nestankom svih iluzija koje imamo o telu i umu, da smo u vremenu i prostoru kao odvojeni entiteti, da se razlikujemo od božanskog apsoluta koji je sve što jeste.

SAMADHI - JEDINSTVO SVESTI I POSTOJANJA

Prema biblijskom predanju Bog je stvorio svet za šest dana, a sedmoga dana se odmorio. To predanje zapravo govori o čakrama. Kroz šest čakri se sve ispoljava, a sedma je čista božanska svest o sebi. Šest čakri predstavljaju sve oblike postojanja, sedma je njihova transcendentija. U ljudskom iskustvu transcendentija je najviša spoznaja, potpuno objektivna svesnost, ali za razliku od svih ostalih stanja niže svesti, transcendentija se na zasniva ni na kakvoj aktivnosti ili sadržaju svesti, ona je čista predanost, koju je Buda prikladno opisao kao 'prestanak' ili 'utrnuće' (*nirvana*).

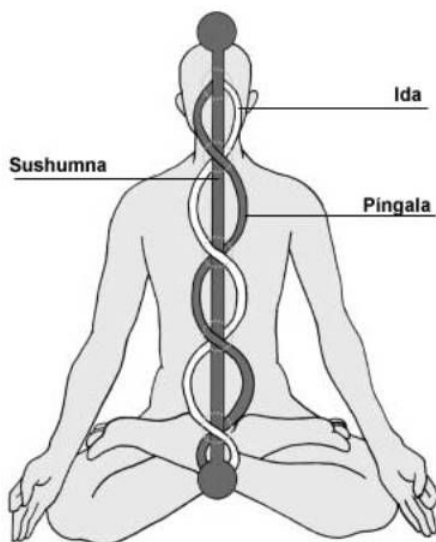
To je i logično jer svest jedinstva je svest kvantnog polja iz koga i u kome sve već bezvremeno postoji. Mi ovde doživljavamo samo pojedinačna ispoljavanja svih potencijala kvantnog polja u prividu vremena i prostora. Povratak u njega je stoga moguć samo predajom, prestankom i utrnućem svih iluzija. Taj povratak je takođe privid jer iz te božanske svesti koja je celina nismo mogli nikada izaći, ona je sve i ona smo mi sami; ona je izvor naše svesti. To je još jedan razlog zašto se u nju dospeva samo predajom. Č'an budisti to izražavaju rečima: kada je um miran neispravna gledišta nestaju sama od sebe.

Da bi predaja bila moguća neophodno je nadići sve iluzije; da bi se sve iluzije nadišle potreban je najjači potencijal čiste svesnosti udružene sa najvišim potencijalom energije, odnosno delovanja svesti.

Odnos svesti i njenog delovanja (energije, *prane*) prikazan je u klasičnoj jogi kao dve putanje njihovog kretanja, *ide* i *pingale*, koje kreću od prve čakre, ukrštaju se i prepliću oko svake čakre na svom putu do šeste čakre (*ađna*) gde se ponovo spajaju da bi omogućile svest jedins-

tva sedme čakre. *Ida* i *pingala* zapravo predstavljaju polarizaciju energije na osnovu koje ona deluje. Polarizacija energije je zapravo polarizacija na svest i delovanje. Svest je ne-hercijanska a delovanje hercijanska frekvencija.

Ukrštanje putanje svesti i energije na svom putu oko svake čakre ukazuje da je neophodna puna svest o mogućnostima svake čakre, svakog nivoa svesti, svih mogućih stanja i iskustava postojanja da bi se samo na osnovu punog iskustva postojanja uravnotežila objektivna svesnost koja je predstavljena središnjom putanjom, *šušumnom*, koja se proteže između *ide* i *pingale* i spaja prvu i sedmu čakru. *Šušumna* zapravo predstavlja ravnotežu svesti i energije, *ide* i *pingale*, ona spaja svest i postojanje sa svim čakrama, sa svim stanjima svesti, svim mogućnostima postojanja.¹¹

¹¹ Ista ideja je na Zapadu predstavljena Hermesovim ili Merkurovim štapom, kao simbolom nauke.

Otuda je veoma važno još jednom naglasiti značaj jedinstva svesti i energije, jedinstva misli i dela, svesti i celog života. Kao što se na tradicionalnim grafičkim prikazima *ide* i *pingale* jasno vidi, one se ukrštaju, odnosno spajaju u svakoj čakri, što ukazuje na spajanje energije (bića) i svesti u svakoj čakri. Sámó spajanje svesti i energije aktivira svaku čakru na ispravan način i uzdiže nas ka konačnom probuđenju ili ostvarenju, sedmoj čakri. Svaka čakra je neostvarena samo zbog nejedinstva svesti i bića, tj. energije, njihove neravnoteže. Nejedinstvo i neravnoteža naše svesti i delovanja, energije, svesti i bića, jeste jedini činilac koji nas zarobljava u nižim stanjima postojanja, jedini izvor negativnosti i patnje. Uvek kada se ukazuje na pozitivnost ili pozitivnu energiju koja nas uzdiže, pod tim se misli na jedinstvo naših dela ili energije sa svešču, na njihovu ravnotežu i sklad. To jedinstvo se jednostavno ostvaruje tako da sve što radimo, makar i najmanju sitnicu, treba da radimo celim bićem, ovde i sada, i da budemo objektivno svesni svega što radimo, kao svedok. To je nehercijanski princip svesti. Taj princip, kao i jedinstvo energije i svesti, *ide* i *pingale*, u *šušumni*, iskazan je davno rečima "budi ono što jesi", "budi ovde i sada", "probudi se".

Sámó prisustvo svesti je činilac koji uravnotežuje sve suprotnosti. Sámó prisustvo svesti teži da se sjedini sa postojanjem, jer ono nikada i nije bilo potpuno odvojeno od postojanja, svest je izvor postojanja. Stoga ne treba činiti ništa da bi se ostvarila najviša budnost, sedma čakra, osim biti objektivno, nepristrasno svestan svakog dela, kao svedok. Biti svestan tela i svega što telom činimo, svestan osećanja i svega što osećamo na bilo koji način, svestan izraza volje ili namere, i svestan samih misli. To znači biti svestan rada svih čakri, svih stanja svesti, na svim dimenzijama od kojih smo sačinjeni i u kojima postojimo. Na taj način je sama svest činilac koji

nas budi i ostvaruje. Uostalom i prosvetljenje nije ništa drugo do maksimalno pojačavanje same svesti. To je zato što ni postojanje nije ništa drugo do ispoljavanje same svesti. Oni se zajedno ostvaruju i sjedinjuju samim svojim prisustvom. Jedino ih ne treba razdvajati. A upravo taj privid njihove razdvojenosti jeste sav ovaj život koji doživljavamo, sav svet koji vidimo, sva patnja koju iskušavamo. Zato se kaže da je život samo san, da je svet iluzija. Pri tome se misli da je svet iluzija ako ga gledamo samo kao skup relativnih objekata, ali je stvaran kao apsolutna božanska svest. Svest i postojanje su jedno, jedna apsolutna božanska svest o sebi samoj, sve je samo to i ništa drugo ne postoji niti je moguće da postoji kao nešto drugo.

Ipak se događa ovaj privid njihove razdvojenosti. Zašto? Odgovor je da je upravo taj privid način na koji svest i postojanje postoje kao jedinstvo, a taj način je iskušavanje apsolutno svih mogućnosti postojanja i stanja svesti u težnji ka transcendenciji. Sve postoji kroz transcendenciju, kroz nadilaženje, i svest i samo postojanje nisu ništa drugo do jedan veliki proces postepenog nadilaženja. On se ispoljava kroz čakre tako što svaka predstavlja niže, odnosno više stanje svesti i postojanja, po jedan viši čin transcendencije.

U prvoj čakri božanska svest samo postoji, bez uma, u minimalnom stanju svesti. Ona je tu čisto postojanje koje se ispoljava kroz oblik minerala i kombinacije elemenata.

U drugoj čakri božanska svest postoji ali u nesvesnom stanju, kao u dubokom snu bez snova, ona je takva u biljkama. Ona tu oseća ali nema objektivnu svest o pravoj prirodi onoga što oseća, o sebi kao subjektu osećanja. Biljke sve osećaju, čak i naše misli i naša osećanja, ali iz toga ne razvijaju nikakvu višu svesnost i smisao, samo usta-

novljavaju na osnovu osnovne polarizacije iskustva postojanja. Svest i postojanje tu počinju da se polarizuju.

U trećoj čakri božanska svest ostvaruje polarizaciju na sve moguće načine i zato može da se povremeno budi i svesna je prirode događaja, može da se kreće i da reaguje, ali nedovoljno je svesna i smisla, subjekta koji je svestan, niti može da razume i poveže ulogu subjekta u objektivnom dešavanju, kao ni da ga pokrene na kreativan rad. To je svet životinja.

U četvrtoj čakri božanska svest po prvi put u postojanju potpuno razvija svest o smislu događaja, i o subjektu koji je svestan. Zapravo, nije moguće biti objektivno svestan smisla događaja bez svesti o subjektu koji je svestan. Stoga to uvek mora da ide zajedno. Koliko to ide zajedno, koliko smo svesni sebe kao subjekta u objektivnom događanju, toliko smo objektivno svesni samog događanja, odnosno postojanja i možemo konstruktivno da delamo na dalje dešavanje, da ga kreativnom radom menjamo u izvesnoj meri. To je čovek i svet ljudi. Tu se događa prvo povremeno buđenje božanske svesti o sebi, transcendentalne svesti.

U petoj čakri božanska svest stiće trajna iskustva prisustva svoje transcendentalne svesti u postojanju, ili gledano iz ljudske perspektive, čovek stiće trajna iskustva prisustva u božanskoj transcendentalnoj svesti. To je omogućeno izražavanjem svesti o božanskoj prisutnosti u postojanju (četvrta čakra), razmenom informacija o postojanju (peta čakra).

U šestoj čakri božanska svest se po prvi put direktno ispoljava u postojanju. Božanska svest je ono što čoveku, preko *adna* čakre, daje objektivnu spoznaju i potpunu percepciju. Potpuna percepcija ispoljenog sveta moguća je jedino sa potpunom percepcijom subjekta koji je svestan, same svesti kao takve. Tu se objektivna svest koja omogu-

ćava samo postojanje po prvi put prepoznaje kao svest subjekta, kao samosvest.

U *ađna* čakri svest koja omogućava samo postojanje po prvi put postaje svest o sebi, kroz čoveka. U *ađna* čakri se potpuno spajaju *ida* i *pingala*, energija i svest, postojanje se vidi kao svesno, svest se doživljava kao oblik postojanja. I obratno: čovekova svest o sebi (Sopstvo, *atman*) je u *ađni* božanska svest o sebi koja je svesna objektivnog postojanja. To se u Patanjđalijevoj nauci joge naziva *savikalpa samadhi*, ili svest jedinstva koja nije sasvim čista, nego je začinjena 'semenom' iskustva postojanja. Kada svest o sebi postane čista, tj. savršena, ona postaje transcendentalna, *nirvikalpa samadhi*, potpuno nezavisna od iskustva postojanja, nezagađena iluzijom postojanja.

Rekli smo da *sámo* postojanje počiva na svesti, celokupno postojanje je u svojoj suštini sama božanska svest o sebi. Zato u čistoj svesti o sebi, u sedmoj čakri, *sahasrari*, nema više nikakvih iluzija postojanja, nikakvih projekcija. Svaki oblik postojanja iz njene perspektive jeste pad svesti u neki oblik iluzije postojanja. Svaka niža čakra, ispod *sahasrare*, predstavlja sve veći oblik polarizacije, sve veći gubitak svesti o sebi, sve veći gubitak apsolutne ravnoteže suprotnosti, sve do najniže čakre gde princip suprotnosti postoji sam za sebe kao princip čiste energije.

U prvoj čakri stoji čista energija postojanja, odnosno postojanje je čista energija. U sedmoj čakri stoji čista svest postojanja, odnosno, postojanje je čista svest. Sve čakre su proces njihovog spajanja i razdvajanja, odnosno razumevanja svih mogućih stanja svesti i postojanja.

Prva čakra je krajnje hercijansko stanje, sedma čakra je krajnje ne-hercijansko stanje.

Da bi se postojanje potpuno ostvarilo, svest treba da se u samom postojanju kristališe u svom izvornom nehercijanskom stanju, čistu svest o sebi treba sjediniti sa

svim mogućim iskustvima postojanja, sa svim mogućnostima postojanja. To čini nauka *tantr*e i alhemije u svim svojim oblicima od najstarijih vremena, manje ili više uspešno. Iz te ezoterične nauke nastala je i egzoterična nauka koja je poznata javnosti i koja nam je izgradila svu civilizaciju. Sva materijalna kultura i nauka nisu ništa drugo do odraz spajanja svesti i postojanja kroz čoveka, odnosno čovekova sposobnost da sjedini svest i energiju, rad i delovanje u svetu. U tome je cela ljudska evolucija i istorija.

Ljudska evolucija i istorija se okončavaju i ostvaruju u *samadhiju*, u jedinstvu svesti i postojanja. Tada čovek počinje da postoji kao onaj koji jeste, kao svest božanske duše u svim oblicima i mogućnostima postojanja.

Ranije je svest duše gubila sebe samu usled identifikacije sa raznim oblicima postojanja, koji su na taj način bili jači od nje. Svaka niža čakra predstavlja oblik 'pada' svesti duše u niža stanja, ali i veću identifikaciju sa postojanjem. To su sve bili načini da božanska svest osvesti sve mogućnosti postojanja, sebe samu. Kada se 'vrati' sebi samoj, svom izvornom stanju u sedmoj čakri, u *samadhiju*, svom punom potencijalu, onda će moći da se kreće kroz sve mogućnosti postojanja, kroz sve druge čakre bez gubitka svesti o sebi.

U ovome je bio ceo proces: da božanska svest o sebi u svom najvišem potencijalu i čistoti bude prisutna i delotvorna u svim mogućim oblicima postojanja, u svim stanjima bića, bez identifikacije, nezavisna, kroz čoveka, kao čovekova svest duše - bez gubitka svog izvornog potencijala.

Taj se proces odvijao u tri koraka.

Naše iskustvo postojanja je najpre bila zaborav naše prave prirode, svesti duše, iskustvo samo hercijanske frekvencije fizičkog sveta, sa svim ograničenjima percepcije i moći delovanja. To je ovaj život poznat svima na ovom

svetu. **Prvi korak** u procesu samospoznaje bio je da se spozna prava priroda fizičkog sveta (*sat*, biće, postojanje), da on nije ništa sam po sebi i za sebe već je samo odraz ili projekcija univerzalnog polja postojanja, kvantnog polja, *akaše*, putem kojeg apsolutna božanska svest ispoljava sebe samu. Prvi korak se sastoji iz umne spoznaje, iz ispravnog razumevanja prirode stvarnosti. Kada ta spoznaja dovoljno sazri tako da više nije povremena već trajna životna realnost, ona tada obuhvata celo biće i delovanje, odnosno svest o stvarnosti obuhvata i energiju, delovanje u toj stvarnosti. U prvom koraku se samo povremeno prepoznaje stvarnost svesti i postojanja, stvarnost božanskog Apsoluta. To se naziva i *savikalpa samadhi* - *samadhi* koji je pomešan sa utiscima ispoljenog sveta.

Kada se udruže svest o stvarnosti i energija sa kojom živimo u toj stvarnosti, dolazi do **drugog koraka** u kome objektivni, materijalni svet nestaje i otkriva se čista svest (*čit*) kao suština samog postojanja, i tu svest otkrivamo kao svoju samosvest, kao svoju suštinu (Sopstvo, Jastvo, *atman*). U prvim trenucima takve spoznaje probuđen čovek nije sposoban da učestvuje u fizičkom svetu jer se on otkriva kao san za probuđenoga. Probuđeni više ne može da učestvuje u snovima. On je nezavisan od sveg postojanja. Sva stanja svesti, java, san i dubok san bez snova, smenjuju se pred njim kao svedokom. On ne može da bude identifikovan ni sa jednim objektom, već samo sa subjektom, sa samim sobom, sa čistom svešću koja sve omogućava, sa božanskom svešću, više ne može nikada da izgubi svest o sebi, da bude ono što nije, jer on uvek vidi samo postojanje kao odraz božanske svesti. Takvo iskustvo Buda je izrazio rečima: 'to nisam ja, to nije moje' - u pogledu tela, uma, ega, i svih stanja uma. To stanje se takođe izražava opisima sveta kao iluzije ili sna. Drugi korak je praktično govoreći, trajno ostvarenje transcen-

dencije, odnosno prirode same svesti božanskog Apsoluta. On se naziva *nirvikalpa samadhi* - *samadhi* bez ikakve iluzije u pogledu ispoljenog sveta.

Ova izvorna autentičnost i nezavisnost svesti od svake identifikacije sa bićem i postojanjem, u nauci Patanjđalijeve joge naziva se *kaivalya*. Reč *kaivalya* označava stanje onoga što je prosto, nepomešano ni sa čim, autentično, čisto, pa otuda sadrži ideju savršenstva i potpunosti. Ali sve to se zasniva na ideji izdvojenosti, nadilaženja, odnosno transcendencije. Savršenstvo i autentičnost čovekove svesti i suštine nisu mogući bez transcendencije, bez nadilaženja tela i uma. To je prikazano razmakom sedme čakre od tela, ona je malo iznad temena glave. Taj razmak označava da se do njega ne dolazi ni sa čim što potiče od tela i uma. Nikakvim naporom niti procesom. Postiže se samo predajom kroz samospoznavaju svih ostalih stanja svesti (aktuelizacijom ostalih šest čakri).

Sedma čakra (ili *nirvikalpa samadhi*) se aktuelizuje samo na dva načina: ili predajom ili samospoznavanjem. Samospoznavanje je put meditacije i discipline mentalnog mirovanja, direktne transcendencije uma. Ona se ostvaruje u praksi budističke meditacije (*dhyana, vipassana, satipatthana, zazen, šikan taza*; o detaljima prakse meditacije videti u mojoj knjizi *Sankhya*, poslednje poglavlje *Kaivlaya*). Meditacija jednostavno deluje tako da kada se naše telo i um potpuno umire, onda ne može da se dogodi ništa drugo do da se samo od sebe otvori ono što je iza tela i uma, svest višeg uma, svest duše, svest univerzalnog kvantnog polja koje sve omogućava i koje sve jeste, nezavisno od vremena i prostora. Kada prestanemo da je zamučujemo, onda se ona sama ispoljava. Telo i um se ne umiruju nikakvom prisilom već samo pažljivom spoznavanjem da nismo telo i um, nadilaženjem identifikacije sa telom i umom koja je osnova (metafizičkog i svakog dru-

gog) neznanja. Svo kretanje i zbivanje tela i uma spada u hercijanske frekvencije. Mirovanje ima ne-hercijansku frekvenciju kvantnog polja. U tome je sva tehnika meditacije. U tome ne sme biti nikakvog ideološkog niti religijskog sadržaja (sve bi to bili tragovi hercijanskih frekvencija uma) i takve, objektivne i čiste od svih sadržaja su upravo Patanjđalijeva i budistička meditacija koje se ovde preporučuju.

Iskustvo meditacije direktno pokazuje jedinstvo svesti i postojanja. Naime, kada u meditaciji smirimo um, dođemo do svesti koja je iza uma i svih njegovih sadržaja, kada postanemo čist svedok, onda postajemo samo postojanje. U čistoj, transcendentalnoj svesti o sebi ne razlikujemo se od čistog postojanja, bezvremene prisutnosti, ovde i sada.

Zbog toga je važno da meditacija ne bude povezana ni sa kakvim metafizičkim, ideološkim niti religijskim sadržajima, a posebno ne mentalnim sadržajima lične prirode, jer ona je u suštini praksa u kojoj se postojanje direktno izražava kao svest, i svest kao postojanje. Stoga prava meditacija i nije ništa drugo do čišćenje i oslobađanje od svih takvih sadržaja; mentalna higijena.

Samospoznaja je direktan put i ona je prikladna samo onim zrelim dušama koje završavaju ciklus svojih inkarnacija, a to znači da više nisu vezane za ispoljeni svet. Predaja je dostupnija onima koji još uvek učestvuju u iskustvu sveta, ali ona je zato povezana sa rizicima da se pomeša se sadržajima uma koji mogu biti veoma suptilni, i tada se cela stvar pretvara u pseudoreligioznu predstavu i u samoobmanu. Predaja u suštini znači potpuno razumevanje i prihvatanje da nismo ni telo ni um, već transcendentalna svest duše koja ih nadilazi i omogućava, prema znanju i iskustvu koje je prikazano ovde, o prirodi svesti i postojanja. Isto se doživljava i kroz meditaciju. To

znači da i samospoznaja i predaja imaju isti završni čin, na kraju se spajaju u jedno. Samospoznaja se ne može ostvariti bez konačne predaje, niti se predaja može ostvariti bez potpune samospoznaje.

Predaja i konačna samospoznaja se mogu razumeti jedino razumevanjem prirode frekvencije prve i sedme čakre, putem analogije sa ogledalom.

Već smo rekli da je priroda frekvencija prve i sedme čakre suprotna, hercijanska i ne-hercijanska. Te dve frekvencije međusobno deluju kao ogledalo, odnosno kao suprotnost ili obrnuta slika onoga što se ogleda. Sve što u gruboj realnosti trodimenzionalnog sveta (prve tri čakre) izgleda kao da je u linearnom vremenu i odvojeno u prostoru, da se ostvaruje postepeno pod dejstvom uzroka, to isto je u ne-hercijanskoj frekvenciji univerzalnog kvantnog polja (sedma čakra) već bezvremeno prisutno kao ostvareno, potpuno i savršeno. Hercijansko ogledalo je priroda u kojoj se odigrava svo postojanje u linearnom vremenu i prostoru. Božanska svest naše duše izvire iz ne-hercijanskog univerzalnog kvantnog polja. To je samo prividna razlika koja postoji zbog razlike u frekvencijama. Taj privid je suština sve iluzije i neznanja u kome čovek živi ako nije skladno aktuelizovao sve čakre. To je uzrok svim našim inkarnacijama i životnim dramama. Buđenje iz te iluzije, odvrćanja pažnje (svesti) od obrnutog stanja stvari u odrazu ogledala (postojanja), tema je i cilj svih naših života.

Kada se svest i energija spoje u *ađna* čakri, tada su se maksimalno približili ne-hercijanskom polju frekvencija odakle stvari postaju obratne. Zato tada, sa *ađna* čakrom ili 'trećim okom', vidimo pravu prirodu stvari, da je sve bezvremeno, možemo biti vidoviti samo zato jer u ne-hercijanskom kvantnom polju sve je već prisutno, nema vremena tokom kojeg se stvari ostvaruju, već su tu,

nema ni prostora u kome su odvojene. Sve je već prisutno i ostvareno u ne-hercijanskom kvantnom polju, zato vidovati može sve da vidi jer ima kontakt sa tim poljem u kome sve već jeste. Može da vidi samo onoliko koliko može da transcendirira linearni um vezan za telo i hercijanske frekvencije nižih čakri.

Stvarnost možemo da vidimo samo onoliko koliko joj se ne opiremo - jer ona u apsolutnom smislu već jeste. Uvek kada zamišljamo da je stvarnost nešto drugo nego ono što ona jeste ovde i sada, mi joj se opiremo, a ***ono čemu se opiremo to jača protiv nas, i to opiranje stvarnosti je jedini okov koji nas drži u iluziji, neznanju i patnji, mi ga sami jačamo.*** Stoga, fizička realnost koja nam se ne dopada, a moramo da živimo u njoj, nastala je samo našim opiranjem da prihvatimo realnost naše duše, božansku realnost koja uvek jeste ovde i sada u svemu. Prestanak opiranja stvarnosti ma kakva da je, jeste početak njene kreativne promene. Prvi i poslednji korak je uvek prihvatanje i predaja. Dakle suprotno svemu onome što naš hercijanski um zarobljen u iluziju vremena predstavlja sebi samome.

To se iskustvo u drugim sistemima samorazvoja opisivalo kao viđenje Jedinstva, svega u sebi i sebe u svemu. Sve druge moći ili *siddhi* jesu samo manifestacija ne-hercijanske frekvencije svesti u polju hercijanskog postojanja, ili kvantnog uma u fizičkom svetu.

Sledeće što se ovde mora naglasiti jeste: svest duše ili kvantnog uma, odnosno ne-hercijanske frekvencije mogu da se manifestuju u fizičkom svetu hercijanskih frekvencija, ali obrnuto nije moguće. Ništa što ima hercijansku frekvenciju, što izgleda da je u vremenu i odvojeno u prostoru, ne može da postoji kao takvo u ne-hercijanskoj stvarnosti božanskog Apsoluta, u svesti naše duše. Isto se može reći da ogledalo može da postoji u svetu, ali obrnuti

odraz, slika sveta iz ogledala ne može nikada da bude realna u svetu.

S time smo došli do završnog *trećeg koraka* u celom procesu našeg postojanja i buđenja. To je nadilaženje svih razlika hercijanskih i ne-hercijanskih frekvencija postojanja u jedinstvu. To je pravo jedinstvo svesti i postojanja. Oni zajedno sačinjavaju stvarnost, božansku apsolutnu stvarnost, koja se ispoljava kroz prizmu sedam stanja svesti ili čakri, a najčistije u najvišoj, sedmoj čakri, u najčistijoj svesti o sebi koju čovek može da ima. Ta svest nije od ovoga sveta. Budan čovek živi u svetu kao da nije od ovoga sveta, ali živi punim plućima, svom energijom i svešću jer vidi da ništa ni u jednom trenutku nije pogrešno niti različito od najviše božanske stvarnosti.

Da bi ostvario svest svoje duše dok je u telu i umu, on ne može da bude poistovećen sa telom i umom. Mora prvo da ostvari transcendenciju. To je isto kao sa snevanjem i buđenjem. Ne može se biti u oba istovremeno. S buđenjem naše duše nestaju svi snovi o ispoljenom svetu, o vremenu i prostoru u kome naše božansko postojanje nije bilo uvek ono koje jeste. Međutim, prava spoznaja iluzije i njeno nadilaženje jeste u spoznaji da ona kao takva nije ni bila stvarna. Dokle god se oslobađamo neke iluzije mi joj dajemo stvarnost, koju ona sama nikada nije ni imala.

Sva prethodna stanja bila su neka vrsta reakcije. Čak je i *nirvikalpa samadhi* bio reakcija na *savikalpa samadhi*, kao što je i *savikalpa samadhi* bio reakcija na stanje neznanja i nesvesnosti svetovnog uma. Ovaj završni treći korak se naziva *sahađa samadhi* - prirodan, trajan ili bezvremen *samadhi*, koji nije reakcija ni na šta drugo, koji je izvan svih suprotnosti, pa i samog postojanja i nepostojanja, svesti i nesvesti.

Ovde je vreme da se kaže da je jedino naše Ja bilo u iluziji, ona ne postoji izvan našeg Ja (ega). Naše individualno Ja jedini je činilac svake iluzije. Naše Ja, naš individualni um je bio jedini činilac koji je stvarao razliku između hercijanske i ne-hercijanske frekvencije, sa svim posledicama po svet, tačnije rečeno, po opažanje sveta. Probudjenje čovekovo nije ništa drugo do nadilaženje svih granica individualnog uma ili njegovog Ja (ega). Time se nadilaze sve iluzije.

Tek tada smo potpuni u svesti svoje duše, u božanskoj svesti koja sve jeste, u *sahađa samadhiju*. Konačni *sahađa samadhi* je prisustvo najviše svesti naše duše u fizičkom telu, koja se inače nikada prirodno ne događa, one svesti duše koja je tako visoka i čista da uvek ostaje neotelovljena, iznad čak i višeg uma. Ona ne silazi u telo prirodnim putem, pri rođenju tela, već može sići u telo samo kada je čovek zaista učinio sve što je trebalo učiniti u pogledu svoga osvešćenja i buđenja, tako da ništa nije preostalo. Kada je okončao karmički ciklus učenja, odnosno, inkarnacija. Okončanje inkarnacijskog ciklusa (prestanak preporađanja, neznanja i patnje) i nije ništa drugo do potpuna spoznaja svesti čiste duše koja se nikada ne inkarnira. Izrazi kao su 'prosvetljenje', 'bogospoznaja' ili 'spoznaja sebe' (Sopstva, Atmana) ne označavaju ništa drugo do spoznaju svesti svoje duše koja je postojala pre rođenja u telu i koja će postojati posle ovog tela, spoznaju njene apsolutne prirode dok smo još u telu na ovom svetu.

Uvek smo se nakon umiranja tela gorko kajali što tu besmrtnu božansku svest naše duše, koja mi sami uvek jesmo, nismo razbudili za vreme fizičkog života, i živeli u njenom svevidećem blaženstvu, nego smo kao u snu bili opčinjeni trivijalnim sadržajima našeg fizičkog uma usled iluzije individualne odvojenosti, identifikacije sa fizičkim telom, i patili zbog toga. Uvek smo sebi obećavali da ćemo

sledeći put živeti tako da bolje izrazimo svest naše duše, da se setimo sebe, svoje prave prirode i u tom stanju prividno najveće odvojenosti od božanske suštine, a koji predstavlja ovaj život u fizičkom svetu, da ćemo odoleti privlačnoj snazi sadržaja uma i ostati uvek svesni same svesti i njenog izvora, izvora samog postojanja. Uvek smo se sa tim motivom rađali na ovom svetu i, zbog veličine tog poduhvata, veličine koja je oblikovala sav život na ovoj planeti, trebalo nam je mnogo pokušaja da u tome uspemo. Stanje *sahađa samadhija* je stanje one duše koja je u tome uspela.

Svest naše duše ne bi bila to što jeste da postoji bilo šta drugo pored nje, nešto strano i neautentično. Ne može postojati ništa drugo osim nje, pa ni naša individualnost. Stoga i njeno autentično stanje ne može biti reakcija ni na šta drugo što bi bilo neautentično. Božanski apsolut je jedina stvarnost. Sav proces našeg postojanja u svim životima je samo bilo nastojanje da tu stvarnost prepoznamo u sebi i u svemu, kao samo postojanje. Da sebe spoznamo kao samu božansku stvarnost. Išli smo iz života u život samo zato što smo u jedinoj božanskoj stvarnosti videli razliku, nešto drugo osim nje same - razliku između 'ovog' i 'onog' sveta, života i smrti, jave i sna, ispravnog i pogrešnog. I to smo tako videli da bismo sve iskusili. U najvišoj stvarnosti ne postoje razlike niti išta što nije ona sama. Zato se za nju, jezikom uma, kaže da je ništa, pri čemu se misli na ništa drugo, što nije ona sama. U njoj je sve uvek savršeno, kako jeste, jer uvek se i u svemu zbiva ona sama.

Čovek u *sahađa samadhiju*, u potpunosti svesti duše, živi potpuno svestan svih svojih života koje je imao pre fizičkog rođenja, što je i logično jer svest duše im je svima svedok. Spoznati svoje prošle živote znači spoznati im smisao i vrednost, da su se svi dogodili samo zato da bismo spoznali svest svoje duše u svim mogućnostima pos-

tojanja. Zbog toga se ovaj život najviše voli i poštuje, svakog trenutka i u svemu, jer on je ishod svih prethodnih i odraz je svesti duše.

Zato što za čoveka u *sahađa samadhiju* ne postoji ništa drugo osim božanske stvarnosti, on nema ni najmanju pomisao da je ikada rođen. I to je zato što sada ima svest duše koja i nije bila rođena u telu, za koju je telo samo san. Uverenje da smo rođeni temelj je svake iluzije, temelj smrti. Nemoguće mu je da bude na bilo kakav način poistovećen sa telom jer uvek vidi celinu božanskog prisustva. Svoje telo uopšte ne vidi kao svoje, vidi ga u potpunom jedinstvu sa zemljom, nebom i celim kosmosom, sa celinom. Stoga ne vidi da je rođen u telu već u samom fizičkom univerzumu. On jasno vidi da je njegovo telo ceo fizički univerzum, koji je u svom osnovnom, subatomsom, kvantnom nivou, sav potpuno povezan u jedinstveno biće. U stvarnosti nema ničeg odvojenog u celom fizičkom svetu pa se otuda ni jedno fizičko telo ne izdvaja i ne razlikuje od celine univerzuma. Telo je za njega samo pogodno mesto i referentna tačka iz koje učestvuje u drami iskušavanja svih mogućnosti postojanja fizičkog univerzuma. Ništa drugo. Zato on jasno vidi da se svest njegove duše nije nikada rodila u jednom telu već u samom fizičkom univerzumu, a telo je samo pogodno mesto odakle sakuplja iskustva postojanja, referentna tačka koja se kreće kroz trodimenzionalno iskustvo postojanja - i da iskustvo postojanja izgleda trodimenzionalno i u linearnom vremenu samo zato jer se posmatra iz jedne referentne tačke, iz fizičkog tela. Ni zbog čega drugog.

Nezavisan je od svakog oblika postojanja. Zato ima potpuno objektivnu svest o svakom obliku postojanja.

Za njega su i život i smrt jednako iluzorni. Iz života u smrt ide samo onaj ko tu vidi razliku i pridaje značaj jednome za račun drugoga.

On živi u sadašnjem trenutku kao da mu je poslednji na svetu, kao da je već mrtav, ali upravo zato svaki trenutak je za njega potpuna ekstaza života. Naime, pun potencijal života svakog trenutka moguće je doživeti samo iz perspektive koja nadilazi život.

On ničim ne pokazuje da je svesniji od drugih ljudi, jer u svim ljudima, pa i u njihovoj nesvesnosti vidi jednako važno delovanje svesti božanskog Apsoluta. Za njega ne postoji ništa što nije božanska svest, i snovi, iluzije i gluposti jednako su izrazi božanske svesti kao i najveće mudrosti. To je zato jer ne razlikuje božansku svest od samoga postojanja.

Ne vidi nikakve bitne razlike između jave i sna, pa ipak jednako svesno se snalazi i na javi i u snu, zapravo mnogo bolje od onih koji su identifikovani sa sadržajima svojih snova i na javi i u snu.

Za njega ne postoji ništa pogrešno, jer ništa nije moguće izvan božanskog Apsoluta, pa ipak on uvek dela, govori i misli ispravno jer božanska svest nikada nije različita od njega samoga. Zato je njemu nemoguće da bude neispravan.

Za njega je sve jednako stvarno, zato što je nezavisan od svega. On zna da najveća čovekova vrednost počinje tamo gde njegova individualnost prestaje da postoji. Nikada ne traži sigurnost u telu jer zna da je telo samo posledica višeg uzroka i daleko veće moći, svesti duše. On utočište uvek ima u uzroku svega.¹² On nema svoga Ja (ega) zato što se ničim ne izdvaja od božanske svesti koja sve jeste, ali zato dela kao savršena, celovita ličnost koja je oličenje prisustva savršene i celovite božanske svesti. U sebi je uvek isti iako podjednako uživa u svakoj spoljašnjoj

¹² Jevanđelje po Jovanu: 12:24-25.

razlici i promeni. To može samo zato jer u sebi nosi svest najviše duše koja je iznad svih rođenja i samoga postojanja. Tako on živi neprimetan među ljudima, kao radnik, pesnik, bogataš ili prosjak, ljudi ga ne primećuju iz istog razloga zbog kojeg ne primećuju i stalno prisustvo svesti božanskog Apsoluta u svemu i u svakom trenutku. Iz istog razloga ni on nema ni najmanje potrebe da im se otkriva. On ne može da učestvuje u njihovim snovima. Da bi njega prepoznali, ljudi moraju svest božanskog Apsoluta prvo u sebi da spoznaju.

Ovo su samo neke osobine punog potencijala nerođene svesti duše kada se ona nađe u telu, a što se naziva *sahađa samadhi*.

Ova tri koraka su u Šankarinoj *advaita vedanti* opisana izrazom *sat-ćit-ananda*. *Sat* je biće ili postojanje, *ćit* je čista transcendentalna svest, *ananda* je vrhunsko blaženstvo koje u nama nastaje spoznajom njihovog jedinstva.

Nema postojanja (*sat*) bez svesti (*ćit*). Svest se ispoljava kao celokupno postojanje, kao sve što jeste. Prepoznavanje jedinstva svesti i postojanja jedino se u čoveku događa u potpunosti i to kao nebesko blaženstvo, *ananda* ("carstvo nebesko"), bezvremena i sveprisutna bezuslovna božanska ljubav, u čoveku kao i u svemu što postoji i u svemu što se događa. Da nije već u svemu, kao prava priroda svega, čovek je ne bi ni mogao doživeti.

Kada ljudi postanu svesni onoga od čega postoje, što im omogućava postojanje, stvoriće raj na zemlji. To je najjednostavnija definicija spajanja svesti i postojanja.

Čovek je samo svesni subjekt u kome se događa spoj svesti i postojanja. Samo kada se oni u čoveku savršeno spoje i prepoznaju u jedinstvu, onda se njihovo jedinstvo kroz čoveka ispoljava kao bezuslovna božanska ljubav. Sam božanski Apsolut kroz čoveka ispoljava svoju bezuslovnu ljubav.

Sav život, cela priroda postoji i dizajnirana je samo da bi se to dogodilo i ostvarilo.